

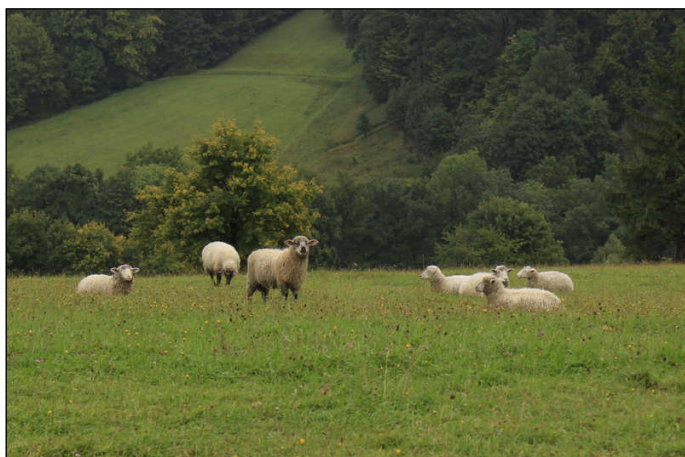

CENTRUM DZIEDZICTWA PRZYRODY GÓRNEGO ŚLĄSKA

Monitoring przyrodniczy

Programu aktywizacji gospodarczej
oraz zachowania dziedzictwa kulturowego
Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej
Owca Plus na lata 2010 – 2014

RAPORT 2012

Katowice, 20 listopada 2012 r.

Opracowanie:

mgr Renata Bula – Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska

mgr Agata Kloczkowska – Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska

dr Michał Romańczyk – Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska

mgr Krzysztof Sokół – Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska

Współpraca:

mgr Agnieszka Hulbój – Pracownia Ekspertyz Środowiskowych „DENDRUS”

dr Paweł Nejfeld – Pracownia Ekspertyz Środowiskowych „DENDRUS”

dr Jerzy B. Parusel – Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska

dr hab. Adam Stebel – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

dr hab. Zbigniew Wilczek – Uniwersytet Śląski w Katowicach

SPIS TREŚCI

I. METODYKA MONITORINGU	4
I.1. Cel monitoringu	4
I.2. Założenia metodyczne	4
I.3. Przegląd monitorowanych obiektów	5
I.3.1. Beskid Śląski i Pogórze Śląskie	5
I.3.2. Beskid Żywiecki	5
I.3.3. Jura Krakowsko-Częstochowska	10
II. ANALIZA WYNIKÓW I WNIOSKI	13
II.1. Analiza wyników monitoringu szczegółowego gatunków	13
II.1.1. Dzwonek piłkowany <i>Campanula serrata</i>	13
II.1.2. Krokus (Szafran) spiski <i>Crocus scepusiensis</i>	18
II.1.3. Zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i>	22
II.1.4. Zawilec wielkokwiatowy <i>Anemone sylvestris</i>	25
II.2. Analiza wyników monitoringu szczegółowego siedlisk	29
II.2.1. Łąka rajgrasowa (owsicowa) – siedlisko 6510.1	29
II.2.2. Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa – siedlisko 6510.3	30
II.2.3. Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe – siedlisko 6230.2	33
II.2.4. Kwietne murawy kserotermiczne – siedlisko 6210.3	36
II.3. Podsumowanie wyników i wnioski	38
III. WYNIKI MONITORINGU SZCZEGÓŁOWEGO	42
III.1. Beskid Śląski i Pogórze Śląskie	42
III.1.1. Bukowy Groń	42
III.1.2. Góra Tuł	52
III.1.3. Kompleks Czantorii	59
III.1.4. Kotarz	65
III.1.5. Magurka Radziechowska	70
III.1.6. Ostre	75
III.1.7. Stary Groń	80
III.2. Beskid Żywiecki	85
III.2.1. Cebulowa	85
III.2.2. Cudzychowa	91
III.2.3. Jodłowcowa	96
III.2.4. Krawców Wierch	106
III.2.5. Lipowska	118
III.2.6. Mała i Wielka Racza	127
III.2.7. Miziowa	133
III.2.8. Muńcoł	138
III.2.9. Rycerzowa	149
III.2.10. Rysianka	160
III.3. Jura Krakowsko-Częstochowska	173
III.3.1. Golizna	173
III.3.2. Góra Skarzawa	178
III.3.3. Góra Ossona	185
III.3.4. Morsko	188
III.3.5. Skały Rzędkowickie	194
IV. BIBLIOGRAFIA	199

Rozdział I

METODYKA MONITORINGU

I.1. Cel monitoringu

Celem monitoringu jest ocena wpływu realizacji Programu Owca Plus na stan siedlisk przyrodniczych, populacje rzadkich i zagrożonych gatunków roślin oraz różnorodność biologiczną. Wyniki monitoringu pozwolą odpowiedzieć na pytania:

- W jakim stopniu przywrócenie tradycyjnego użytkowania pasterskiego wpływa na zmianę struktury i składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych hal górskich i wapiennych wzgórz jurajskich?
- Jak użytkowanie pasterskie wpływa na liczebność populacji rzadkich gatunków roślin?
- W jakim stopniu wycinka drzew i krzewów zarastających murawy kserotermiczne wpływa na regenerację cennych zbiorowisk?
- W jakim stopniu wycinka drzew i krzewów zarastających murawy kserotermiczne wpływa na stan populacji rzadkich gatunków roślin?

Wyniki monitoringu będą stanowić podstawę formułowania zaleceń dotyczących terminów wypasu, zmiany obsady zwierząt czy też wyłączenia niektórych fragmentów z użytkowania.

I.2. Założenia metodyczne

Monitoring prowadzony w roku 2012 oparty jest o przyjętą dla Programu metodykę monitoringu, szczegółowo opisaną w raporcie za rok 2010 (*Monitoring przyrodniczy Programu aktywizacji gospodarczej oraz zachowania dziedzictwa kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej Owca Plus na lata 2010 – 2014. RAPORT 2010, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska*), z uwzględnieniem modyfikacji dotyczących częstotliwości badań, wprowadzonych w roku 2011 (*Monitoring przyrodniczy Programu aktywizacji gospodarczej oraz zachowania dziedzictwa kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej Owca Plus na lata 2010 – 2014. RAPORT 2011, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska*).

Zgodnie z przyjętą metodyką w roku 2012 przeprowadzono:

- monitoring szczegółowy siedlisk obejmujący wykonanie na monitorowanych powierzchniach zdjęć fitosocjologicznych i ocenę stanu siedliska zgodnie z przyjętymi w metodyce kryteriami;
- monitoring szczegółowy gatunków szczególnie cennych: dzwonka piłkowanego *Campanula serrata*, szafrań spiskiego *Crocus scepusiensis*, zimowita jesiennego *Colchicum autumnale* i zawilca wielkokwiatowego *Anemone sylvestris* obejmujący ocenę liczebności i stanu populacji gatunków oraz ocenę stanu siedlisk gatunków

I.3. Przegląd monitorowanych obiektów

I.3.1. Beskid Śląski i Pogórze Śląskie

W roku 2012 monitoring szczegółowy objął 5 obiektów w Beskidzie Śląskim oraz 1 obiekt na Pogórzu Śląskim (Góra Tuł). W 5 obiektach przeprowadzono badania z zakresu monitoringu siedlisk. W 5 obiektach dokonano oceny siedliska *6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe*, a w jednym obiekcie – Góra Tuł, siedliska *6510.1 Łąka rajgrasowa*. W tym ostatnim obiekcie prowadzono również monitoring szczegółowy gatunku - zimowita jesiennego *Colchicum autumnale*. Dokonano też oceny stanu siedliska *6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe* na powierzchni kontrolnej na Hali Ostre w Beskidzie Śląskim, która nie została włączona do Programu.

Tabela 1. Wykaz obiektów z Beskidu Śląskiego i Pogórza ze wskazaniem rodzaju i przedmiotu monitoringu

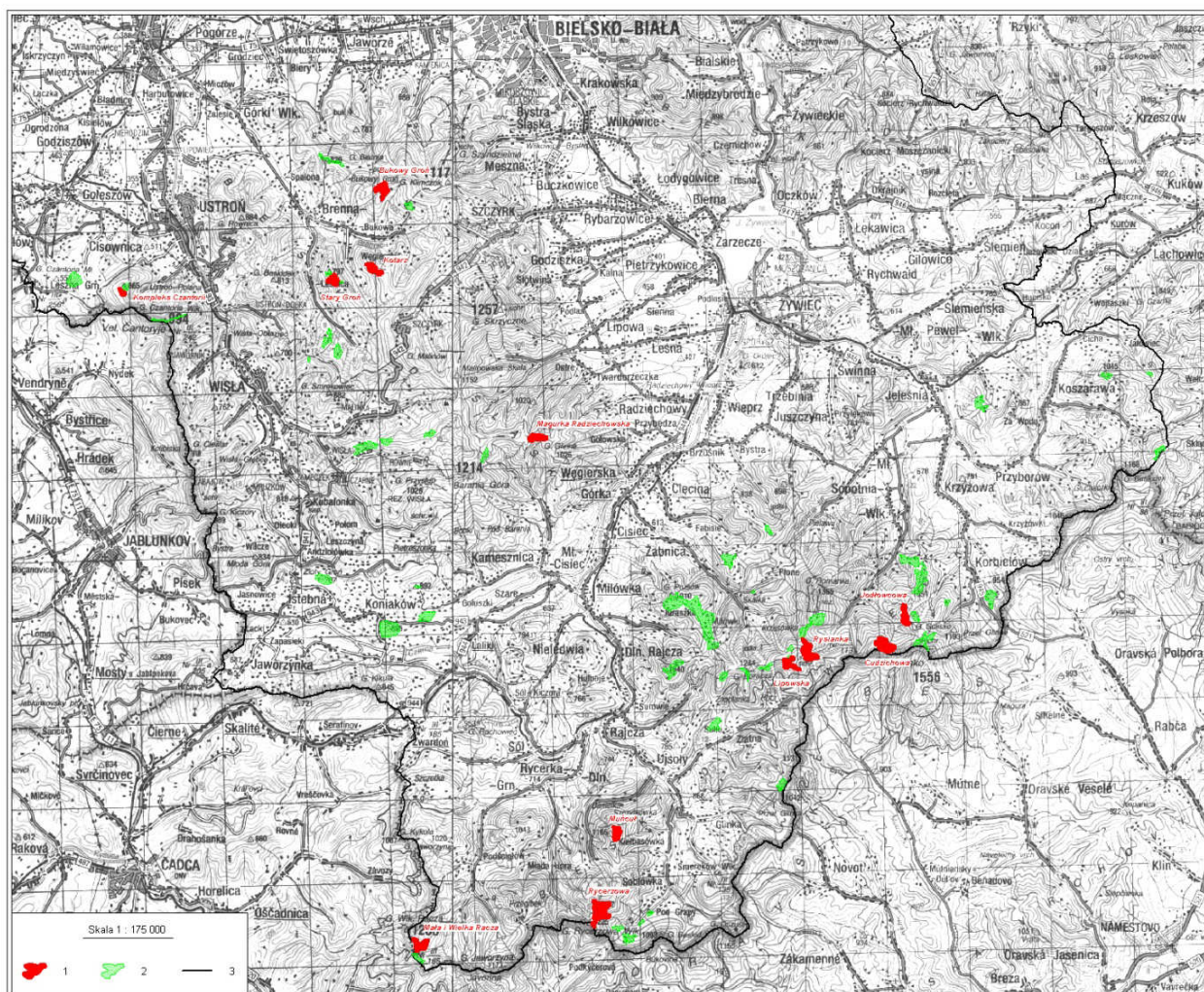
L.p.	Nazwa	Gmina	Rodzaj monitoringu O- ogólny; S -szczegółowy	Siedlisko lub/i gatunek objęte monitoringiem szczegółowym
1.	Bukowy Groń	Brenna	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
2.	Góra Tuł	Goleszów	S	6510.1 Łąka rajgrasowa <i>Colchicum autumnale</i>
3.	Kompleks Czantorii	Ustroń	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
4.	Kotarz	Brenna	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
5.	Magurka Radziechowska	Węgierska Górka, Milówka	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
6.	Ostre	Lipowa	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe Powierzchnia kontrolna
7.	Stary Groń	Brenna	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe

I.3.2. Beskid Żywiecki

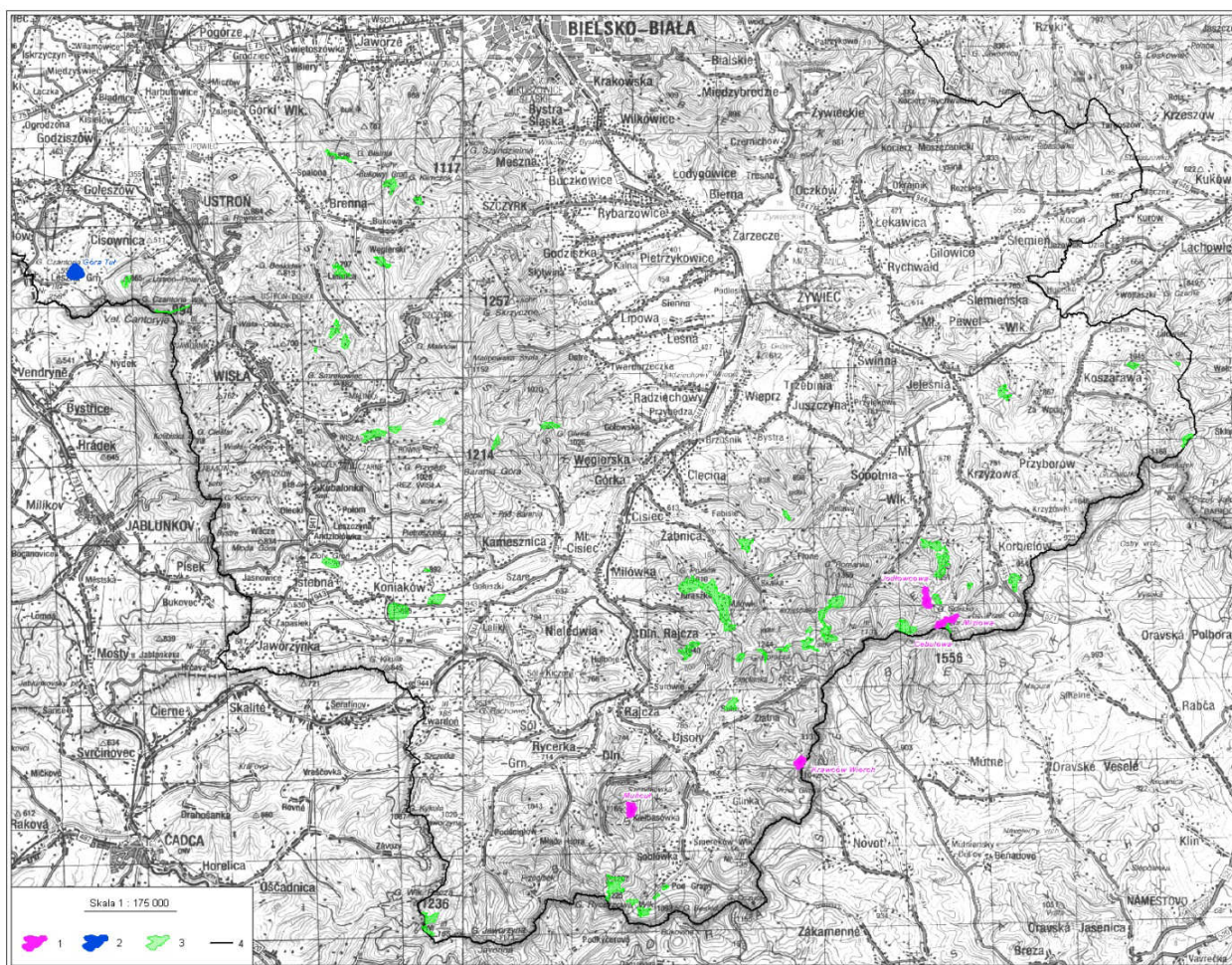
Monitoring szczegółowy objął w 2012 r. 10 obiektów w Beskidzie Żywieckim. W 7 obiektach monitorowano siedlisko *6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe*, a w 5 obiektach – siedlisko *6510.3 Regłowa łąka mietlicowa-mietlicowa*. W 5 obiektach przeprowadzono badania z zakresu monitoringu szczegółowego gatunków: dzwonka piłkowanego *Campanula serrata* w 3 obiektach oraz szafrana spiskiego *Crocus scepusiensis* w 2 obiektach. W związku z wyłączeniem z Programu Hali Kamienieckiej odstąpiono od dalszej realizacji w tym obiekcie monitoringu siedlisk.

Tabela 2. Wykaz obiektów z Beskidu Żywieckiego ze wskazaniem rodzaju i przedmiotu monitoringu

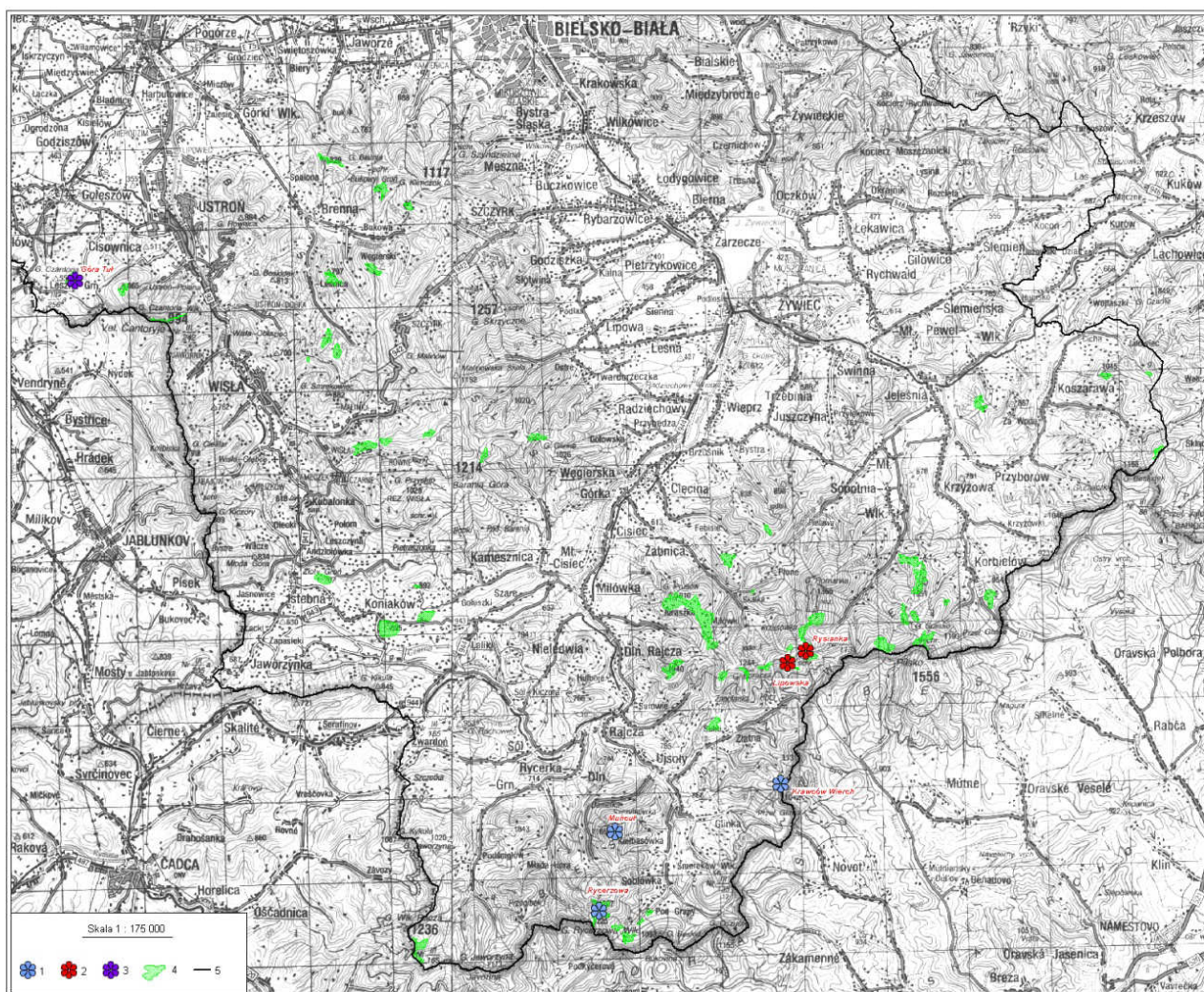
L.p.	Nazwa	Gmina	Rodzaj monitoringu O-ogólny, S-szczegółowy	Siedlisko lub/i gatunek objęte monitoringiem szczegółowym
1.	Cebulowa	Jeleśnia	S	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa
2.	Cudzychowa	Jeleśnia	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
3.	Jodłowcowa	Jeleśnia	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe 6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa
4.	Krawców Wierch	Ujszoły	S	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa <i>Campanula serrata</i>
5.	Lipowska	Ujszoły	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe <i>Crocus scepusiensis</i>
6.	Mała i Wielka Racza	Rajcza	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
7.	Miziowa i Słowikowa	Jeleśnia	S	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa
8.	Muńcoł	Ujszoły	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe 6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa <i>Campanula serrata</i>
9.	Rycerzowa	Ujszoły	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe <i>Campanula serrata</i>
10.	Rysianka	Ujszoły, Jeleśnia	S	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe <i>Crocus scepusiensis</i>

Ryc. 1. Monitoring szczegółowy siedliska 6230.2 - zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe – Beskidy i Pogórze Śląskie. Objaśnienia: 1 - obiekty monitoringu zachodniokarpackich muraw bliźniczkowych; 2 - pozostałe obiekty wytypowane do realizacji Programu; 3 – granica województwa śląskiego.

Ryc. 2. Monitoring szczegółowy siedlisk: 6510.3 - regłowa łąka mietliczkowo – mietlicowa oraz 6510.1- łąka rajgrasowa (owsicowa) – Beskidy i Pogórze Śląskie. Objaśnienia: 1 - obiekty monitoringu regłowych łąk mietliczkowo - mietlicowych; 2 – obiekty monitoringu łąk rajgrasowych; 3 - pozostałe obiekty wytypowane do realizacji Programu; 4 - granica województwa śląskiego.

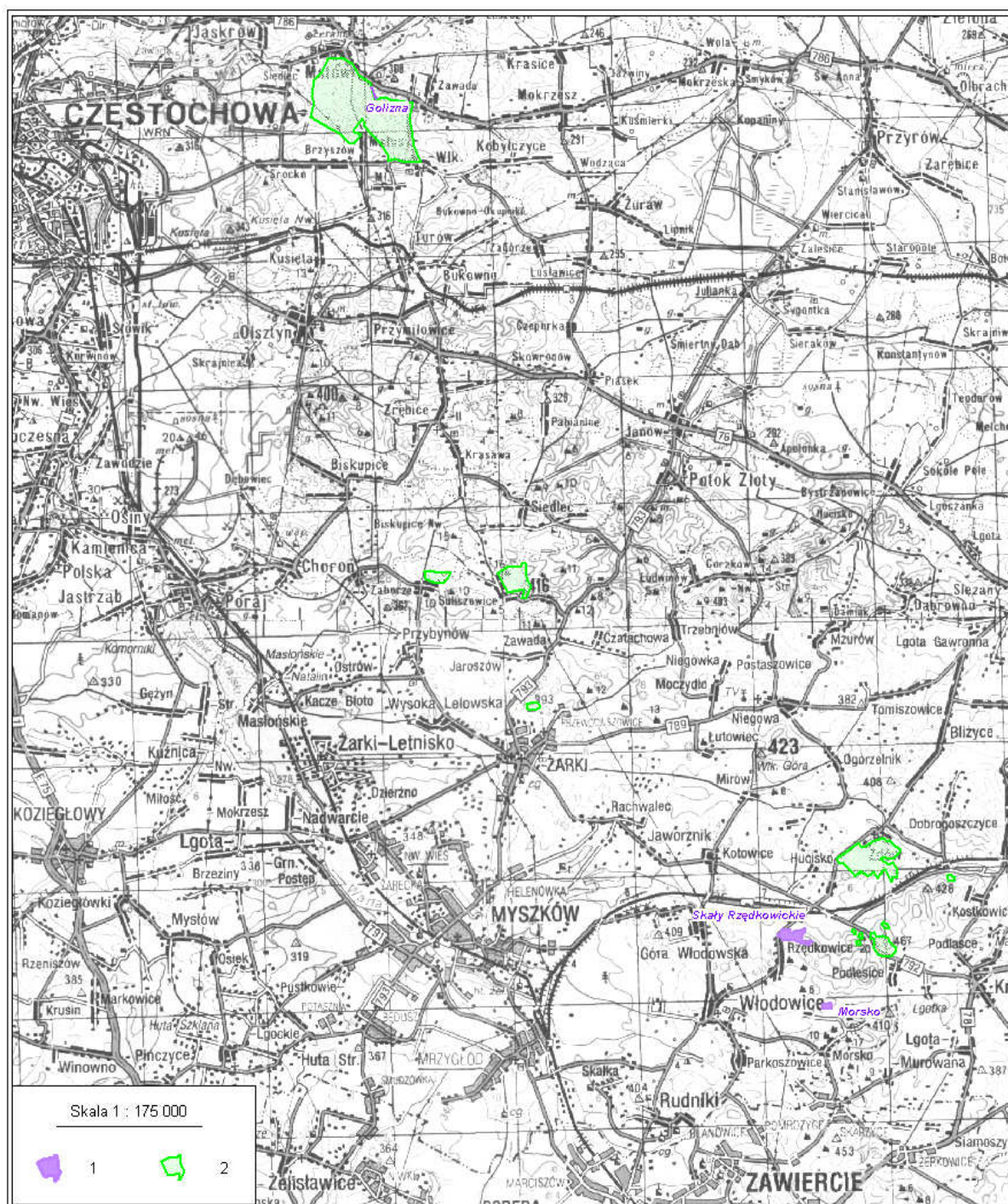
Ryc. 3. Monitoring szczegółowy gatunków na terenie Beskidów i Pogórza Śląskiego. Objasnienia: 1 - *Campanula serrata*; 2 - *Crocus scpeusiensis*; 3 - *Colchicum autumnale*; 4 - pozostałe obiekty wytypowane do realizacji Programu; 5 - granica województwa śląskiego.

I.3.3. Jura Krakowsko-Częstochowska

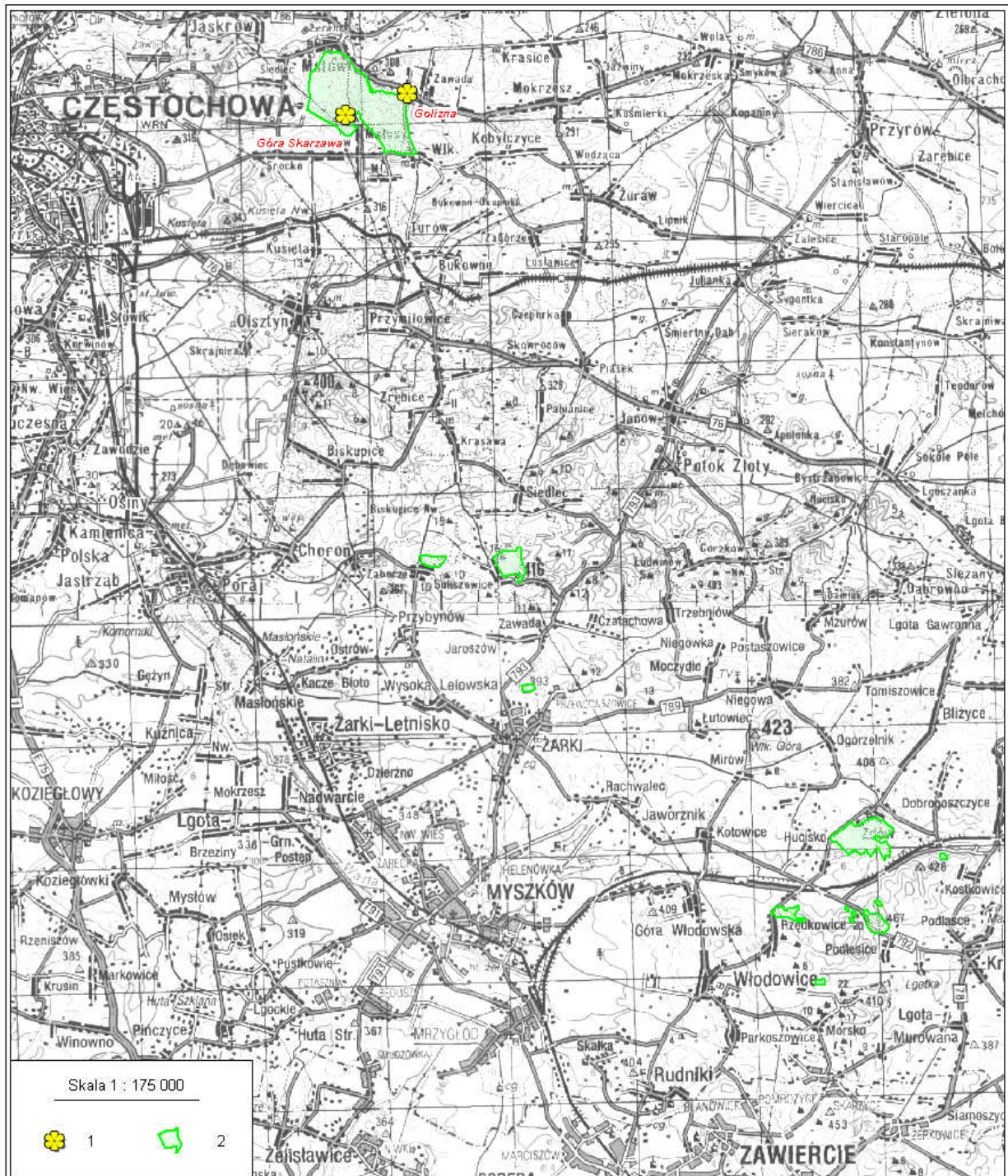
Na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej monitoring szczegółowy w roku 2012 objął 4 obiekty, w których monitorowano siedlisko 6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne oraz 2 obiekty, w których monitorowano gatunek *Anemone sylvestris*. Dokonano też oceny stanu populacji i siedliska *Anemone sylvestris* na powierzchni kontrolnej na Górze Ossona, która nie została włączona do Programu.

Tabela 3. Wykaz obiektów z Beskidu Śląskiego i Pogórza ze wskazaniem rodzaju i przedmiotu monitoringu

L.p.	Nazwa	Gmina	Rodzaj monitoringu O-ogólny, S-szczegółowy	Siedlisko lub/i gatunek objęte monitoringiem szczegółowym
1.	Golizna	Mstów	S	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne Anemone sylvestris
2.	Góra Skarzawa	Mstów	S	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne Anemone sylvestris
3.	Morsko	Włodowice	S	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne
4.	Skąły Rzędkowickie	Włodowice	S	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne
5.	Góra Ossona	Częstochowa	S	Anemone sylvestris powierzchnia kontrolna

Ryc. 4. Monitoring szczegółowy siedliska 6210.3 kwietne murawy kserotermiczne. Objaśnienia: 1 – obiekty monitoringu siedlisk kwiatnych muraw kserotermicznych; 2 - pozostałe obiekty wytypowane do realizacji Programu.

Ryc. 5. Monitoring szczegółowy gatunków na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Objasnienia: 1 -miejsca monitoringu *Anemone sylvestris*; 2 - obiekty wytypowane do realizacji Programu.

Rozdział II

ANALIZA WYNIKÓW I WNIOSKI

II.1. Analiza wyników monitoringu szczegółowego gatunków

II.1.1. Dzwonek piłkowany *Campanula serrata*

Charakterystyka gatunku i jego występowania

Dzwonek piłkowany *Campanula serrata* jest gatunkiem podlegającym w Polsce ścisłej ochronie prawnej (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin DZ.U 2012 nr 0, poz. 81). Należy on do szczególnie chronionej grupy gatunków, dla których nie mają zastosowania odstępstwa od zakazów związane z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Gatunek ten figuruje również w załączniku II i IV Dyrektywy Siedliskowej (status – gatunek priorytetowy).

Campanula serrata subsp. serrata jest endemitem ogólnokarpackim. Rośnie w Karpatach słowackich, polskich, ukraińskich i rumuńskich. W Polsce osiąga północny kres swojego zasięgu. Dzwonek piłkowany rośnie na miejscach otwartych, w warunkach pełnego lub umiarkowanego światła. Występuje głównie na podłożu świeżym, ubogim w węglan wapnia. Kwitnie od lipca do początku września, zależnie od wysokości n.p.m. Jest rośliną owadopylną o niewielkiej sile konkurencyjnej. Przypuszcza się, że naturalnym siedliskiem tej rośliny są wysokogórskie hale i połoniny, a półnaturalne łąki w niższych położeniach stanowią siedlisko wtórne (Piękoś-Mirkowa 2004, Korzeniak 2010).

W województwie śląskim stanowiska tego gatunku znajdują się w Beskidzie Żywieckim w paśmie Wielkiej Raczy (Hala Rycerzowa, Przełęcz Przegibek, Bendoszka, Hala Muńcoł, Bugaj, Śrubita, Przełęcz pod Orłem, Hala na Małej Raczy) oraz w Paśmie Pilska (Krawców Wierch). Gatunek ten stanowi przedmiot ochrony Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki. W Beskidzie Żywieckim dzwonek piłkowany związany jest głównie z siedliskami 6510.3 *Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa* oraz 6230.2 *Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe*.

Fot. Dzwonek piłkowany *Campanula serrata* (Agata Kloczkowska, 12.07.2012)

Lokalizacja i liczba powierzchni monitoringowych

Powierzchnie badawcze

Krawców Wierch – powierzchnia nr 1 - N 49, 47606° E 19,21904°
 Krawców Wierch – powierzchnia nr 2 - N 49, 47643° E 19,21965°
 Krawców Wierch – powierzchnia nr 3 - N 49, 47655° E 19,21821°
 Hala Rycerzowa – powierzchnia nr 1 - N 49°, 25,128' E 19°, 05,685'
 Hala Rycerzowa – powierzchnia nr 2 - N 49°, 25,255' E 19°, 05,797'
 Hala Rycerzowa – powierzchnia nr 3 - N 49°, 25,134' E 19°, 05,650'
 Muńcoł – powierzchnia nr 4 – N 49, 45340° E 19,10932°
 Muńcoł – powierzchnia nr 5 – N 49, 45363° E 19,10791°
 Muńcoł – powierzchnia nr 6 – N 49, 45369° E 19,10842°

Charakterystyka i ocena populacji gatunku

W roku 2012 obecność dzwonka odnotowano na wszystkich 9 monitorowanych powierzchniach

Na czterech powierzchniach liczba osobników przekroczyła 500. Największą liczebność populacji stwierdzono na powierzchni Muncuł nr 4 - 2059 osobników, najmniejszą na powierzchni

Krawców Wierch nr 6 – 11 osobników. Na wszystkich powierzchniach odnotowano wzrost ogólnej liczby osobników w stosunku do roku 2011. W 2012 r. dzwonki ponownie pojawiły się na Krawców Wierchu na powierzchniach nr 5 i 6, gdzie w roku ubiegłym nie zaobserwowano ich obecności.

Liczba pędów wegetatywnych w stosunku do roku 2011 na wszystkich powierzchniach wzrosła. Natomiast liczba pędów generatywnych wzrosła na 7 powierzchniach, na 1 powierzchni była identyczna jak w roku ubiegłym, natomiast na jednej powierzchni (Rycerzowa nr 1) – zmalała.

Pomimo ogólnego wzrostu liczebności populacji z oceny wskaźnikowej wynika, iż tylko na 5 powierzchniach stan populacji z uwagi na wskaźnik liczebności jest właściwy (ocena FV), natomiast na 4 – zły (ocena U2). W przypadku powierzchni ocenianych negatywnie o ocenie zdecydowała zbyt mała ogólna liczba osobników w stosunku do wymagań metodyki bądź, jak w przypadku powierzchni nr 4 na Krawców Wierchu, znaczące obniżenie liczebności populacji wobec stanu wyjściowego odnotowanego w roku 2010.

Strukturę rozwojową populacji, wyrażającą stosunek pędów wegetatywnych do generatywnych, na większości powierzchni oceniono jako właściwą. Stan zdrowotny w 2 przypadkach oceniono jako niezadowalający, a w jednym jako zły z uwagi na zgryzanie pędów przez owce. Na 3 powierzchniach odnotowano uszkodzenia od 20% do 80% osobników (na Hali Rycerzowej, powierzchnia nr 1).

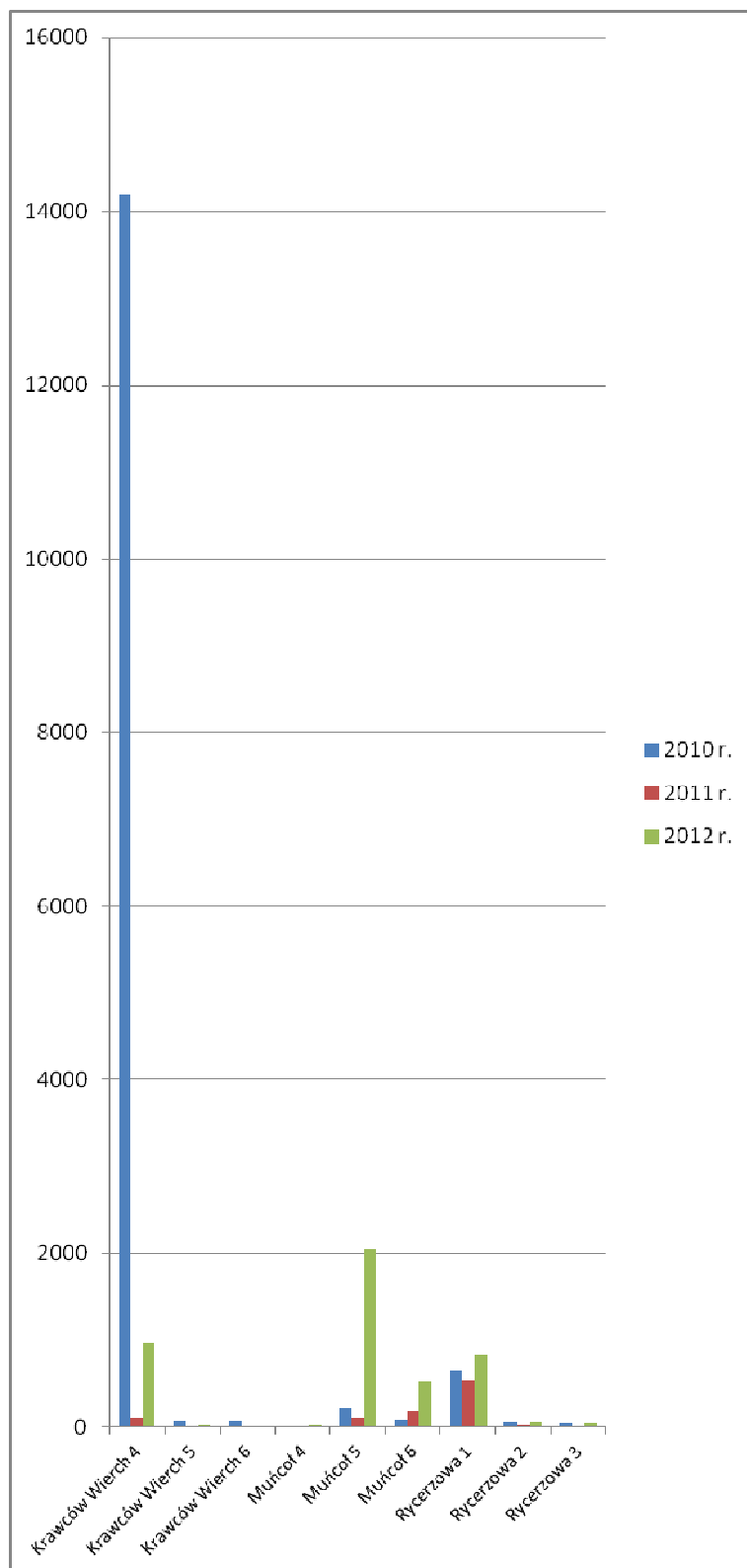
Problem zgryzania dzwonka przez owce sygnalizowano już w raportach za rok 2010 i 2011. Ponieważ biologia rozmnażania gatunku nie jest jeszcze dostatecznie poznana, trudno jednoznacznie przesądzać rolę nasion i propagacji wegetatywnej w rozmnażaniu gatunku (Korzeniak 2010) i tym samym jednoznacznie ocenić długoterminowe skutki dla populacji wynikające z uszkodzania pędów generatywnych przez owce. Należy jednak wskazać brak możliwości wydania nasion w wyniku zgryzania pędów kwiatowych czy dojrzewających owoców jako potencjalne zagrożenie dla istnienia badanych populacji.

Tabela 4. Zestawienie wybranych wskaźników oceny populacji dzwonka piłkowanego na poszczególnych powierzchniach monitoringowych w roku 2012.

Wskaźniki	Powierzchnia monitoringu								
	Krawców Wierch			Muńcoł			Hala Rycerzowa		
	4	5	6	4	5	6	1	2	3
Liczebność populacji	U2	U2	U2	FV	FV	FV	FV	FV	U2
Struktura rozwojowa	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV
Stan zdrowotny	FV	FV	FV	FV	U1	U1	U2	FV	FV

Tabela 5 . Zestawienie liczebności osobników generatywnych i wegetatywnych dzwonka piłkowanego na poszczególnych powierzchniach monitoringowych w latach 2010-2012

Kategoria osobników	Rok	Powierzchnia monitoringu								
		Krawców Wierch			Muńcoł			Rycerzowa		
		4	5	6	4	5	6	1	2	3
generatywne	2010	~14000	74	69	3	168	42	365	50	30
	2011	72	0	0	3	96	129	424	20	7
	2012	600	9	9	21	1737	274	261	22	11
wegetatywne	2010	200	8	10	1	49	47	290	15	20
	2011	36	0	0	1	7	47	115	0	3
	2012	374	12	2	1	322	253	579	45	33

Ryc. 6. Zmiany liczebności populacji *Anemone sylvestris* w latach 2011-2012 na powierzchniach monitoringowych

Charakterystyka i ocena stanu siedlisk

Na obszarze Krawców Wierchu wszystkie powierzchnie monitoringowe zlokalizowane są na siedlisku łąki mieczykowo-mietlicowej *Gladiolo-Agrostietum*. Stan siedlisk oceniony został jako niezadowalający ze względu na zbyt małą liczbę gatunków charakterystycznych, a także jako zły bądź niezadowalający z uwagi na duży udział ekspansywnych gatunków roślin zielnych (*Hypericum maculatum*, *Rubus idaeus*, *Chaerophyllum aromaticum*, *Senecio ovatus*) oraz – co szczególnie istotne dla trwałości populacji dzwonka piłkowanego – brak miejsc do kiełkowania. Siedlisko spasane jest bardzo intensywnie (od 75-100%).

Na Hali Muńcoł dwie powierzchnie reprezentują siedlisko łąki mieczykowo-mietlicowej *Gladiolo-Agrostietum*, a ich stan oceniony został jako niezadowalający (U1) ze względu na zbyt małą liczbę gatunków charakterystycznych, a w przypadku powierzchni nr 5 także z uwagi na zbyt duży udział ekspansywnych gatunków roślin zielnych. Jedna z powierzchni reprezentująca murawy bliźniczkowej *Hieracio (vulgati)-Nardetum*, uzyskała ocenę niezadowalającą (U1) z powodu małej liczby gatunków charakterystycznych. Natężenie wypasu na dwóch powierzchniach uznano za silne, a na jednej za słabe.

Powierzchnie monitoringowe na Hali Rycerzowej obejmują siedliska murawy bliźniczkowej, której stan oceniono jako zły (U2). Taka ocena uzasadniona jest przede wszystkim obecnością ekspansywnych gatunków roślin zielnych: *Festuca rubra*, *Rubus idaeus*, *Agrostis capillaris*, *Holcus mollis*. Powierzchnie nr 1 i 3 uzyskały także ocenę niezadowalającą, z uwagi na zbyt małą liczbę gatunków charakterystycznych. Natężenie wypasu na dwóch powierzchniach uznano za bardzo silne, a na jednej za słabe.

Na żadnej z monitorowanych powierzchni nie odnotowano obcych gatunków inwazyjnych ani przypadków zagrażającego stabilności siedlisk nieleśnych rozprzestrzeniania się roślinności drzewiastej lub krzewiastej. Dla większości powierzchni dostępność miejsc do kiełkowania oceniono jako niezadowalającą.

Tabela 6. Zestawienie wybranych wskaźników oceny siedlisk dzwonka piłkowanego na monitorowanych powierzchniach

Wskaźniki	Powierzchnia monitoringu								
	Krawców Wierch			Muńcoł			Hala Rycerzowa		
	4	5	6	4	5	6	1	2	3
Gatunki charakterystyczne	U1	U1	U1	U1	U1	U1	U1	FV	U1
Obce gatunki inwazyjne	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	U1	U2	U2	FV	U1	FV	U2	U2	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewy	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV

Negatywne wpływy z otoczenia i perspektywy ochrony

Zasadniczy brak siewek i nalotu drzew i krzewów w obrębie badanych powierzchni świadczy, że dotychczasowe użytkowanie skutecznie powstrzymuje ich rozprzestrzenianie się. Jednocześnie – przy braku szczególnych zmian stanu zachowania siedlisk – zaobserwowano istotne pogorszenie stanu zachowania populacji dzwonka piłkowanego: obniżenie liczebności i pogorszenie stanu

zdrowotnego. Użytkowanie pasterskie jest przyczyną uszkodzeń pędów dzwonka piłkowanego, polegających na zgryzaniu szczytowych partii pędów generatywnych (co należy ocenić jako niekorzystny wpływ na stan zdrowotny). Możliwość zgryzania pędów przez owce powinna zostać ograniczona poprzez dostosowanie terminu wypasu do fenologii gatunku. W przeciwnym razie niemożliwe będzie zakończenie cyklu rozwojowego w sezonie poprzez wydanie nasion. Z uwagi na występowanie dzwonka piłkowanego również w obrębie siedlisk tradycyjnie użytkowanych jako łąki kośne (zespół *Gladiolo-Agrostietum*), należy zaplanować obok wypasu, także wykaszanie łąk ze zbiórką siana. Nie sposób natomiast jednoznacznie wyjaśnić przyczyny samego spadku liczebności populacji.

Perspektywy ochrony populacji *Campanula serrata* są obecnie trudne do oceny. Stwierdzone na przestrzeni 3 lat fluktuacje liczebności mogą odzwierciedlać niekorzystne zmiany (w tym prowadzące do zaniku populacji), ale mogą również wynikać z naturalnych zjawisk przyrodniczych. Ponieważ biologia gatunku nie jest zbyt dobrze poznana, trudno jednoznacznie wskazać ich przyczynę.

Zalecenia

Na halach Krawców Wierch, Rycerzowa, Muńcoł i Mała Racza, na których odnotowano występowanie dzwonka piłkowanego, proponuje się następujące działania:

- dostosowanie terminu wypasu do fenologii dzwonka karpackiego, tj. wyprowadzanie owiec na halę po 20 sierpnia,
- wprowadzenie naprzemiennego użytkowania kośno-pasterskiego w cyklach rocznych (w jednym roku wypas, w następnym późne wykaszanie).

II.1.2. Krokus (Szafran) spiski *Crocus scepusiensis*

Charakterystyka gatunku i jego występowania

Krokus spiski *Crocus scepusiensis* jest gatunkiem podlegającym w Polsce ścisłej ochronie prawnej, wymagającym ochrony czynnej (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin DZ.U 2012 nr 0, poz. 81). Rośnie w Karpatach Zachodnich – Tatry, Podhale, Gorce, Beskid Żywiecki i Beskid Mały. Krokus jest geofitem odpornym na niskie temperatury. Kwitnienie gatunku przypada na marzec-kwiecień, a kwiaty pojawiają się zanim rozwiną się wąskie, lancetowate liście. Roślina ta występuje na miejscach otwartych, w warunkach pełnego lub umiarkowanego światła. Preferuje głównie podłoże zasobne (eutroficzne) o odczynie umiarkowanie kwaśnym do obojętnego. Jest rośliną owadopylną.

W województwie śląskim stanowiska tego gatunku znajdują się w Beskidzie Żywieckim w paśmie Wielkiej Raczy oraz w Paśmie Pilska, a także w Beskidzie Małym. W Beskidzie Żywieckim gatunek ten związany jest głównie z siedliskiem 6230.2 *Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe*.

Fot. Krokus spiski (Agata Kloczkowska, 10.05.2012)

Lokalizacja i liczba powierzchni monitoringowych

Powierzchnie badawcze

Hala Rysianka – powierzchnia nr 1 - N 49,53606° E 19,23337°

Hala Rysianka – powierzchnia nr 2 - N 49,53558° E 19,23335°

Hala Rysianka – powierzchnia nr 3 - N 49,53480° E 19,23513°

Hala Rysianka – powierzchnia nr 4 - N 49,53465° E 19,23485°

Hala Lipowska – powierzchnia nr 1 - N 49,52981° E 19,22431°

Hala Lipowska – powierzchnia nr 2 - N 49,52854° E 19,22412°

Charakterystyka i ocena populacji gatunku

W roku 2012 na wszystkich powierzchniach stwierdzono znaczący wzrost ogólnej liczby osobników w stosunku do lat 2010 i 2011 (ryc. 7). Największą liczebność populacji odnotowano na Hali Rysiance w obrębie powierzchni nr 4 — 1287 osobników, najmniejszą — 290 osobniki

stwierdzono w obrębie powierzchni nr 2 na Hali Lipowskiej. Na pozostałych powierzchniach liczebność populacji zawierała się w przedziale od 360 do 735 osobników. Na wszystkich powierzchniach populacje charakteryzowały się właściwą strukturą rozwojową, przejawiającą się obecnością osobników wegetatywnych, generatywnych i siewek we właściwych proporcjach. Największy udział osobników generatywnych w ogólnej strukturze populacji odnotowano na powierzchni Rysianka 1 (31% populacji), najmniejszy — na powierzchni Rysianka 3 (5,8% populacji). Największym udziałem osobników wegetatywnych odznaczała się powierzchnia Rysianka 1 (43,9% populacji), najmniejszą powierzchnia Rysianka 4 (25,8% populacji). Wszystkie powierzchnie odznaczały się wysokim potencjałem odnowienia, określonego na podstawie udziału siewek w populacji, który wynosił od 24,7 % na powierzchni Rysianka 1 do ponad 60% na powierzchni Rysianka 4. Duży udział siewek wskazuje na znaczącą rolę rozmnażania generatywnego w reprodukcji gatunku. Jest to zjawisko bardzo korzystne dla populacji, skutkujące wzrostem jej zmienności genetycznej i warunkującej trwałość populacji gatunku.

Tabela 7. Zestawienie wskaźników oceny populacji krokusa spiskiego na monitorowanych powierzchniach w roku 2012

Wskaźnik	Powierzchnia monitoringu					
	Hala Rysianka				Hala Lipowska	
	Cs1	Cs2	Cs3	Cs4	Cs1	Cs2
Liczebność populacji	FV	FV	FV	FV	FV	FV
Struktura rozwojowa	FV	FV	FV	FV	FV	FV
Stan zdrowotny	FV	FV	FV	FV	FV	FV

Ryc. 7. Zmiany liczebności populacji *Crocus scepusiensis* w latach 2010-2012 na powierzchniach monitoringowych

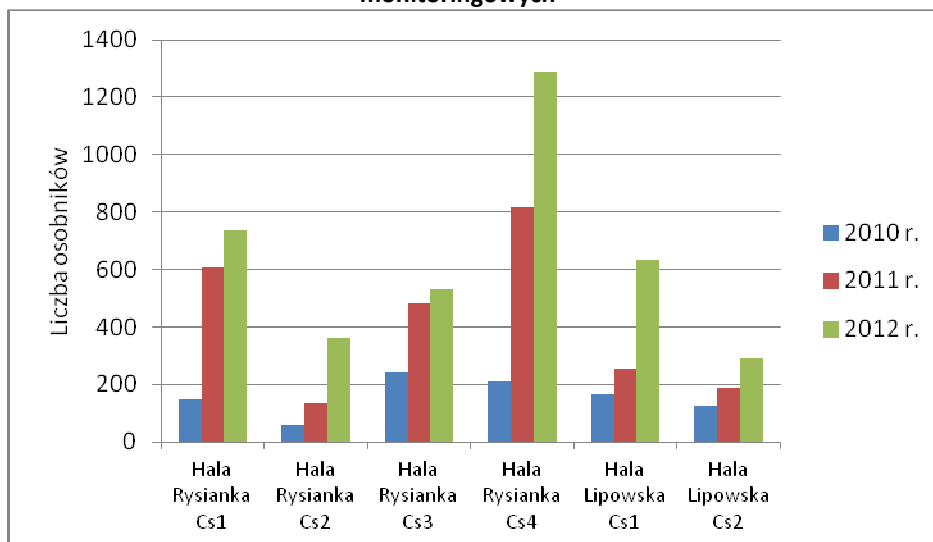

Tabela 8 . Zestawienie liczebności osobników generatywnych, wegetatywnych i siewek szafrań spiskiego na poszczególnych powierzchniach monitoringowych w latach 2010-2012

Kategoria osobników	Rok	Powierzchnia monitoringu					
		Hala Rysianka				Hala Lipowska	
		Cs1	Cs2	Cs3	Cs4	Cs1	Cs2
generatywne	2010	58	47	90	142	78	71
	2011	95	19	56	142	21	41
	2012	230	36	31	169	74	65
wegetatywne	2010	88	11	151	69	86	54
	2011	410	68	214	181	130	101
	2012	323	128	219	333	269	118
siewki	2011	195	65	267	634	125	86
	2012	182	196	281	785	289	107

Charakterystyka i ocena stanu siedlisk

Na wszystkich monitorowanych powierzchniach krokus występuje w zbiorowiskach murawy bliźniczkowej *Hieracio vulgati-Nardetum*, o różnym stopniu przekształcenia.

Na Hali Rysiance stan siedlisk na wszystkich czterech powierzchniach oceniono jako zły (U2). Siedliska cechuje znaczny stopień eutrofizacji, o czym świadczy zwiększony udział w zbiorowiskach kłosówki miękkiej *Holcus mollis*, sięgający od 50% do 90%. Z uwagi na udział kłosówki, zaliczanej do ekspansywnych gatunków roślin zielnych wszystkie powierzchnie uzyskały ocenę negatywną (U2). Inne negatywnie ocenione parametry, to: zbyt mały udział miejsc odpowiednich do kiełkowania (na powierzchniach 2, 3) i mała liczba gatunków charakterystycznych (na wszystkich powierzchniach).

Na żadnej z monitorowanych powierzchni nie odnotowano obcych gatunków inwazyjnych, ani też zagrożenia wynikającego z rozprzestrzeniania się roślin drzewiastych i krzewiastych.

Na hali Lipowskiej stan ogólny siedliska na powierzchni 1 oceniono jako niezadowolający (U1), a na powierzchni 2 jako zły (U2). W przypadku obu powierzchni na ocenę negatywną składały się: duży udział ekspansywnych gatunków roślin zielnych, mała liczba gatunków charakterystycznych, fizjonomia zbiorowiska odbiegająca od normy (ruń zbyt wysoka). Na obu powierzchniach odkryte fragmenty gleby sprzyjające kiełkowaniu stanowiły około 5%.

Na żadnej z monitorowanych powierzchni nie odnotowano obcych gatunków inwazyjnych, ocienienia ani siewek lub nalotu drzew lub krzewów.

Tabela 9. Zestawienie wskaźników oceny siedlisk krokusa spiskiego na monitorowanych powierzchniach

Wskaźnik	Powierzchnia monitoringu					
	Hala Rysianka				Hala Lipowska	
	Cs1	Cs2	Cs3	Cs4	Cs1	Cs2
Gatunki charakterystyczne	U1	U1	U2	U1	U1	U1
Obce gatunki inwazyjne	FV	FV	FV	FV	FV	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	U2	U2	U2	U2	U1	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą	FV	FV	FV	FV	FV	FV

Negatywne wpływy z otoczenia i perspektywy ochrony

Na Hali Rysianka natężenie wypasu uznano za słabe. Na wszystkich powierzchniach obserwowano ślady zgryzania roślinności przez owce, jednak ze względu na małą obsadę (przy dużej powierzchni polany) zgryzana jest głównie miękko listna kłosówka, a pozostałe gatunki są pomijane. Sposób prowadzenia wypasu jest właściwy, nie odnotowano śladów długotrwałego koszarowania – co jest korzystne, z uwagi na obserwowaną aktualnie znaczną eutrofizację siedlisk, jednak mała obsada owiec sprawia, że zgryzanie jest bardzo wybiórcze i efekt dość słaby. Mimo tego, perspektywy ochrony populacji krokusa należy uznać za dobre, zwłaszcza, że jak wskazują wyniki, jego populacja od trzech lat wzrasta.

Na Hali Lipowskiej w roku 2012 na jednej z powierzchni zaobserwowano ślady koszenia, natomiast na drugiej nie zaobserwowano śladów żadnych działań (ani wypasu, ani wykaszania). Problemem w przypadku monitorowanych powierzchni jest zagrożenie rozprzestrzeniania się borówki, stąd konieczne jest zintensyfikowanie zabiegów.

Dla poprawy stanu siedlisk korzystne byłoby zwiększeni intensywności wypasu poprzez zmianę wielkości obsady lub czasu przebywania owiec na obu polanach, w szczególności jednak na Hali Lipowskiej.

Zalecenia

Dla poprawy stanu siedlisk korzystne byłoby zwiększeni intensywności wypasu poprzez zmianę wielkości obsady lub czasu przebywania owiec na polanach.

Na hali Rysianka należy wykluczyć możliwość koszarowania owiec w zachodniej części polany, na której stwierdzono występowanie populacji krokusa.

Na Hali Lipowskiej należy znacząco zwiększyć intensywność wypasu poprzez zwiększenie obsady owiec na 1 ha lub wydłużenie czasu przebywania owiec na polanie i objąć nim całą powierzchnię polany, a zwłaszcza jej dolną część, gdzie stwierdzono populację krokusa.

II.1.3. Zimowit jesienny *Colchicum autumnale*

Charakterystyka gatunku i jego występowania

Zimowit jesienny *Colchicum autumnale* jest gatunkiem podlegającym w Polsce ścisłej ochronie prawnej, wymagającym ochrony czynnej (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin DZ.U 2012 nr 0, poz. 81). Rośnie na niżu i w niższych położeniach górskich, na siedliskach żyznych łąk i pastwisk. Zimowit jesienny jest geofitem odpornym na niskie temperatury. Kwitnie w sierpniu i wrześniu, owoce natomiast pojawiają się dopiero wiosną następnego roku. Wiosną roślina wytwarza krótkie pędy zaopatrzone w długie lancetowate liście. Jesienią wprost z bulwy wyrastają duże kwiaty w liczbie od 1 do 3. Zimowit jest rośliną owadopylną, która preferuje miejsca oświetlone, choć znosi okresowe zacienienie (Piękoś-Mirkowa, Mirek 2006).

W województwie śląskim stanowiska tego gatunku występują w rozproszeniu na terenie Wyżyny Śląskiej, Jury Krakowsko-Częstochowskiej, Równiny Opolskiej oraz na Pogórzu.

Lokalizacja i liczba powierzchni monitoringowych

Powierzchnie badawcze

Góra Tuł – powierzchnia nr 2 – N 49° 41' 18" E 18° 44' 34"

Góra Tuł – powierzchnia nr 3 – N 49° 41' 50" E 18° 44' 33"

Góra Tuł – powierzchnia nr 4 – N 49° 41' 50" E 18° 44' 34"

Powierzchnia kontrolna

Góra Tuł – N 49° 41' 50" E 18° 44' 34"

Charakterystyka i ocena populacji gatunku

Populacja zimowita jesiennego na obszarze Góry Tuł znajduje optymalne warunki na siedliskach łąk użytkowanych intensywnie kośnie i pastersko.

W roku 2012 ocenę liczebności populacji przeprowadzono dwukrotnie w ciągu roku. Na początku czerwca dokonano oceny liczebności ulistnionych pędów wegetatywnych i owocujących pędów generatywnych, natomiast we wrześniu – pędów kwiatowych. Spośród monitorowanych powierzchni największą ogólną liczebność populacji – 1329 osobników odnotowano na powierzchni nr 1, najmniejszą – 863 osobniki na powierzchni nr 2. Tak znacząca różnica liczebności, w stosunku do lat poprzednich, wynika głównie z faktu uwzględnienia w roku bieżącym także pędów wegetatywnych. Jak wynika z danych zawartych w tabeli nr 11, liczba pędów wegetatywnych znacząco przewyższa na każdej z powierzchni liczbę pędów generatywnych, które stanowiły w roku bieżącym 19% populacji na powierzchni nr 1, 12% na powierzchni nr 2 i 23% na powierzchni nr 3. Zagęszczenie populacji wahało się od 34 do 53 pędów na 1m². Jak wynika z oceny liczebności pędów owocujących w roku 2012, na powierzchniach nr 1 i 3 większość spośród osobników kwitnących w roku 2011 została zapylona i wykształciła owocostany. Natomiast rozbieżność na powierzchni nr 2 pomiędzy liczbą osobników kwitnących w roku 2011 i owocujących w 2012 (większa liczba owocostanów aniżeli pędów kwiatowych) wskazuje na niedoszacowanie liczby pędów kwiatowych, prawdopodobnie wynikająca z ich krótkiej trwałości (po przekwitnięciu pędy kwiatowe bardzo szybko obumierają i ulegają rozkładowi).

W roku 2012 po raz pierwszy ocenę liczebności przeprowadzono dodatkowo wiosną (na początku czerwca), dzięki czemu uzyskano bardziej precyzyjne dane dotyczące liczby osobników oraz dodatkowo informacje dotyczące ich owocowania. Dane o liczebności uzyskane w roku 2012 wskazują, iż ocena dokonywana wyłącznie na podstawie liczby osobników generatywnych obarczona jest bardzo dużym błędem. Prawdopodobnie wynika to z biologii gatunku, w której dużą rolę odgrywa rozmnażanie wegetatywne.

Ze względu na konieczność odniesienia się w ocenie stanu populacji do lat poprzednich wskaźniki liczebności i zagęszczenia w formularzach oceny gatunków oraz w tabeli nr 10 oparto wyłącznie na danych dla pędów generatywnych. Od roku 2013 będzie ona dotyczyć także pędów wegetatywnych.

Stan zdrowotny na wszystkich powierzchniach oceniono jako właściwy, nie stwierdzono śladów chorób, pasożytów ani uszkodzeń mechanicznych. We wszystkich przypadkach stwierdzono właściwą strukturę rozwojową wyrażoną odpowiednim stosunkiem pędów wegetatywnych do generatywnych. Na zaniżenie oceny ogólnej w przypadku dwóch powierzchni rzutował spadek liczby pędów generatywnych.

Tabela 10. Zestawienie wybranych wskaźników oceny populacji zimowita jesiennego na monitorowanych powierzchniach w roku 2012

Wskaźnik	Góra Tuł		
	Tuł/Ca_1	Tuł/Ca_2	Tuł/Ca_3
Liczebność pędów generatywnych	U2	FV	U1
Zagęszczenie pędów generatywnych	FV	FV	FV
Struktura rozwojowa	FV	FV	FV
Stan zdrowotny	FV	FV	FV

Tabela 11 . Zestawienie liczebności osobników zimowita jesiennego na poszczególnych powierzchniach monitoringowych latach 2011-2012

Kategoria osobników	Rok	Góra Tuł		
		Tuł/Ca_1	Tuł/Ca_2	Tuł/Ca_3
generatywne	2011	296	63	299
	2012	259	105	272
wegetatywne	2012	1070	758	800

Charakterystyka i ocena stanu siedlisk

Zimowit na Górze Tuł występuje w siedliskach łąk świeżych, nawiązujących składem gatunkowym do zbiorowiska łąki rajgrasowej (*Arrhenatheretum elatioris*) oraz zbiorowiska pastwiskowego z panującą życicą trwałą i grzebieniłą pospolitą (*Lolio-Cynosuretum*).

W 2012r. stan siedlisk wszystkich powierzchni oceniono jako właściwy. Na żadnej powierzchni nie odnotowano obcych gatunków inwazyjnych, a udział ekspansywnych gatunków rodzimych roślin zielnych nie przekraczał 5%. Zwarcie runi osiągało 100%, stąd powierzchni odkrytych fragmentów gleby, stwarzających możliwości swobodnego kiełkowania nasion zimowita, nie przekraczał 1% na każdej z nich. Udział roślin drzewiastych i krzewiastych w postaci siewek głogu *Crataegus monogyna* i/lub tarniny *Prunus spinosa* na poziomie 1%, świadczy niskim poziomie zagrożenia łąk sukcesją drzew i krzewów. Na wszystkich powierzchniach stwierdzono ślady intensywnego użytkowania kośno-pasterskiego.

Tabela 12. Zestawienie wybranych wskaźników oceny siedlisk zimowita jesiennego na monitorowanych powierzchniach w roku 2012

Wskaźnik	Góra Tuł		
	Tuł/Ca_1	Tuł/Ca_2	Tuł/Ca_3
Gatunki charakterystyczne	FV	FV	FV
Obce gatunki inwazyjne	FV	FV	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV	FV	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą	FV	FV	FV
Wojłok	FV	FV	FV

Negatywne wpływy z otoczenia i perspektywy ochrony.

Perspektywy ochrony gatunku oceniono jako dobre. Powierzchnie od trzech lat są użytkowane kośnie i pastersko, co sprzyja dobrej kondycji siedlisk i dobrze rokuje na przyszłość dla istnienia populacji zimowita. Jak wynika z obserwacji różnych powierzchni łąkowych na Tule, w miejscach intensywnego wypasu, liczebność populacji zimowita jest zdecydowanie większa w porównaniu z nieużytkowanymi płatami łąk. Nie stwierdzono negatywnych wpływów z otoczenia.

Zalecenia

Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania kośno-pasterskiego zarówno pod względem powierzchni, jak i intensywności.

II.1.4. Zawilec wielkokwiatowy *Anemone sylvestris*

Charakterystyka gatunku i jego występowania.

Zawilec wielkokwiatowy *Anemone sylvestris* jest gatunkiem podlegającym w Polsce ścisłej ochronie prawnej, wymagającym ochrony czynnej (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin DZ.U 2012 nr 0, poz. 81). Rośnie w rozproszonych stanowiskach na niżu, rzadko w niższych położeniach górskich. Gatunek ten jest ciepłolubną byliną, charakterystyczną dla muraw kserotermicznych, zarośli termofilnych czy ciepłych zarośli. Kwitnie w kwietniu i maju, a kwiaty – produkujące dużą ilość pyłku – są zapylane przez owady. Zawilec wielkokwiatowy preferuje siedliska oświetlone, stosunkowo suche, o odczynie zasadowym (Piękoś-Mirkowa, Mirek 2006).

W województwie śląskim stanowiska tego gatunku występują w rozproszeniu na terenie Wyżyny Śląskiej, Jury Krakowsko-Częstochowskiej oraz w okolicach Żywca.

Fot. Zawilec wielkokwiatowy (Agata Kloczkowska, 23.05.2012)

Lokalizacja i liczba powierzchni monitoringowych.

Powierzchnie badawcze

Golizna – powierzchnia nr GOL/AnSyl_1 – N 50,81789° E 19,29858°

Góra Skarzawa – powierzchnia nr GS/ANESYL_1 – N 50,80674° E 19,28997°

Góra Skarzawa – powierzchnia nr GS/ANESYL_2 – N 50,80682° E 19,28926°

Góra Skarzawa – powierzchnia nr GS/ANESYL_3 – N 50,80699° E 19,28910°

Powierzchnia kontrolna

Góra Ossona – powierzchnia nr 1 – N 50,80173o E 19,20936o

Charakterystyka i ocena populacji gatunku

Ocena liczebności populacji w roku 2012 wykazała na dwóch powierzchniach monitoringowych Góra Skarzawa nr 2 i 3 wzrost ogólnej liczby osobników o odpowiednio o 26% i 90%, natomiast na dwóch pozostałych Golizna 1 i Góra Skarzawa 1– spadek o 10% i 5 %. Podobnie, jak w roku ubiegłym największą liczebność – 2575 osobników odnotowano na powierzchni Góra Skarzawa 1, najmniejszą – 821 osobników na powierzchni Golizna 1. Pod względem struktury rozwojowej wszystkie

powierzchnie otrzymały ocenę FV (stan właściwy). W strukturze populacji obecne były zarówno osobniki generatywne, jak i wegetatywne, w tym juvenilne. Liczba tych ostatnich na wszystkich powierzchniach znacząco wzrosła, co jest korzystnym zjawiskiem wskazującym na odnawianie się populacji. Natomiast w przypadku osobników generatywnych na wszystkich powierzchniach (z wyjątkiem powierzchni kontrolnej) odnotowano spadek ich liczby. Stan zdrowotny populacji na 4 spośród 5 monitorowanych powierzchni uznano za zły, z uwagi na fakt, iż ponad 40% osobników miało liście porażone grzybami, a dodatkowo część populacji była zgryziona przez owce.

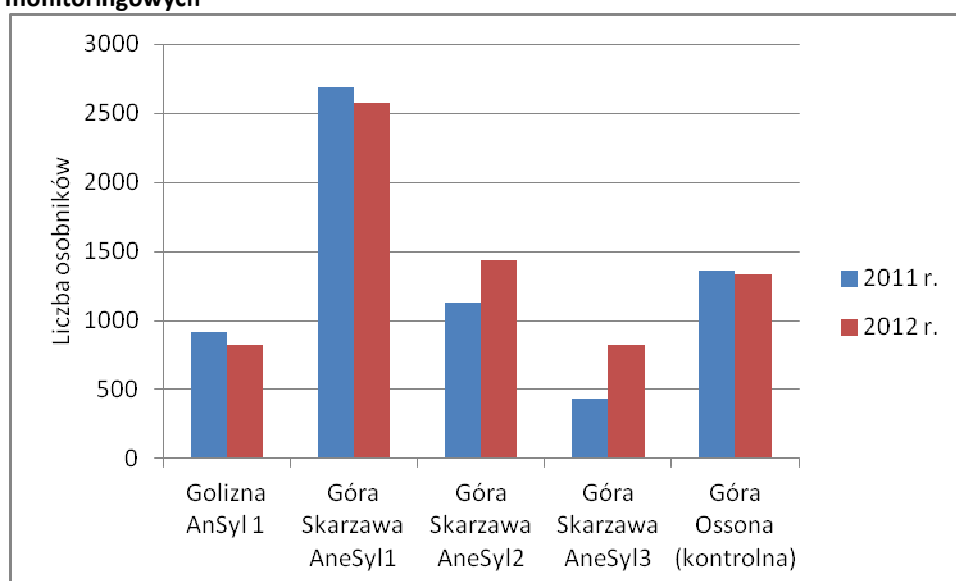
Tabela 13. Zestawienie wskaźników oceny populacji zawilca wielkokwiatowego na poszczególnych powierzchniach monitoringowych

Polana	Golizna	Góra Skarzawa			Góra Ossona
Nr powierzchni	GOL/AnSyl_1	GS/ANESYL_1	GS/ANESYL_2	GS/ANESYL_3	1
Liczebność populacji	U2	U1	FV	FV	U1
Struktura rozwojowa	FV	FV	FV	FV	FV
Stan zdrowotny	FV	U2	U2	U2	U1

Tabela 14. Zestawienie liczebności osobników zawilca wielkokwiatowego na poszczególnych powierzchniach monitoringowych

Rok	Kategoria osobników	Powierzchnia monitoringu				
		Golizna	Góra Skarzawa			Góra Ossona
			GS/ANESYL 1	GS/ANESYL 2	GS/ANESYL 3	
2011	generatywne	GOL/AnSyl_1	564	265	62	689
2012		17	160	42	23	757
2011	wegetatywne	881	1943	810	357	591
2012		749	2013	1236	735	548
2011	juvenilne	16	182	58	15	77
2012		55	402	155	67	30

Ryc. 8. Zmiany liczebności populacji *Anemone sylvestris* w latach 2011-2012 na powierzchniach monitoringowych

Charakterystyka i ocena stanu siedlisk

Wszystkie powierzchnie związane z monitoringiem zawilca wielkokwiatowego reprezentują siedlisko kwietnych muraw kserotermicznych 6210.3, (zbiorowisko roślinne nawiązujące do fitocenozy *Adonido-Brachypodietum pinnati* / *Origano-Brachypodietum pinnati*). Wszystkie powierzchnie (z wyjątkiem kontrolnej) odznaczały się odpowiednim udziałem gatunków charakterystycznych. Stan dwóch spośród monitorowanych powierzchni oceniono jako dobry (Góra Skarzawa 2 i 3), natomiast w przypadku dwóch pozostałych ocena ogólna została obniżona z uwagi na wysoki udział ekspansywnych gatunków roślin zielnych – *Brachypodium pinnatum* na powierzchni Golizna 1 i *Calamagrostis epigejos* na powierzchni Góra Skarzawa 1. Zwłaszcza ten ostatni gatunek stanowi poważne zagrożenie dla trwałości siedliska, gdyż szybko rozprzestrzenia się zarówno przez nasiona jak i kłącza, a jednocześnie, ze względu na sztywne i ostre liście, nie stanowi atrakcyjnej rośliny pokarmowej dla owiec.

Tabela 15. Zestawienie wskaźników oceny siedlisk zawilca wielkokwiatowego na monitorowanych powierzchniach

Polana	Golizna	Góra Skarzawa			Góra Ossona
Nr powierzchni	GOL/ANESYL_1	GS/ANESYL_1	GS/ANESYL_2	GS/ANESYL_3	1
Gatunki charakterystyczne	FV	FV	FV	FV	U1
Obce gatunki inwazyjne	FV	FV	FV	FV	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	U2	U1	FV	FV	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewy	FV	FV	FV	FV	FV

Negatywne wpływy z otoczenia i perspektywy ochrony.

W otoczeniu terenów wypasanych znajdują rozległe powierzchnie nieużytków, co sprawia, że monitorowane powierzchnie podlegają negatywnym wpływom z otoczenia. Wiążą się one głównie z rozprzestrzenianiem gatunków krzewiastych (gł. *Crataegus sp.*, *Prunus spinosa*, *Rosa canina*, *Rhmanus catharticus*), zarastające nieużytki na ciepłych, wapiennych siedliskach, oraz ekspansją gatunków zielnych takich jak np. trzcinnik piaszkowy *Calamagrostis epigejos*, porastających ugory porolne. Perspektywy ochrony gatunku na monitorowanych powierzchniach są dobre, pod warunkiem kontynuacji wypasu.

Zalecenia

Zaleca się kontynuację wypasu w dotychczasowej formie i natężeniu.

II.2. Analiza wyników monitoringu szczegółowego siedlisk

II.2.1. Łąka rajgrasowa (owsicowa) – siedlisko 6510.1

Opis siedliska

Łąka rajgrasowa *Arrhenatheretum elatioris* to zbiorowisko reprezentujące typ niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*). Sam zespół obejmuje wysokoproduktywne, dobrze nawożone łąki świeże typu niżowego, zajmując przy tym siedlisko lasów grądowych i niektórych suchszych łęgów. Taka jest zresztą jego geneza – opisywane siedlisko powstało w wyniku wycięcia lasów liściastych i zagospodarowania tych terenów jako łąki kośne. Dominującą rolę w strukturze zbiorowiska odgrywają szlachetne miękkolistne trawy darniowe, zwłaszcza owsica łąkowa *Arrhenatherum elatius*. Barwny aspekt uzupełniają obficie występujące rośliny motylkowe i inne byliny dwuliścienne. Zespół ten charakteryzuje się szerokim rozpowszechnieniem na terenie kraju, do wysokości piętra pogórza włącznie (Matuszkiewicz 2002, Kucharski 2004).

Fot. Łąka rajgrasowa (owsicowa) (Jerzy Parusel, 8.06.2012)

Lokalizacja i liczba powierzchni badawczych

Na terenie objętym programem zlokalizowano trzy powierzchnie badawcze poddane monitoringowi szczegółowemu (zarówno gatunkowemu, jak i siedliskowemu). Znajdują się one w granicach Pogórza Śląskiego na Górze Tuł:

1. N 49,69730 E 18,74251; 2. N 49,69746 E 18,74284; 3. N 49,69764 E 18,74287

Charakterystyka i ocena stanu siedliska

Zbiorowisko łąki rajgrasowej cechuje się dużym bogactwem gatunkowym, zawierającym się w przedziale 47-60 gatunków. Całkiem licznie reprezentowana jest również grupa gatunków charakterystycznych – średnio w zdjęciu odnotowano 19 gatunków charakterystycznych i reprezentatywnych dla siedliska. Na wszystkich poletkach badawczych stwierdzono obecność: *Achillea millefolium*, *Arrhenatherum elatius*, *Dactylis glomerata*, *Galium mollugo*, *Leucanthemum vulgare*, *Tragopogon orientalis* oraz *Campanula patula*, *Cerastium holosteoides*, *Festuca rubra*, *Prunella vulgaris*, *Ranunculus acris*, *Trifolium pratense* i *Trisetum flavescens*. Grupa gatunków rzadkich i chronionych reprezentowana jest przez zimowita jesiennego *Colchicum autumnale* oraz – w przypadku jednego poletka – nasięźrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*. Tak znacząco bogatszy gatunkowo – w porównaniu z rokiem 2010 – obraz roślinności wynika w dużej mierze z optymalnego dla łąki rajgrasowej terminu przeprowadzenia badań. Warstwa zielna cechuje się pełnym pokryciem, zaś warstwa mszysta nie odgrywa większej roli na żadnym z poletek. Korzystnie prezentuje się kwestia zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (0-3%), obecność obcych gatunków inwazyjnych (brak) i ekspansywnych gatunków roślin zielnych (max. 1% pokrycia) oraz pokrycie powierzchni wojłokiem (brak).

Wykonywane zabiegi, negatywne wpływy z otoczenia i perspektywy ochrony

Na wszystkich badanych poletkach stwierdzono realizację zabiegów wypasu i wykaszania obejmujących całą powierzchnię. W żadnym przypadku nie stwierdzono negatywnych wpływów z otoczenia, co w powiązaniu z korzystną oceną stanu siedliska (FV) składa się na dobre perspektywy ochrony i każe oczekiwać w przyszłości zachowania dobrego stanu łąki rajgrasowej.

Zalecenia

W związku z realizacją wypasu i koszenia na monitorowanych obiektach i oczekiwanym korzystnym wpływem tej formy ochrony na stan siedlisk należy utrzymać aktualną formę użytkowania.

II.2.2. Regłowa łąka mietlicowo-mietlicowa – siedlisko 6510.3

Opis siedliska

Łąka mietlicowo-mietlicowa *Gladiolo-Agrostietum capillaris* jest opisywana jako najpospolitsze i gospodarczo najistotniejsze zbiorowisko eutroficznych łąk kośnych w regłowych

piętrach Karpat Zachodnich. Zakres wysokościowy występowania fitocenoz tego zespołu zawiera się pomiędzy 600 a 1350 m n.p.m. Ta bujna i barwna świeża łąka uznawana jest za jedną z najbogatszych pod względem składu florystycznego (60-70 gatunków w zdjęciu fitytosocjologicznym). Zróżnicowanie florystyczne wynika przy tym z warunków siedliskowych i sposobu użytkowania. Opiswana łąka powstała w wyniku wycięcia lasu i istnieje dzięki stałej ingerencji człowieka, polegającej na koszeniu (jednorazowym) oraz użytkowaniu pasterskiemu, połączonemu z nawożeniem poprzez koszarowanie, co chroni glebę przed wyjałowieniem (Matuszkiewicz 2002, Perzanowska 2004A).

Fot. Fot. Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa (Paweł Najfeld, Agnieszka Hulbój, 10.08.2012)

Lokalizacja i liczba powierzchni badawczych

Cebulowa – 3 poletka badawcze (1. N 49 32 17.08 E 19 18 46.04; 2. N 49 32 16.21 E 19 18 46.07; 3. N 49 32 16.24 E 19 18 45.17)

Jodłowcowa – 3 poletka badawcze (1. N 49 33 00.25 E 19 18 12.11; 2. N 49 32 59.01 E 19 18 07.13; 3. N 49 32 54.32 E 19 18 11.07)

Krawców Wierch – 3 poletka badawcze (1. N 49, 47829° E 19,22079^o; 2. N 49, 47820° E 19,22053^o; 3. N 49, 47789° E 19,22101^o)

Miziowa – 3 poletka badawcze (1. N 49 32 19.01 E 19 19 10.03; 2 N 49 32 30.08 E 19 19 14.01; 3. N 49 32 26.06 E 19 19 12.02)

Muńcoł – 2 poletka badawcze (4. N 49,45340 E 19,10932; 5. N 49,45363 E 19,10791).

Charakterystyka i ocena stanu siedliska

Zbiorowisko łąki mieczykowo-mietlicowej na badanych powierzchniach cechuje się wyższym bogactwem gatunkowym w porównaniu z odnotowanym w 2010 roku. Średnia liczba gatunków przypadających na poletko badawcze wynosi niespełna 19 (a więc o 2 więcej niż uprzednio). Identyczna jest jednak najwyższa odnotowana liczba gatunków na poletku – 37 (dla poletka zlokalizowanego na polanie Krawców Wierch) i – jak wcześniej – jest to jedyny tak bogaty gatunkowo poligon (kolejne liczą już tylko 27 i 24 gatunki). Mimo wzrostu bogactwa gatunkowego różnorodność przebadanych płatów siedliska należy więc uznać za niską. Średnia liczba gatunków

charakterystycznych siedliska dla poletka kształtuje się na poziomie 5,3. Najczęściej obserwowanym taksonem jest mietlica pospolita *Agrostis capillaris* (niecałe 93% poligonów). Nieco rzadziej obserwowano kostrzewę czerwoną *Festuca rubra*, krwawnika pospolitego *Achillea millefolium*, wiechlinę łąkową *Poa pratensis* czy przywrotniki (z najczęstszym przywrotnikiem płytkoklapowym *Alchemilla crinita*). Wzrosła liczba gatunków rzadkich i chronionych – łącznie odnotowano 8 taksonów, z czego najczęściej stwierdzano *Rhytidiadelphus squarrosus*. Pozostałe gatunki chronione to: *Campanula serrata*, *Doronicum austriacum*, *Pleurozium schreberi*, *Epipactis helleborine*, *Listera ovata*, *Trautsteinera globosa*, *Aconitum firmum* ssp. *moravicum*. Warto podkreślić, że na większości poligonów (9 spośród 14) odnotowano przynajmniej 1 przedstawiciela z grupy rzadkich i chronionych. Największym bogactwem taksonów chronionych cechuje się poletko na polanie Krawców Wierch (5 gatunków). Podkreślenia wymaga całkowity brak obcych gatunków inwazyjnych oraz niski stopień zarośnięcia przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (tylko na 1 poletku nalot pokrywa powierzchnię większą niż 5%). Znacznie gorsza ocena siedliska wynika z wpływu gatunków ekspansywnych roślin zielnych na jego stan. Aż na 9 poletkach łączne pokrycie gatunków ekspansywnych przekracza 50% (średnie pokrycie dla poligonu wynosi zresztą 54%), a w 10 przypadkach udział gatunków ekspansywnych, kwalifikuje siedlisko do oceny złej (U2). Największy wpływ spośród stwierdzonych roślin odgrywa *Deschampsia caespitosa* (14 notowań, w 6 przypadkach pokrycie wynosi 30% lub więcej), *Rubus idaeus* (11 notowań, w 3 przypadkach pokrycie wynosi 30% lub więcej) oraz *Hypericum maculatum* (10 notowań, w 1 przypadku pokrycie wynosi 30% lub więcej). Łącznie stwierdzono obecność aż 11 gatunków ekspansywnych roślin zielnych, przy czym nie zawsze odgrywały one znaczącą rolę w monitorowanym płacie. Niezadowolający jest stan wojtoku – jego średnia grubość wynosi 2,8 cm.

Wykonywane zabiegi, negatywne wpływy z otoczenia i perspektywy ochrony

Wszystkie badane powierzchnie podlegały użytkowaniu pasterskiemu. Zróżnicowane było natomiast natężenie wypasu: od słabego – obejmującego zaledwie 0-25% powierzchni – po bardzo silne – obejmujące 75-100% powierzchni. Na żadnej z monitorowanych powierzchni nie zaobserwowano natomiast śladów koszenia, które wraz z nawożeniem jest typowym sposobem użytkowania tego siedliska, niezbędnym dla utrzymania jego właściwego stanu. Podkreślenia wymaga fakt, że w trakcie monitoringu odnotowywano ślady realizowanych zabiegów, a nie stwierdzano ich faktycznej obecności lub braku. Niekorzystnie ocenić należy negatywne wpływy z otoczenia – w większości przypadków stwierdzono ekspansję roślin zielnych, co podkreślono w charakterystyce i ocenie stanu siedliska. Dość często wśród niekorzystnych wpływów wymieniano oddziaływanie ruchu turystycznego na siedlisko. Perspektywy ochrony siedliska w przeważającej mierze oceniono jako dobre, pod warunkiem dalszej realizacji zabiegów. W 3 przypadkach stwierdzono możliwość zachowania siedliska w stanie nie pogorszonego lub jego poprawy w perspektywie 10-20 lat pod warunkiem wprowadzenia koszenia oraz kontynuowania umiarkowanego wypasu. Zasadniczo ogólna ocena siedliska jest zła (U2) – 10 poletek, względnie niezadowolająca (U1) – 3 poletka. Tylko w 1 przypadku (Krawców Wierch 1) ocena ogólna siedliska jest właściwa (FV). Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim ze znacznego udziału gatunków ekspansywnych roślin zielnych i można oczekiwać, że dalsze użytkowanie pasterskie, przy wprowadzeniu koszenia (z nawożeniem zapewniającym zachowanie eutroficznego charakteru siedliska), doprowadzi do poprawy stanu siedliska łąki mieczykowo-mietlicowej.

Zalecenia

Poprawa stanu siedliska łąki mieczykowo-mietlicowej jest możliwa pod warunkiem utrzymania umiarkowanego wypasu i wprowadzenia koszenia (z nawożeniem lub pozostawianiem części biomasy, w celu zachowania eutroficznego charakteru siedliska).

II.2.3. Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe – siedlisko

6230.2

Opis siedliska

Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe *Hieracio (vulgati)-Nardetum* to zbiorowisko związane z siedliskami ubogimi w składniki mineralne, zakwaszonymi i o niewielkiej zdolności retencyjnej (stąd nierzadko przesuszonymi). Zajmują one tereny w piętrach regłowych po wykarczowaniu lasów czy powierzchni zdegradowanych łąk kośnych, a czynnikiem warunkującym ich trwałość jest ingerencja człowieka, polegająca na użytkowaniu pasterskim, bez koszarzenia zwierząt (z wyjątkiem nielicznych układów o charakterze naturalnym, utrzymujących się samoistnie). Sama murawa cechuje się zasadniczo niską, zwartą, jednowarstwową runią, której fizjonomię w znacznej mierze określa panująca bliźniczka psia trawka *Nardus stricta*. Skład florystyczny zdominowany jest przez trawy, a udział roślin dwuliściennych jest raczej niewielki (Matuszkiewicz 2002, Perzanowska 2004B).

Fot. Murawa bliźniczkowa (Michał Romańczyk, 15.08.2012)

Lokalizacja i liczba powierzchni badawczych

Bukowy Groń – 6 poletek badawczych (1. N 49 44 15.22 E 18 56 50.02; 2. N 49 44 21.17 E 18 57 07.22; 3. N 49 44 24.19 E 18 57 08.36; 4. N 49 44 12.22 E 18 57 12.15; 5. N 49 44 12.32 E 18 57 07.01; 6. N 49 44 10.02 E 18 57 02.07)

Kompleks Czantorii – 3 poletka badawcze (1. N 49,69137 E 18,77505; 2. N 49,69098 E 18,77536; 3. N 49,69049 E 18,77632)

Kotarz – 3 poletka badawcze (1. N 49 42 05,34 E 18 56 48,46; 2. N 49 42 05,59 E 18 56 48,24; 3. N 49 42 05,82 E 18 56 48,12)

Magurka Radziechowska – 3 poletka badawcze (1. N 49,62858 E 19,05414; 2. N 49,62880 E 19,05540; 3. N 49,62830 E 19,05614)

Stary Groń – 3 poletka badawcze (1. N 49 41 58.12 E 18 55 02.13; 2. N 49 41 50.38 E 18 55 15.26; 3. N 49 41 52.29 E 18 55 09.34)

Cudzychowa – 3 poletka badawcze (1. N 49 32 13.15 E 19 17 07.08; 2. N 49 32 12.03 E 19 17 08.04; 3. N 49 32 15.24 E 19 17 12.19)

Jodłowcowa – 3 poletka badawcze (4. N 49 32 51.27 E 19 18 11.13; 5. N 49 32 50.15 E 19 18 12.09; 6. N 49 32 51.02 E 19 18 09.21)

Lipowska – 3 poletka badawcze (HN1. N 49,52981, E19,22431; HN2. N 49,52971 E 19,22455; HN3. N 49,52900 E19,22323)

Mała i Wielka Racza – 4 poletka badawcze (1 N 49,40562 E 18,97888; 2. N49,40572, E18,97883; 3. N 49,40603, E 18,97945; 4. N 49,404701, E 18,973544)

Muńcoł – 3 poletka badawcze (1. N 49,45264 E 19,10700; 2. N 49,45341 E 19,10764; 3. N 49,45605 E 19,11070)

Rycerzowa – 3 poletka badawcze (1. N 49,42220 E 19,09883; 2. N 49,41995 E 19,09848; 3. N 49,41978 E 19,09823)

Rysianka – 3 poletka badawcze (HN1. N 49,53393 E19,23643; HN2. N 49,53237 E 19,23959; HN3. N 49,53480 E19,23513)

Charakterystyka i ocena stanu siedliska

Zbiorowisko zachodniokarpackich muraw kserotermicznych na powierzchniach objętych monitoringiem cechuje się niewielkim bogactwem gatunkowym, które zresztą w porównaniu z rokiem 2010 nieznacznie spadło. Średnia liczba gatunków dla poletka wynosi obecnie 11,8, a zróżnicowanie parametru zawiera się w przedziale 6-28 gatunków. Uwzględniając średnią liczbę gatunków podawaną z psiar gorczańskich (24), stwierdzoną różnorodność gatunkową należy ocenić jako stosunkowo niską (Perzanowska 2004). Murawy bliźniczkowe są jednak z natury ubogimi florystycznie siedliskami, a ich ewentualne bogactwo gatunkowe może wynikać z postępującej sukcesji (Korzeniak 2010). Niekorzystnie wypada jednak ocena liczby gatunków charakterystycznych – średnia wartość dla poligonu wynosi zaledwie 2,85 (a więc nieznacznie mniej niż w 2010 roku). 19 spośród 40 powierzchni ocenionych zostało pod kątem omawianego parametru źle (U2), 19 – niezadowolająco (U1), a tylko 2 właściwie (FV). Najliczniejsza pod względem liczby gatunków charakterystycznych powierzchnia (8 taksonów) zlokalizowana jest na Muńcoł. Łącznie na wszystkich polanach stwierdzono 10 gatunków charakterystycznych dla siedliska, a najczęściej obserwowano: *Nardus stricta* (92,5% poletek), *Carex ovalis* (52,5% poletek), *Potentilla erecta* (52,5% poletek) oraz *Veronica officinalis* i *Carex pilulifera*. Grupa gatunków rzadkich i chronionych reprezentowana jest przez 6 taksonów, z czego większość stanowią mszaki: *Rhytidiadelphus squarrosus* (6 notowań), *Carlina acaulis* (5 notowań), *Pleurozium schreberi*, *Sphagnum girgensohnii*, *Polytrichum commune* i *Dicranum scoparium*. Większa – w porównaniu z rokiem 2010 – jest liczba poletek na których stwierdzono obecność omawianej grupy gatunków – 13. Bardzo dobrze należy

ocenić stan siedliska ze względu na obecność obcych gatunków inwazyjnych (3 notowania naparstnicy purpurowej *Digitalis purpurea* o minimalnym pokryciu i brak statusu inwazyjnego w bazie danych „Gatunki introdukowane w Polsce”, prowadzonej przez Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie) oraz stopień zarośnięcia siedliska przez gatunki drzewiaste i krzewiaste. Ostatni problem dotyczy wprowadzenia aż 42,5% poletek, ale zarośnięcie na żadnym z nich nie przekracza 3% powierzchni. Najczęściej obserwowanym gatunkiem z tej grupy jest klon jawor *Acer pseudoplatanus*. Zagrożeniem dla stanu siedliska na powierzchniach objętych monitoringiem nie jest także eutrofizacja. Tylko na 6 polanach stwierdzono obecność gatunków wskazujących na eutrofizację siedliska, a jedynie w 3 przypadkach cechowały się one większym pokryciem. Niekorzystnie należy ocenić udział ekspansywnych gatunków roślin zielnych. Obecność przedstawicieli tej grupy stwierdzono na wszystkich poligonach, a ich średnie pokrycie dla poletka wynosi 53,2%. Spośród 40 monitorowanych poligonów na 32 pokrycie gatunków ekspansywnych roślin zielnych przekraczało 30%, na 23 – przekraczało 50%, a na 13 było równe lub większe od 70%. Najczęściej obserwowanymi gatunkami z tej grupy były: *Agrostis capillaris* (36 notowań), *Festuca rubra* (26 notowań), *Vaccinium myrtillus* (23 notowania), *Holcus mollis* (20 notowań), *Deschampsia caespitosa* (18 notowań), *Hypericum maculatum* (16 notowań). Wprowadzenie znaczna część notowań dotyczy pokrycia mniejszego niż 20%, lecz średnia liczba ekspansywnych gatunków roślin zielnych przypadająca na poletko wynosi ok. 4. Średnia grubość wojłoku dla poligonu wynosi 2,2 cm.

Wykonywane zabiegi, negatywne wpływy z otoczenia i perspektywy ochrony

Poletka objęte monitoringiem podlegały zabiegom polegającym na wypasaniu oraz koszeniu. W przypadku 36 obiektów wskazano realizację wypasu (przede wszystkim o natężeniu silnym lub średnim, a więc obejmującym odpowiednio 50-75% lub 25-50% powierzchni). Wykaszenie wykazano natomiast w 9 przypadkach. Jedynie na dwóch poligonach nie zaobserwowano żadnych śladów prowadzonych zabiegów. Powszechnie – podobnie jak w 2012 roku – notowano negatywny wpływ z otoczenia polegający na ekspansji gatunków roślin zielnych, co podkreślono również w części dotyczącej charakterystyki i oceny stanu siedliska. Wśród zagrożeń eksperci wskazali również m.in. oddziaływania związane z ruchem turystycznym, zaśmiecaniem terenu, zabudową czy użytkowaniem narciarskim. Z przedstawionej charakterystyki stanu siedliska i negatywnych wpływów z otoczenia wynikają perspektywy ochrony i ocena ogólna poszczególnych poletek. W przeważającej większości przypadków (34 poligony) perspektywy ochrony zostały ocenione jako niezadowolająca (U1) – są najczęściej korzystne, wyłącznie pod warunkiem realizacji zabiegów ochronnych w formie wypasu. W 6 przypadkach perspektywy ochrony ocenione jako złe (U2). Niekorzystna jest ocena ogólna stanu siedliska – w 87,5% przypadków jest zła (U2), a w pozostałych 12,5% – niezadowolająca (U1). Wynika to zasadniczo z dwóch przyczyn – znacznego udziału gatunków roślin zielnych uznawanych za ekspansywne oraz niskiego udziału gatunków charakterystycznych dla siedliska.

Zalecenia

Warunkiem istnienia oraz dobrego stanu siedliska zachodniokarpackich muraw bliźniczkowych jest ich ochrona czynna, polegająca na prowadzeniu ekstensywnego wypasu, względnie innych zabiegów ograniczających sukcesję, nie powodujących wzrostu trofii. Biorąc pod uwagę zły lub niezadowolający stan poletek monitoringowych oraz perspektywy ochrony, niezbędne jest

kontynuowanie prowadzenia wypasu, a nawet wzrost intensywności zabiegów w celu ograniczenia negatywnego wpływu ekspansywnych gatunków roślin zielnych.

II.2.4. Kwietne murawy kserotermiczne – siedlisko 6210.3

Opis siedliska

Kwietne murawy kserotermiczne to ciepłolubne zbiorowiska z udziałem barwnie kwitnących bylin, rozwijające się na glebach bogatych w węglan wapnia o odczynie zasadowym lub obojętnym. Występują w miejscach otwartych, w warunkach dużego nasłonecznienia.

W powstaniu specyficznej kompozycji gatunkowej obok warunków klimatycznych i edaficznych istotną rolę odgrywa sposób ich użytkowania w formie wypasu bądź koszenia, rzadziej – wypalania. Murawy kserotermiczne na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej zwykle wykształcają się na zboczach lub szczytach wzniesień. Stanowią jeden z najcenniejszych, a wśród zbiorowisk nieleśnych najcenniejszy, element szaty roślinnej tego obszaru. W obrębie monitorowanych powierzchni nie stwierdzono w murawach kserotermicznych cennych gatunków storczyków, których obecność podnosi rangę siedliska jako priorytetowego.

Fot. Kwietna murawa kserotermiczna (Jerzy Parusel, 13.07.2012)

Lokalizacja i liczba powierzchni badawczych

Golizna — 3 poletka badawcze (1. N 50,81807 E 19,29832; 2. N 50,81794 E 19,29865; 3. N 50,81789 E 19,29858)

Góra Skarzawa — 3 poletka badawcze (1. N 50,80674 E 19,28997; 2. N 50,80682 E 19,28926; 3. N 50,80699 E 19,28910)

Morsko — 3 poletka badawcze (1. N 50,55502 E 19,50479; 2. N 50,55455 E 19,50481; 3. N 50,55533 E 19,50462)

Skały Rzędkowickie — 3 poletka badawcze (1. N 50.57434 E 19.48862; 2. N 50.57485 E 19.48746; 3. N 50,57259, E 19,49326)

Charakterystyka i ocena stanu siedliska

Zbiorowisko kwiatnych muraw kserotermicznych wykazuje na badanych powierzchniach wysokie bogactwo gatunkowe, zawierające się w granicach 33-52 gatunków (średnia dla poletka wynosi 42,6). Wysoka jest również liczba gatunków charakterystycznych dla siedliska – średnio 7,3 dla poletka. Największą liczbę gatunków charakterystycznych (12) odnotowano na poletku 2 w obrębie powierzchni wypasowej Góra Skarzawa. Spośród stwierdzonych gatunków charakterystycznych najczęściej obserwowano: *Euphorbia cyparissias* (na wszystkich poligonach), *Agrimonia eupatoria*, *Plantago media*, *Carex caryophyllaea*, *Poa compressa*, *Asperula cynanchica* i *Carlina vulgaris*. Stan poletek pod względem liczby gatunków charakterystycznych oceniony został w przeważającej mierze jako właściwy (FV). Dość korzystnie prezentuje się również bogactwo gatunków chronionych i rzadkich. Na 11 spośród 12 monitorowanych poletek zaobserwowano w sumie 6 gatunków chronionych: *Anemone sylvestris*, *Primula veris*, *Abietinella abietina*, *Carlina acaulis*, *Orobancha bartlingii* i *Gentiana cruciata*. Najczęściej (5 poligonów) odnotowywano pierwsionkę lekarską *Primula veris* i zawilca wielkokwiatowego *Anemone sylvestris*. Najbogatsze w gatunki chronione było natomiast poletko w obrębie Skał Rzędkowickich z 4 gatunkami objętymi ochroną prawną. Korzystnie należy ocenić brak obecności obcych gatunków inwazyjnych oraz nieznaczną grubość wojłoku (średnio 0,3 cm). Nieco gorzej prezentuje się natomiast stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą. Wprawdzie tylko w przypadku 3 poletek badawczych łączne pokrycie omawianej grupy przekraczało 10% (a tylko w jednym wypadku wynosiło ponad 30%), lecz samo zagrożenie zaobserwowane zostało na 10 poligonach. Jego źródłem były przede wszystkim: *Prunus spinosa*, *Pinus sylvestris*, *Juniperus communis* i *Rosa canina*. Wyraźny wpływ ekspansywnych gatunków roślin zielnych na stan siedliska stwierdzony został na wszystkich poletkach założonych w obrębie kompleksu Golizna oraz 1 poligonie zlokalizowanym w kompleksie Góry Skarzawy. W pierwszym przypadku wynikał on z nadmiernego rozwoju kłosownicy pierzastej *Brachypodium pinnatum* (będącym zresztą gatunkiem charakterystycznym dla siedliska), a w drugim z ekspansji trzcinnika owłosionego *Calamagrostis epigejos*.

Wykonywane zabiegi, negatywne wpływy z otoczenia i perspektywy ochrony

Zaledwie połowa istniejących powierzchni monitoringowych muraw kserotermicznych nosiła ślady realizowanych zabiegów ochronnych – wypasu, przede wszystkim o silnym natężeniu, czyli obejmującym 50-75% powierzchni. W przypadku poligonów zlokalizowanych na Morsku i w Skałach Rzędkowickich nie stwierdzono śladów żadnych zabiegów. W związku z powyższym aż dla 7 poligonów perspektywy ochrony oceniono jako niekorzystne lub złe, z podkreśleniem potrzeby wprowadzenia/ zwiększenia natężenia wypasu i ograniczenia udziału gatunków krzewiastych

i drzewiastych oraz kontroli gatunków ekspansywnych. Poza poletkami w Morsku i Rzędkowicach, taką ocenę otrzymał również poligon na Górze Skarzawie, silnie zarośnięty przez trzcinnik owłosionego *Calamagrostis villosa*. W pozostałych przypadkach perspektywy ochrony oceniono jako dobre, pod warunkiem utrzymania dotychczasowej formy użytkowania. Wśród głównych zagrożeń dla siedliska eksperci podkreślili przede wszystkim rozprzestrzenianie się gatunków drzewiastych i krzewiastych, a w dalszej kolejności – oddziaływania gatunków ekspansywnych roślin zielnych. Generalnie ocena siedliska na poletkach badawczych wskazuje na zły (7 przypadków), niekorzystny (1 przypadek), względnie dobry (4 przypadki) stan ogólny.

Zalecenia

Dla poprawy złego stanu (oraz zachowania stanu właściwego) należy kontynuować lub wprowadzić wypas oraz kontrolować (i w razie konieczności zwalczać) populacje gatunków ekspansywnych, zarówno zielnych (zwłaszcza *Calamagrostis epigejos*), jak i rozprzestrzeniających się krzewów oraz drzew. Jeżeli na powierzchniach w Morsku i Rzędkowicach zabiegi ochronne były prowadzone, należy zwiększyć ich intensywność.

II.3. Podsumowanie wyników i wnioski

1. Monitoring szczegółowy dzwonka piłkowanego *Campanula serrata* wykazał wzrost ogólnej liczby osobników w stosunku do roku 2011. W 2012 r. dzwonki ponownie pojawiły się na Krawców Wierchu na powierzchniach nr 5 i 6, gdzie w roku ubiegłym nie zaobserwowano ich obecności. Podobnie jak w latach 2010 i 2011 zaobserwowano uszkodzenia pędów wskutek ich zgryzania przez owce. Brak możliwości wydania nasion w wyniku zgryzania pędów kwiatowych czy dojrzewających owoców wskazano jako potencjalne zagrożenie dla istnienia badanych populacji. Ze względu na skalę problemu (zgryzanie dotyczy nawet do 80% osobników na powierzchni) należy przeciwdziałać temu zjawisku poprzez dostosowanie terminu wypasu na halach Krawców Wierch, Rycerzowa, Muńcoł i Mała Racza do fenologii gatunku (wypas po 20 sierpnia). Perspektywy ochrony populacji *Campanula serrata* są obecnie trudne do oceny. Stwierdzone na przestrzeni 3 lat fluktuacje liczebności mogą odzwierciedlać niekorzystne tendencje związane ze zmianami stanu siedliska gatunku, które mogą prowadzić do zaniku populacji, ale mogą również być przejawem naturalnych zjawisk wynikających z biologii gatunku. Ponieważ biologia gatunku nie jest zbyt dobrze poznana, trudno jednoznacznie wskazać ich przyczynę. Z uwagi na fakt, iż gatunek występuje na siedliskach tradycyjnie użytkowanych także kośnie, eksperci jednoznacznie postulują konieczność wprowadzenia użytkowania kośnego naprzemiennie z pasterskim.
2. Monitoring szczegółowy krokusa spiskiego *Crocus scepusiensis* wykazał znaczny wzrost liczebności populacji na poletkach badawczych w stosunku do lat 2010 i 2011. Korzystnie oceniono również strukturę rozwojową, na którą oprócz pędów generatywnych i wegetatywnych składały się siewki. Wszystkie powierzchnie odznaczały się wysokim potencjałem odnowienia, określonego na podstawie udziału siewek w populacji, który wynosił od 24,7 % na powierzchni Rysianka 1 do ponad 60% na powierzchni Rysianka 4. Duży udział siewek wskazuje na znaczącą rolę rozmnażania generatywnego w reprodukcji

gatunku. Jest to zjawisko bardzo korzystne dla populacji, skutkujące wzrostem jej zmienności genetycznej i warunkującej trwałość populacji gatunku. Stan siedlisk gatunku, na wszystkich poletkach monitoringowych, oceniono jako niezadowalający lub zły, głównie z powodu znacznego udziału ekspansywnych gatunków roślin. Pomimo tego, na podstawie obserwacji populacji gatunku można uznać, że perspektywy jego ochrony są dobre. Dla poprawy stanu siedlisk korzystne byłoby zwiększenie intensywności wypasu poprzez zmianę wielkości obsady lub czasu przebywania owiec na polanach.

3. Stan zachowania populacji zimowita jesienno *Colchicum autumnale* został oceniony w wyniku monitoringu szczegółowego jako dobry. W roku 2012 ocenę liczebności populacji przeprowadzono dwukrotnie w ciągu roku. Na początku czerwca dokonano oceny liczebności ulistnionych pędów wegetatywnych i owocujących pędów generatywnych, natomiast we wrześniu – pędów kwiatowych. Jak wynika z oceny liczebności pędów owocujących w roku 2012 większość spośród osobników kwitnących w roku 2011 została zapylona i wykształciła owocostany. Stan siedlisk na wszystkich powierzchniach oceniono jako właściwy. Perspektywy ochrony gatunku oceniono jako dobre. Powierzchnie od trzech lat są użytkowane kośnie i pastersko, co sprzyja dobrej kondycji siedlisk i dobrze rokuje na przyszłość dla istnienia populacji zimowita. Jak wynika z obserwacji różnych powierzchni łąkowych na Tule, w miejscach intensywnego wypasu, liczebność populacji zimowita jest zdecydowanie większa w porównaniu z nieużytkowanymi płacami łąk. Zaleca się więc zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania kośno-pasterskiego zarówno pod względem powierzchni, jak i intensywności. Dane o liczebności uzyskane w roku 2012 wskazują, iż jej ocena wyłącznie na podstawie liczby osobników generatywnych obarczona jest bardzo dużym błędem. Prawdopodobnie wynika to z biologii gatunku, w której dużą rolę odgrywa rozmnażanie wegetatywne. Dlatego od bieżącego roku liczenie dwukrotne w ciągu roku będzie kontynuowane.
4. Ocena liczebności populacji zawilca wielkokwiatowego *Anemone sylvestris* w roku 2012 wykazała na dwóch powierzchniach monitoringowych znaczący wzrost ogólnej liczby osobników, natomiast na dwóch pozostałych nieznaczny spadek. W strukturze populacji obecne były zarówno osobniki generatywne, jak i wegetatywne, w tym juwenilne. Liczba tych ostatnich na wszystkich powierzchniach znacząco wzrosła, co jest korzystnym zjawiskiem wskazującym na odnawianie się populacji. Stan zdrowotny populacji na większości monitorowanych powierzchni uznano za zły, z uwagi na fakt, iż ponad 40% osobników miało liście porażone grzybami, a dodatkowo część populacji była zgryziona przez owce. W otoczeniu terenów wypasanych znajdują się rozległe powierzchnie nieużytków, co sprawia, że monitorowane powierzchnie podlegają negatywnym wpływom z otoczenia. Wiążą się one głównie z rozprzestrzenianiem gatunków krzewiastych (gł. *Crataegus* sp., *Prunus spinosa*, *Rosa canina*, *Rhmanus catharticus*), oraz ekspansją gatunków zielnych takich jak np. trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos*, porastających ugory porolne. Perspektywy ochrony monitorowanych obiektów są dobre, pod warunkiem kontynuacji wypasu.
5. Siedlisko łąki rajgrasowej cechuje się dobrym stanem zachowania. Utrzymanie tego stanu jest możliwe pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów – naprzemiennego koszenia i wypasu.

6. Wyniki monitoringu szczegółowego regłowej łąki mieczykowo-mietlicowej wskazują na stosunkowo niskie bogactwo gatunkowe oraz znaczny wpływ gatunków ekspansywnych roślin zielnych. Decydują one o złym stanie siedliska, którego poprawa możliwa jest pod warunkiem utrzymania dotychczasowego wypasu i uzupełnienia realizowanych zabiegów o koszenie, a więc wprowadzenia gospodarki kośno-pastwiskowej. Wykaszanie łąk powinno odbywać się pod koniec lipca lub na początku sierpnia w celu zachowania dużej bioróżnorodności zbiorowisk łąkowych (wydanie nasion i rozsianie się większości gatunków), a ruń nie powinna być koszona zbyt nisko. Pokos powinien być usuwany jako siano. Konieczność nawożenia mineralnego może być częściowo zastąpiona pozostawieniem fragmentu nie skoszonej runi na polanie.
7. Monitoring szczegółowy zachodniokarpackich muraw bliźniczkowych wykazał zły stan siedliska, zdominowanego przez ekspansywne gatunki roślin zielnych (gł. mietlicę zwyczajną, kostrzewę czerwoną, borówkę czarną, kłosówkę miękką, śmiałka darniowego, dziurawca czterobocznego) i ubożonego pod względem bogactwa gatunkowego (zwłaszcza gatunków charakterystycznych dla siedliska). Dotychczasowe zabiegi nie wpłynęły w wystarczającym stopniu na poprawę stanu siedliska. Proponuje się więc zwiększenie intensywności wypasu. W celu usunięcia roślin ekspansywnych, a przy tym omijanych przez zwierzęta poza zwiększeniem intensywności wypasu, można rozważyć wprowadzenie w miejsce stosowanego dotychczas wypasu wolnego — wypas koszarowy. Koszar powinien być przenoszony z częstotliwością zapobiegającą przenawożeniu tego ubogiego siedliska.
8. Siedlisko kwietnych muraw kserotermicznych na powierzchniach monitorowanych charakteryzuje się zróżnicowanym stanem ogólnym (od złego po dobry). Najczęściej obserwowanym zagrożeniem jest rozprzestrzenianie się gatunków drzewiastych i krzewiastych, a w dalszej kolejności – oddziaływanie gatunków ekspansywnych roślin zielnych. W celu poprawy stanu zachowania siedliska niezbędne jest wprowadzenie lub zwiększenie intensywności wypasu na powierzchniach, na których nie stwierdzono śladów żadnych zabiegów oraz kontynuowanie zabiegów ochronnych na pozostałych obiektach. Konieczna jest także kontrola populacji gatunków ekspansywnych, zarówno zielnych (zwłaszcza *Calamagrostis epigejos*), jak i rozprzestrzeniających się krzewów oraz drzew.
9. W trakcie realizowanych prac terenowych stwierdzono ślady niekorzystnych oddziaływań związanych z koszarzeniem owiec (jak w roku 2011). W wyniku zbyt rzadkiego przenoszenia koszar doszło do prawie całkowitego zniszczenia pokrywy roślinnej i drastycznego przenawożenia podłoża. Takie gospodarowanie ma zdecydowanie negatywny wpływ na roślinność wypasanych obiektów, gdyż przyczynia się do rozprzestrzeniania się ekspansywnych gatunków tolerujących silnie eutroficzne, nitrofilne siedlisko. Konieczne jest więc częstsze przenoszenie koszarów (względnie zwiększenie ich powierzchni), co uchroni przed niepożądanymi przemianami roślinności.
10. Monitoring powinien być kontynuowany w latach następnych. Bieżąca ocena skutków realizacji Programu Owca Plus pozwoli na formułowanie zaleceń, w zakresie modyfikacji podejmowanych w ramach Programu działań, które służyć mają osiągnięciu celu ekologicznego Programu tj. ochronie i wzbogacaniu bioróżnorodności.

Fot. Miejsce koszarowania owiec, Wileka Racza (Agata Kloczkowska, 7.09.2012)

Fot. Wypas kóz i owiec na Hali Rycerzowej (Agata Kloczkowska, 12.07.2012)

Rozdział III

WYNIKI MONITORINGU SZCZEGÓŁOWEGO

III.1. Beskid Śląski i Pogórze Śląskie

III.1.1. Bukowy Groń

Nazwa obiektu	Bukowy Groń					
Obszar geograficzny	Beskid Śląski					
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski					
Numer poletka	1	2	3	4	5	6
Stan siedliska	U2	U2	U2	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]					
<i>Acer pseudoplatanus</i>			0.1	0.1	0.2	
<i>Achillea millefolium</i>			2			
<i>Agrostis capillaris</i>	4		4	5	6	6
<i>Carex ovalis</i>	0.2			0.4		
<i>Digitalis pupurea</i>	1	0.4				
<i>Fagus sylvatica</i>		0.1				
<i>Festuca rubra</i>				0.1		
<i>Galium saxatile</i>	5	6		1	1	3
<i>Holcus mollis</i>	3		1			
<i>Hypericum maculatum</i>		1	0.2			1
<i>Juncus conglomeratus</i>			0.1			
<i>Juncus effusus</i>			0.3		0.1	
<i>Lysimachia vulgaris</i>				0.2		
<i>Nardus stricta</i>	1	3		2	2	3
<i>Potentilla erecta</i>	0.2					1
<i>Ranunculus repens</i>			0.4			
<i>Rubus hirtus</i>			0.1			
<i>Rumex acetosella</i>			0.4			
<i>Rumex alpestris</i>						1
<i>Sorbus aucuparia</i>		0.1				
<i>Trifolium repens</i>			0.4			
<i>Vaccinium myrtillus</i>	0.2		0.1		0.2	
<i>Veronica chamaedrys</i>					0.1	
<i>Veronica officinalis</i>		2	6	1	2	1
Mszaki:						
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>		0,4				
Ekspert	Agnieszka Hulbój					
Data obserwacji	28.09.2012					

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Bukowy Groń	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 44 15.22 E 18 56 50.02	
Wysokość n.p.m.	810 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 1%, C -100%, D - 0%	
Liczba gatunków	8	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Nardus stricta, Potentilla erecta	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	-
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 40% Holcus mollis 30% Digitalis purpurea 10% Vaccinium myrtillus 2%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	25 cm (10-30 cm)	--
Wojłok	2 cm (2-2 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, wykoszenie natężenie silne do 70%	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów, obserwowany silny wpływ czynników zagrażających	
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 28.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Bukowy Groń	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 44 21.17 E 18 57 07.22	
Wysokość n.p.m.	880 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 2%, C - 100%, D - 5%	
Liczba gatunków	7	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Nardus stricta, Veronica officinalis	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Rhytidadelphus squarrosus	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Hypericum maculatum 10% Digitalis purpurea 5%	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Fagus sylvatica <1% Sorbus aucuparia <1%	FV
Wysokość runi	20 cm (7 - 25 cm)	--
Wojłok	1 cm (1 - 1 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, wykoszenie natężenie silne do 70%	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój 28.09.2012	

Fot. Bukowy Groń, poletko nr 1 (Agnieszka Hulbój, 28.09.2012)

Fot. Bukowy Groń, poletko nr 2 (Agnieszka Hulbój, 28.09.2012)

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Bukowy Groń	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 44 24.19 E 18 57 08.36	
Wysokość n.p.m.	890 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 1%, C - 100%, D - 0%	
Liczba gatunków	11	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Veronica officinalis	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 40% Holcus mollis 10% Rubus hirtus 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i naloty)	Acer pseudoplatanus 1%	FV
Wysokość runi	20 cm (10 - 25 cm)	--
Wojłok	1 cm (1 - 1 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, wykaszanie natężenie silne do 75%	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 28.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Bukowy Groń	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	4	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 44 12.22 E 18 57 12.15	
Wysokość n.p.m.	818 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 1%, C - 100%, D - 0%	
Liczba gatunków	8	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 40 % Festuca rubra <1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Acer pseudoplatanus <1%	U1
Wysokość runi	25 cm (7 - 30 cm)	--
Wojłok	1 cm (1 - 1 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Prowadzenie wykaszania, wypasu do 75%	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 28.09.2012	

Fot. Bukowy Groń, poletko nr 3 (Agnieszka Hulbój,, 28.09.2012)

Fot. Bukowy Groń, poletko nr 4 (Agnieszka Hulbój,, 28.09.2012)

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Bukowy Groń	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	5	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 44 12.32 E 18 57 07.01	
Wysokość n.p.m.	815 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 1%, C - 100%, D - 0%	
Liczba gatunków	8	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Nardus stricta, Veronica officinalis	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 60% Vaccinium myrtillus 2%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Acer pseudoplatanus 2%	FV
Wysokość runi	30 cm (15 -35 cm)	--
Wojłok	2 cm (1 - 2 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wykaszenie, wypas nateżenie silne do 70 %	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 28.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Bukowy Groń	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	6	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 44 10.02 E 18 57 02.07	
Wysokość n.p.m.	793 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 0%, C - 100%, D - 0%	
Liczba gatunków	7	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 60% Hypericum maculatum 10%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	25 cm (15 - 30 cm)	--
Wojłok	3 cm (2 - 4 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie średnie do 60%	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 28.09.2012	

Fot. Bukowy Groń, poletko nr 5 (Agnieszka Hulbój, 28.09.2012)

Fot. Bukowy Groń, poletko nr 6 (Agnieszka Hulbój, 28.09.2012)

III.1.2. Góra Tuł

Nazwa obiektu	Góra Tuł		
Obszar geograficzny	Pogórze Śląskie		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski		
Numer poletka	TUL/CA_1	TUL/CA_2	TUL/CA_3
Stan siedliska	FV	FV	FV
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Acer campestre</i>	0,1	0,1	
<i>Achillea millefolium</i>	0,4	0,2	0,2
<i>Aegopodium podagraria</i>	0,1	0,1	
<i>Agrimonia eupatoria</i>	0,1	0,1	
<i>Agrostis stolonifera</i>			0,2
<i>Alchemilla glaucescens</i>	0,2	0,4	
<i>Alchemilla subcrenata</i>		0,2	0,2
<i>Allium vineale</i>			0,1
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	0,2	0,4	0,2
<i>Arrhenatherum elatius</i>	0,2	0,4	0,4
<i>Brachypodium sylvaticum</i>		0,1	
<i>Briza media</i>	0,1	0,1	
<i>Bromus hordeaceus</i>			0,4
<i>Campanula patula</i>	0,1	0,2	0,2
<i>Campanula rapunculoides</i>	0,1	0,1	
<i>Carex echinata</i>			0,1
<i>Carex pallescens</i>	0,1	0,1	
<i>Carex pilulifera</i>	0,1	0,1	
<i>Carex sylvatica</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Centaurea jacea</i>		0,1	
<i>Cerastium holosteoides</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Chaerophyllum aromaticum</i>			0,1
<i>Chaerophyllum temulum</i>	0,1		
<i>Clinopodium vulgare</i>	0,1	0,1	
<i>Colchicum autumnale</i>	2	1	2
<i>Crataegus monogyna</i>	0,1	0,1	
<i>Crepis biennis</i>	0,1	0,2	0,1
<i>Cynosurus cristatus</i>	0,1	0,4	0,1
<i>Dactylis glomerata</i>	1	0,4	2
<i>Festuca pratensis</i>	0,4	1	
<i>Festuca rubra</i>	1	1	2
<i>Fragaria vesca</i>	0,1	0,1	
<i>Fraxinus excelsior</i>	0,1	0,1	
<i>Galeopsis tetrahit</i>		0,1	
<i>Galium mollugo</i>	0,1	0,4	0,2
<i>Geum urbanum</i>	0,1		
<i>Glechoma hederacea</i>			0,2
<i>Holcus mollis</i>	0,4	1	0,2
<i>Hypericum maculatum</i>		0,4	0,1
<i>Lathyrus pratensis</i>		0,1	
<i>Leontodon autumnalis</i>	1	1	0,1
<i>Leontodon hispidus</i>	1	1	

<i>Leucanthemum vulgare</i>	0,4	0,2	0,1
<i>Lolium perenne</i>			0,1
<i>Lotus corniculatus</i>	0,2	0,2	0,1
<i>Luzula campestris</i>			0,1
<i>Luzula multiflora</i>	0,1	0,1	
<i>Lychnis flos-cuculi</i>		0,2	0,1
<i>Medicago lupulina</i>	0,1		
<i>Ophioglossum vulgatum</i>	0,1		
<i>Phleum pratense</i>			0,2
<i>Pimpinella saxifraga</i>	0,1		
<i>Plantago lanceolata</i>	0,4	0,4	0,2
<i>Poa pratensis</i>	0,2		1
<i>Potentilla reptans</i>	0,1	0,2	0,2
<i>Primula elatior</i>	0,1		0,1
<i>Prunella vulgaris</i>	0,2	0,1	0,4
<i>Prunus spinosa</i>		0,1	
<i>Ranunculus acris</i>	0,2	0,4	0,2
<i>Ranunculus polyanthemos</i>		0,1	
<i>Ranunculus repens</i>		0,1	
<i>Ranunculus serpens</i>	0,1		
<i>Rhinanthus serotinus</i>		0,1	
<i>Rumex alpestris</i>	0,1	0,2	0,2
<i>Selinum carvifolia</i>	0,1	0,2	0,4
<i>Stellaria graminea</i>		0,1	0,2
<i>Taraxacum officinale</i>		0,2	0,2
<i>Tragopogon orientalis</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Trifolium medium</i>		0,1	
<i>Trifolium ochroleucon</i>		0,1	
<i>Trifolium pratense</i>	1	0,4	0,4
<i>Trifolium repens</i>	0,4	1	3
<i>Trisetum flavescens</i>	2	2	2
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,4	0,4	0,4
<i>Vicia sepium</i>			0,1
<i>Vicia sp.</i>		0,1	0,1
Mszaki:			
<i>Brachythecium rivulare</i>	0,1		
<i>Brachythecium rutabulum</i>			0,2
<i>Cirriphyllum piliferum</i>		0,1	
<i>Eurhynchium hians</i>			0,2
<i>Plagiomnium affine</i>		0,1	
Ekspert	Parusel J., Romańczyk M.		
Data obserwacji	8.06.2012		

Karta obserwacji gatunku	
Nazwa obiektu	Góra Tuł
Obszar geograficzny	Pogórze Śląskie
Typ stanowiska	Badawcze
Numer poletka	TUL/CA_1
Powierzchnia	25m ²
Współrzędne geograficzne	N 49,69730 E 18,74251
Wysokość n.p.m.	596

Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Data obserwacji		8.06.2012, 14.09.2012	
Ekspert		Romańczyk M., Parusel J. Kloczkowska A.	
Nazwa gatunku		Colchicum autumnale	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	1329 (259 generatywne +1070 wegetatywne)	U2*
	Zagęszczenie	10,6 [os/m ²]	FV*
	Struktura rozwojowa	19% pędów generatywnych 81% pędów wegetatywnych	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie losowo-skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	36 cm (28-47 cm)	--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak śladów chorób, pasożytów i uszkodzeń mechanicznych	FV
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.1 Łąka rajgrasowa (owsicowa)	
	Zbiorowisko roślinne	Arrenatheretum elatioris/Lolio-Cynosuretum	
	Pokrycie powierzchni	100%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 100% D – 1%	
	Liczba gatunków	51	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	Achillea millefolium, Arrhenatherum elatius, Dactylis glomerata, Galium mollugo, Leucanthemum vulgare, Tragopogon orientalis, Campanula patula, Cerastium holosteoides, Festuca pratensis, Festuca rubra, Plantago lanceolata, Poa pratensis, Prunella vulgaris, Ranunculus acris, Trifolium pretense, Trisetum flavescens	
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Aegopodium podagraria 1%	
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Crataegus monogyna <1% Fraxinus excelsior <1%	
	Ocienienie	Brak	
	Wysokość runi	43 cm (28-61 cm)	
	Miejsce do kiełkowania	1%	
	Wojłok	Brak	
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, bardzo silny (75-100% pow.) Koszenie, bardzo silne (75-100% pow.)	
	Negatywne wpływy z otoczenia	Brak	
	Perspektywy ochrony	Dobre, nie przewiduje się znacznego oddziaływania czynników zagrażających przy utrzymaniu dotychczasowego użytkowania	
Informacje dodatkowe			

Objaśnienia : * ocena dokonana tylko w odniesieniu do pędów generatywnych

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Góra Tuł	
Obszar geograficzny		Pogórze Śląskie	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		TUL/CA_2	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,69746 E 18,74284	
Wysokość n.p.m.		595	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Data obserwacji		8.06.2012, 14.09.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		Colchicum autumnale	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	863 (105 generatywne+758 wegetatywne)	FV*
	Zagęszczenie	4,2 [os/m ²]	FV*
	Struktura rozwojowa	12% pędów generatywnych 88% pędów wegetatywnych	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie losowo-skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych		--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak śladów chorób, pasożytów i uszkodzeń mechanicznych	FV
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.1 łąka rajgrasowa (owsicowa)	
	Zbiorowisko roślinne	Arrhenatheretum elatioris/Lolio-Cynosuretum	
	Pokrycie powierzchni	100%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 100% D – 1%	
	Liczba gatunków	60	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	Achillea millefolium, Arrhenatherum elatius, Dactylis glomerata, Galium mollugo, Leucanthemum vulgare, Tragopogon orientalis, Campanula patula, Centaurea jacea, Cerastium holosteoides, Crepis biennis, Festuca pratensis, Festuca rubra, Lathyrus pratensis, Leontodon hispidus, Prunella vulgaris, Ranunculus acris, Rhinanthus serotinus, Taraxacum officinale, Trifolium pretense, Trisetum flavescens, Vicia cracca	FV
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Aegopodium podagraria 1%	FV
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Crataegus monogyna <1% Fraxinus excelsior <1% Prunus spinosa <1%	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	44 cm (27-85 cm)	--
	Miejsce do kiełkowania	1%	U1

Wojłok	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, bardzo silny (75-100% pow.) Koszenie, bardzo silne (75-100% pow.)	FV
Negatywne wpływy z otoczenia	Brak	FV
Perspektywy ochrony	Dobre, nie przewiduje się znacznego oddziaływania czynników zagrażających przy utrzymaniu dotychczasowego użytkowania	FV
Informacje dodatkowe	-	

Fot. Góra Tuł, poletko nr CA_1 (Jerzy Parusel, 8.06.2012)

Fot. Góra Tuł, poletko nr CA_2 (Jerzy Parusel, 8.06.2012)

Fot. Góra Tuł, poletko nr CA_2 (Agata Kloczkowska, 14.09.2012)

Fot. Góra Tuł, poletko nr CA_3 (Jerzy Parusel, 8.06.2012)

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Góra Tuł	
Obszar geograficzny		Pogórze Śląskie	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		TUL/CA_3	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,69764 E 18,74287	
Wysokość n.p.m.		599	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Data obserwacji		8.06.2012, 14.09.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		<i>Colchicum autumnale</i>	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	1072 (272 generatywne+800 wegetatywne)	U1*
	Zagęszczenie	10[os/m ²]	FV*
	Struktura rozwojowa	25% pędów generatywnych 75% pędów wegetatywnych	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie losowo-skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych		--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak śladów chorób, pasożytów i uszkodzeń mechanicznych	FV
	Uwagi	Brak	

Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.1 Łąka rajgrasowa (owsicowa)	
	Zbiorowisko roślinne	Arrenatheretum elatioris/Lolio-Cynosuretum	
	Pokrycie powierzchni	100%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 100% D – 3%	
	Liczba gatunków	47	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	Achillea millefolium, Arrhenatherum elatius, Dactylis glomerata, Galium mollugo, Leucanthemum vulgare, Tragopogon orientalis, Bromus hordeaceus, Campanula patula, Cerastium holosteoides, Crepis biennis, Festuca rubra, Phleum pretense, Plantago lanceolata, Poa pratensis, Prunella vulgaris, Ranunculus acris, Taraxacum officinale, Trifolium pretense, Trisetum flavescens, Vicia cracca	FV
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Chaerophyllum aromaticum 1%	FV
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	41 cm (29-80 cm)	--
	Miejsce do kiełkowania	1%	U1
	Wojtek	Brak	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, bardzo silny (75-100% pow.) Koszenie, bardzo silne (75-100% pow.)	FV
	Negatywne wpływy z otoczenia	Brak	FV
Perspektywy ochrony	Dobre, nie przewiduje się znacznego oddziaływania czynników zagrażających przy utrzymaniu dotychczasowego użytkowania	FV	
Informacje dodatkowe	-		

Objaśnienia : * ocena dokonana tylko w odniesieniu do pędów generatywnych

III.1.3. Kompleks Czantorii

Nazwa obiektu	Kompleks Czantorii		
Obszar geograficzny	Beskid Śląski		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Acer pseudoplatanus</i>			0,1
<i>Achillea millefolium</i>	0,1	0,1	

<i>Agrostris capillaris</i>	4	3	6
<i>Arrhenatherum elatius</i>	1	0,1	
<i>Carex ovalis</i>	0,1	0,2	0,1
<i>Carex pilulifera</i>			0,1
<i>Dactylis glomerata</i>	0,1	0,1	
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,1	0,1	
<i>Fagus sylvatica</i>			0,1
<i>Festuca rubra</i>	6	3	2
<i>Nardus stricta</i>		1	0,2
<i>Oxalis acetosella</i>			0,1
<i>Phleum pratense</i>	0,2	0,1	
<i>Poa pratensis</i>	0,1		0,1
<i>Potentilla erecta</i>		0,1	0,2
<i>Rumex acetosella</i>		0,1	
<i>Rumex alpestris</i>	1	2	0,2
<i>Stellaria graminea</i>	0,1		
<i>Trisetum flavescens</i>		0,1	
<i>Vaccinium myrtillus</i>			2
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,1		
Mszaki:			
<i>Brachythecium albicans</i>	0,1		
<i>Brachthecium rivulare</i>		0,1	
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>			0,4
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.		
Data obserwacji	14.09.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Kompleks Czantorii	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,69137 E 18,77505	
Wysokość n.p.m.	845	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 100% D – 1%	
Liczba gatunków	14	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Festuca rubra 60%, Agrostris capillaris 40%, Deschampsia caespitosa 1%	U2

Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	27 cm (8-60 cm)	--
Wojłok	2 cm (1-3,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	U1
Perspektywy ochrony	Korzystne, pod warunkiem prowadzenia wypasu	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./14.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Kompleks Czantorii	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,69098 E 18,77536	
Wysokość n.p.m.	835	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 1%	
Liczba gatunków	12	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Nardus stricta, Potentilla erecta	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 30%, Festuca rubra 30%, Deschampsia caespitosa 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	30 cm (14-63 cm)	--
Wojłok	1,65 cm (1-3 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV

Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	U1
Perspektywy ochrony	Korzystne, pod warunkiem prowadzenia wypasu	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./14.09.2012	

Fot. Kompleks Czantorii, poletko nr 1 (Agata Kloczkowska, 14.09.2012)

Fot. Kompleks Czantorii, poletko nr 2 (Agata Kloczkowska, 14.09.2012)

Fot. Kompleks Czantorii, poletko nr 3 (Agata Kloczkowska, 14.09.2012)

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Kompleks Czantorii	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,69049 E 18,77632	
Wysokość n.p.m.	830	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 100% D – 5%	
Liczba gatunków	13	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Carex pilulifera, Nardus stricta, Potentilla erecta	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Rhytidiadelphus squarrosus	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 60%, Festuca rubra 20%, Vaccinium myrtillus 10%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Acer pseudoplatanus 1%, Fagus sylvatica 1%	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	30 cm (7-56 cm)	--
Wojłok	2 cm (1-3 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie średnie (25-50% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	U1
Perspektywy ochrony	Korzystne, pod warunkiem prowadzenia wypasu	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./14.09.2012	

III.1.4. Kotarz

Nazwa obiektu	Kotarz		
Obszar geograficzny	Beskid Śląski		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U2	U1	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Acer pseudoplatanus</i>	0.1	-	-
<i>Achillea millefolium</i>	0.1	-	-
<i>Agrostis capillaris</i>	3	2	2
<i>Betula pendula</i>	-	0.1	0.1
<i>Carlina acaulis</i>	0.1	0.2	0.1
<i>Digitalis purpurea</i>	0.1	-	-
<i>Festuca rubra</i>	1	2	1
<i>Galium saxatile</i>	3	2	1
<i>Hieracium lachenalii</i>	0.1	-	-
<i>Holcus mollis</i>	1	0.1	0.4
<i>Hypericum maculatum</i>	0.4	0.1	0.1
<i>Luzula multiflora</i>	0.1	-	-
<i>Nardus stricta</i>	5	6	3
<i>Potentilla erecta</i>	1	0.2	-
<i>Rumex acetosella</i>	0.1	1	0.2
<i>Vaccinium myrtillus</i>	-	-	1
<i>Veronica chamaedrys</i>	0.1	-	-
<i>Veronica officinalis</i>	0.4	0.1	-
Ekspert	Agnieszka Hulbój		
Data obserwacji	28.09.2012 r.		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego	
Nazwa obiektu	Kotarz
Obszar geograficzny	Beskid Śląski
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze
Numer poletka	1
Powierzchnia	25 m ²
Współrzędne geograficzne	N 49 42 05.34 E 18 56 48.46
Wysokość n.p.m.	810 m n.p.m.
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
Zbiorowisko roślinne	<i>Hieracio (vulgati)-Nardetum</i>

Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 1%, C - 100%, D - 0%	
Liczba gatunków	16	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carlina acaulis, Hieracium lachenalii, Luzula multiflora, Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Carlina acaulis 1%	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 30% Festuca rubra 10% Holcus mollis 10% Hypericum maculatum 5% Digitalis purpurea 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Acer pseudoplatanus <1%	FV
Wysokość runi	20 cm (10 - 25 cm)	--
Wojłok	3 cm (2 - 3 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 28.09.2012	

Fot. Kotarz, poletko nr 1 Agnieszka Hulbój, 28.09.2012)

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Kotarz	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 42 05.59 E 18 56 48.24	
Wysokość n.p.m.	813 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 1%, C - 100%, D - 0%	
Liczba gatunków	11	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carlina acaulis, Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Carlina acaulis 1 %	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 20% Festuca rubra 20% Holcus mollis <1% Hypericum maculatum <1%	U1
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Betula pendula <1%	FV
Wysokość runi	20 cm (10 - 25 cm)	--
Wojłok	3 cm (2 - 3 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, koszenie natężenie średnie (25-50% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	
Ocena ogólna	U1	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 28.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Kotarz	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 42 05.82 E 18 56 48.12	
Wysokość n.p.m.	814 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 1%, C - 100%, D - 0%	
Liczba gatunków	10	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carlina acaulis, Nardus stricta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Carlina acaulis 1%	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 20% Vaccinuim myrtillus 15% Festuca rubra 10%, Holcus mollis 3% Hypericum maculatum 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Betula pendula <1%	FV
Wysokość runi	20 cm (10 - 25 cm)	--
Wojłok	3 cm (2 - 3 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas natężenie natężenie średnie (25-50% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 28.09.2012	

Fot. Kotarz, poletko nr 2 (Agnieszka Hulbój, 28.09.2012)

Fot. Kotarz, poletko nr 3 (Agnieszka Hulbój, 28.09.2012)

III.1.5. Magurka Radziechowska

Nazwa obiektu	Magurka Radziechowska		
Obszar geograficzny	Beskid Śląski		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Agrostis capillaris</i>	4	1	4
<i>Carex nigra</i>			1
<i>Carex ovalis</i>	0,1	0,1	
<i>Carex pilulifera</i>		0,1	
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,4		0,4
<i>Deschampsia flexuosa</i>	3	4	0,4
<i>Festuca rubra</i>			4
<i>Galeopsis tetrahit</i>			0,1
<i>Galeopsis pubescens</i>	0,1		
<i>Juncus effusus</i>	0,1	0,1	
<i>Nardus stricta</i>	1	4	0,1
<i>Potentilla erecta</i>	0,1		
<i>Rubus idaeus</i>	0,1		0,1
<i>Rubus plicatus</i>		0,2	
<i>Rumex acetosella</i>	0,2	0,1	0,4
<i>Rumex alpestris</i>	0,1		
<i>Sorbus aucuparia</i>		0,1	
<i>Vaccinium myrtillus</i>		1	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.		
Data obserwacji	16.08.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego	
Nazwa obiektu	Magurka Radziechowska
Obszar geograficzny	Beskid Śląski
Typ stanowiska	Badawcze
Numer poletka	1 (powierzchnia odtworzona)
Powierzchnia	25m ²
Współrzędne geograficzne	N 49,62858 E 19,05414
Wysokość n.p.m.	1020
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
Zbiorowisko roślinne	<i>Hieracio (vulgati)-Nardetum</i>
Pokrycie powierzchni	80%

Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 80% D – 0%	
Liczba gatunków	11	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Nardus stricta, Potentilla erecta	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	--
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 40%, Deschampsia flexuosa 30%, Deschampsia caespitosa 5%, Rubus idaeus 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	34 cm (9-79 cm)	--
Wojłok	2,5 cm (2-3,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, ślady przesuszenia	U1
Perspektywy ochrony	Korzystne pod warunkiem utrzymania intensywności wypasu	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./16.08.2012	

Fot. Magurka Radziechowska, poletko nr 1 (Michał Romańczyk, 16.08.2012)

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Magurka Radziechowska	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	2 (powierzchnia odtworzona)	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,62880 E 19,05540	
Wysokość n.p.m.	1015	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 0%	
Liczba gatunków	10	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Carex pilulifera, Nardus stricta	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Deschampsia flexuosa 40%, Agrostis capillaris 10%, Vaccinium myrtillus 10%, Rubus plicatus 2%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Sorbus aucuparia <1%	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	18 cm (4-30 cm)	--
Wojłok	2,5 cm (1,5-3,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wykaszanie Rubus sp. i Vaccinium myrtillus – natężenie słabe, wypas – natężenie średnie (25-50% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	U1
Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./16.08.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Magurka Radziechowska	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,62830 E 19,05614 (korekta współrzędnych)	
Wysokość n.p.m.	1005	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	95%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 0%	
Liczba gatunków	9	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Nardus stricta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 40%, Festuca rubra 40%, Deschampsia caespitosa 5%, Deschampsia flexuosa 5%, Rubus idaeus <1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	32 cm (8-82 cm)	--
Wojłok	3 cm (1,5-5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie średnie (25-50% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	U2
Perspektywy ochrony	Korzystne pod warunkiem zwiększenia natężenia prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./16.08.2012	

Fot. Magurka Radziechowska, poletko nr 2 (Michał Romańczyk, 16.08.2012)

Fot. Magurka Radziechowska, poletko nr 3 (Michał Romańczyk, 16.08.2012)

III.1.6. Ostre

Nazwa obiektu	Ostre		
Obszar geograficzny	Beskid Śląski		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Agrostis capillaris</i>	4	0,2	2
<i>Anthoxanthum odoratum</i>		0,1	
<i>Briza media</i>	0,1		
<i>Calamagrostis arundinacea</i>			0,1
<i>Carex ovalis</i>		0,1	
<i>Carex pilulifera</i>	0,2	0,1	0,1
<i>Carlina acaulis</i>	0,1		0,1
<i>Danthonia decumbens</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Deschampsia flexuosa</i>	1	1	1
<i>Festuca rubra</i>			0,4
<i>Fragaria vesca</i>	0,2	0,1	
<i>Hieracium laevigatum</i>			0,1
<i>Hypericum maculatum</i>	0,2	1	1
<i>Luzula luzuloides</i>	0,1		0,1
<i>Luzula multiflora</i>	0,1	0,1	
<i>Nardus stricta</i>	2	7	4
<i>Picea abies</i>		0,1	
<i>Potentilla erecta</i>	0,4	1	0,4
<i>Rosa canina</i>		0,1	
<i>Rubus idaeus</i>			0,2
<i>Rubus plicatus</i>		1	
<i>Rumex alpestris</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Thymus pulegioides</i>		0,1	
<i>Vaccinium myrtillus</i>	1	0,4	2
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,1		
<i>Veronica officinalis</i>	0,1		
Mszaki:			
<i>Pleurozium schreberi</i>		0,1	0,1
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>			0,1
Ekspert	Kłockowska A., Romańczyk M.		
Data obserwacji	16.08.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Ostre	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska	Kontrolne	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N49.64952 E19.05977	
Wysokość n.p.m.	911	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 5%	
Liczba gatunków	17	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex pilulifera, Carlina acaulis, Danthonia decumbens, Luzula multiflora, Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Carlina acaulis	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 40%, Deschampsia flexuosa 10%, Vaccinium myrtillus 10%, Hypericum maculatum 2%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	35,3 cm (12-68 cm)	--
Wojłok	1,5 cm (0-3,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Brak śladów wypasu, górna część płatu wykoszona	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	--
Perspektywy ochrony	Brak silnych czynników zagrażających, perspektywy złe w związku z brakiem zabiegów (pow. kontrolna)	U2
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./ 16.08.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Ostre	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska	Kontrolne	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N49,65085 E19,06111	
Wysokość n.p.m.	919	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 1%	
Liczba gatunków	19	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Carex pilulifera, Danthonia decumbens, Luzula multiflora, Nardus stricta, Potentilla erecta	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Pleurozium schreberi	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Deschampsia flexuosa 10%, Hypericum maculatum 10%, Rubus plicatus 10%, Vaccinium myrtillus 5%, Agrostis capillaris 2%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Picea abies <1%, Rosa canina <1%	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	27,6 cm (18-44 cm)	--
Wojłok	3,5 cm (2-5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Nie zaobserwowano śladów prowadzenia zabiegów	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, ekspansja roślinności krzewiastej i drzewiastej	--
Perspektywy ochrony	Brak silnych czynników zagrażających, perspektywy złe w związku z brakiem zabiegów (pow. kontrolna)	U2
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./16.08.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Ostre	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska	Kontrolne	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N49.65038 E19.05980	
Wysokość n.p.m.	920	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	95%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 1%	
Liczba gatunków	18	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	
Gatunki charakterystyczne	Carex pilulifera, Carlina acaulis, Danthonia decumbens, Hieracium lachenalii, Nardus stricta, Potentilla erecta	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Carlina acaulis, Pleurozium schreberi, Rhytidiadelphus squarrosus	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 20%, Vaccinium myrtillus 20%, Deschampsia flexuosa 10%, Hypericum maculatum 10%, Festuca rubra 5%, Rubus idaeus 3%, Calamagrostis arundinacea 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	32 cm (12-87 cm)	--
Wojłok	2,6 cm (1-5,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Nie zaobserwowano śladów prowadzenia zabiegów	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	--
Perspektywy ochrony	Brak silnych czynników zagrażających, perspektywy złe w związku z brakiem zabiegów (pow. kontrolna)	U2
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./16.08.2012	

Fot. Ostre, poletko nr 1 (Michał Romańczyk, 16.08.2012)

Fot. Ostre, poletko nr 2 (Michał Romańczyk, 16.08.2012)

Fot. Ostre, poletko nr 3 (Michał Romańczyk, 16.08.2012)

III.1.7. Stary Groń

Nazwa obiektu	Stary Groń		
Obszar geograficzny	Beskid Śląski		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U1	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>			0.1
<i>Agrostis capillaris</i>	2		3
<i>Carlina acaulis</i>			0.1
<i>Digitalis purpurea</i>		0.1	0.1
<i>Fagus sylvatica</i>			0.2
<i>Festuca rubra</i>			0.4
<i>Galium saxatile</i>	3	0.1	
<i>Hieracium sp.</i>	0.4		0.2
<i>Holcus mollis</i>		3	2
<i>Hypericum maculatum</i>		0.1	0.1
<i>Nardus stricta</i>	2	3	0.4
<i>Potentilla erecta</i>	1	1	

<i>Rumex alpestris</i>		0.4	
<i>Veronica chamaedrys</i>			0.2
<i>Veronica officinalis</i>	4	1	
Ekspert	Agnieszka Hulbój		
Data obserwacji	01.10.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Stary Groń	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 41 58.12 E 18 55 02.13	
Wysokość n.p.m.	795 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 0%, C -100%, D - 0%	
Liczba gatunków	6	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 20%	U1
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	7 cm (5 -7 cm)	--
Wojłok	Brak	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U1	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 01.10.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Stary Groń	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 41 50.38 E 18 55 15.26	
Wysokość n.p.m.	755 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 0%, C -100%, D - 0%	
Liczba gatunków	8	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Holcus mollis 30% Hypericum maculatum 1% Digitalis purpurea 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	7 cm (5 - 7 cm)	--
Wojłok	Brak	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U1	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 01.10.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Stary Groń	
Obszar geograficzny	Beskid Śląski	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 41 52.29 E 18 55 09.34	
Wysokość n.p.m.	765 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B - 0%, C -100%, D - 0%	
Liczba gatunków	11	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carlina acaulis, Nardus stricta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Carlina acaulis	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 30%, Holcus mollis 20%, Festuca rubra 5%, Digitalis purpurea 1%, Hypericum maculatum <1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Fagus sylvatica 3%	FV
Wysokość runi	10 cm (5 - 10 cm)	--
Wojłok	Brak	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, zabudowa letniskowa i mieszkalna	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 01.10.2012	

Fot. Stary Groń poletko nr 1 (Agnieszka Hulbój, 01.10.2012)

Fot. Stary Groń poletko nr 2 (Agnieszka Hulbój, 01.10.2012)

Fot. Stary Groń poletko nr 3 (Agnieszka Hulbój, 01.10.2012)

III.2. Beskid Żywiecki

III.2.1. Cebulowa

Nazwa obiektu	Cebulowa		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki Użytek Ekologiczny Hala Cebulowa		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Agrostis capillaris</i>	1	0,4	1
<i>Alchemilla sp.</i>	2	3	
<i>Anthoxanthum odoratum</i>			2
<i>Carex nigra</i>		0,1	0,2
<i>Carex silvaticum</i>		0,1	-
<i>Cerastium holosteoides</i>			0,1
<i>Cirsium arvense</i>		0,1	

<i>Cirsium palustre</i>			0,4
<i>Chaerophyllum hirsutum</i>	1		
<i>Deshampsia caespitosa</i>	3	5	1
<i>Doronicum austriacum</i>	0,2		
<i>Equisetum arvense</i>		0,1	
<i>Equisetum palustre</i>			0,2
<i>Festuca rubra</i>			0,2
<i>Hieracium sp.</i>			0,1
<i>Hypericum maculatum</i>	0,4	0,2	0,2
<i>Juncus alpino-articulatus</i>			0,2
<i>Luzula campestris</i>			0,1
<i>Mutellina purpurea</i>	0,4	0,2	0,2
<i>Myosotis palustris</i>	0,2	0,2	
<i>Nardus stricta</i>		-	3
<i>Oxalis acetosella</i>		0,1	-
<i>Picea abies</i>			0,1
<i>Potentilla erecta</i>			1
<i>Ranunculus repens</i>	0,2		
<i>Rubus idaeus</i>	3	0,1	
<i>Rumex alpestris</i>	2	0,2	0,4
<i>Rumex alpinus</i>	0,2		
<i>Senecio subalpinus</i>	0,4	3	0,2
<i>Soldanella carpatica</i>			0,2
<i>Vaccinium myrtillus</i>		2	2
Mszaki:			
<i>Brachythecium albicans</i>		0,1	
<i>Polytrichum formosum</i>	0,2		
<i>Rhytidadelphus squarrosus</i>	1		4
Ekspert	Agnieszka Hulbój		
Data obserwacji	10.08.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego	
Nazwa obiektu	Cebulowa
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze
Numer poletka	1
Powierzchnia	25 m ²
Współrzędne geograficzne	N 49 32 17.08 E 19 18 46.04
Wysokość n.p.m.	1315 m n.p.m.
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki Użytek ekologiczny Hala Cebulowa
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mietlikowo-mietlicowa
Zbiorowisko roślinne	<i>Gladiolo-Agrostietum deschampsietosum</i>

Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-10%	
Liczba gatunków	14	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	<i>Agrostis capillaris</i> , <i>Alchemilla</i> sp., <i>Chaerophyllum hirsutum</i>	U2
Gatunki chronione i rzadkie	<i>Pleurozium schreberi</i>	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Deschampsia caespitosa</i> 30%, <i>Rubus idaeus</i> 30%, <i>Hypericum maculatum</i> 5%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	20 cm (15 - 20 cm)	--
Wojłok	4 cm (3 - 4 cm)	U1
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie słabe (0- 25% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, ruch quadów, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów, obserwowany silny wpływ czynników zagrażających	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Paweł Nejfeld, Agnieszka Hulbój 10.08.2012	

Fot. Cebulowa, poletko nr 1 (Paweł Nejfeld, Agnieszka Hulbój, 10.08.2012)

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Cebulowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 16.21 E 19 18 46.07	
Wysokość n.p.m.	1315 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki Użytek ekologiczny Hala Cebulowa	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum deschampsietosum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-1%	
Liczba gatunków	15	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Agrostis capillaris, Alchemilla sp.	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Deschampsia caespitosa 50% Vaccinium myrtillus 25% Hypericum maculatum 2% Cirsium arvense <1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i naloty)	Brak	FV
Wysokość runi	25 cm (20 - 30 cm)	--
Wojłok	4 cm (3 - 4 cm)	U1
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas natężenie słabe (0-25% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, ruch quadów, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów, obserwowany silny wpływ czynników zagrażających	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Paweł Nejfeld, Agnieszka Hulbój 10.08.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Cebulowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 16.24 E 19 18 45.17	
Wysokość n.p.m.	1315 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki Użytek ekologiczny Hala Cebulowa	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum deschampsietosum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 60%, D-40%	
Liczba gatunków	20	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Agrostis capillaris, Anthoxanthum odoratum, Cerastium holosteoides, Festuca rubra	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Rhytidadelphus squarrosus	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Vaccinium myrtillus 25% Deschampsia caespitosa 10% Hypericum maculatum 2%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	30 cm (25 - 35 cm)	--
Wojłok	5 cm (4 - 5 cm)	U1
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas natężenie słabe (0- 25% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów, obserwowany silny wpływ czynników zagrażających	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Paweł Nejfeld, Agnieszka Hulbój 10.08.2012	

Fot. Cebulowa, poletko nr 2 (Paweł Nejfeld Agnieszka Hulbój 10.08.2012)

Fot. Cebulowa, poletko nr 3 (Paweł Nejfeld Agnieszka Hulbój 10.08.2012)

III.2.2. Cudzychowa

Nazwa obiektu	Cudzychowa		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	0.2		
<i>Agrostis capillaris</i>		2	
<i>Alchemilla sp.</i>		3	
<i>Carex nigra</i>		0.2	
<i>Carex ovalis</i>			0.2
<i>Cirsium rivulare</i>	0.1	0.2	
<i>Deschampsia caespitosa</i>	2	1	
<i>Festuca rubra</i>		2	
<i>Hieracium pilosella</i>		0.3	
<i>Holcus lanatus</i>			2
<i>Hypericum maculatum</i>	3		
<i>Luzula sylvatica</i>			2
<i>Mutellina pupurea</i>		0.1	
<i>Myosotis sylvatica</i>		0.1	
<i>Nardus stricta</i>	3		1
<i>Phleum pratense</i>		0.2	
<i>Potentilla erecta</i>	0.2	0.2	
<i>Ranunculus repens</i>		0.2	0.1
<i>Ranunculus acris</i>		0.2	
<i>Rubus idaeus</i>		1	0.4
<i>Rumex alpestris</i>	0.3	1	1
<i>Senecio subalpinus</i>	2	0.1	
<i>Stellaria graminea</i>	0.4		
<i>Urtica dioica</i>			0.2
<i>Vaccinium myrtillus</i>	1		
<i>Veronica chamaedrys</i>		0.1	
Mszaki:			
<i>Pleurozium schreberi</i>	1		
Ekspert	Agnieszka Hulbój		
Data obserwacji	09.09.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Cudzichowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 13.15 E 19 17 07.08	
Wysokość n.p.m.	1292 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-10%	
Liczba gatunków	11	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Nardus stricta, Potentilla erecta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Pleurozium schreberi	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Hypericum maculatum 30 % Deschampsia caespitosa 20% Vaccinium myrtillus 10%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	30 cm (25 - 30 cm)	--
Wojłok	4 cm (3 -4 cm)	--
Eutrofizacja	Cirsium rivulare <1%	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój 09.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Cudzichowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 12.03 E 19 17 08.04	
Wysokość n.p.m.	1288 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-0%	
Liczba gatunków	17	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Hieracium pilosella, Potentilla erecta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 20% Deschampsia caespitosa 10% Rubus idaeus 10%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	20 cm (15 -20 cm)	--
Wojłok	2 cm (2 -2 cm)	--
Eutrofizacja	Cirsium rivulare 2%	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój , 09.09.2012	

Fot. Cudzychowa, poletko nr 1 (Agnieszka Hulbój 09.09.2012 r.)

Fot. Cudzychowa, poletko nr 2 (Agnieszka Hulbój 09.09.2012)

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Cudzichowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 15.24 E 19 17 12.19	
Wysokość n.p.m.	1270 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-0%	
Liczba gatunków	6	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Brak	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Rubus idaeus 30%	U1
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	20 cm (15 - 20 cm)	--
Wojłok	2 cm (2 - 2 cm)	--
Eutrofizacja	Urtica dioica 2%	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie silne (50-75% powierzchni)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 09.09.2012	

Fot. Cudzychowa, poletko nr 3 (Agnieszka Hulbój 09.09.2012)

III.2.3. Jodłowcowa

Nazwa obiektu	Jodłowcowa					
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki					
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki					
Numer poletka	1	2	3	4	5	6
Stan siedliska	U2	U2	U2	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]					
<i>Achillea millefolium</i>	0.2		0.1	0.1		
<i>Agrostis capillaris</i>	4	4	2	4	4	2
<i>Alchemilla</i> sp.	0.2		0.2			
<i>Athyrium filix-femina</i>					0.1	
<i>Carex nigra</i>		1				
<i>Carex ovalis</i>	0.1	1			0.4	1
<i>Deschampsia caespitosa</i>	4	4	3		3	
<i>Equisetum sylvaticum</i>		0.1				
<i>Festuca rubra</i>	0.2	4	0.2	1	0.4	4
<i>Hieracium lachenalii</i>			0.2			

<i>Holcus mollis</i>	2	0.1	0.4	2	1	0.2
<i>Hypericum maculatum</i>	1	1	3	0.4	-	0.2
<i>Nardus stricta</i>	1	1		3	3	4
<i>Picea abies</i>	0.1	0.1		0.1		
<i>Potentilla erecta</i>	0.2		0.4	0.4		
<i>Rubus idaeus</i>	0.2	0.4	0.1	0.2	0.1	0.2
<i>Rumex acetosella</i>	0.1		0.2	0.2		0.2
<i>Sorbus aucuparia</i>	0.1				0.1	0.2
<i>Stelaria graminea</i>	0.1					
<i>Taraxacum</i> sp.			0.2			
<i>Vaccinium myrtillus</i>		2	-	2	0.4	0.2
<i>Veronica chamaedrys</i>			0.2			
<i>Veronica officinalis</i>			0.1	0.1		
Mszaki:						
<i>Brachythecium albicans</i>					1	
<i>Pleurozium schreberii</i>			0,1			
<i>Polytrichum commune</i>						0,4
<i>Polytrichum formosum</i>			0,1			
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	0,4		1	1		
<i>Sphagnum girgensohnii</i>						1
Ekspert	Agnieszka Hulbój					
Data obserwacji	09.09.2012					

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Jodłowcowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 33 00.25 E 19 18 12.11	
Wysokość n.p.m.	1165 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mietczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum deschampsietosum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-5%	
Liczba gatunków	16	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Achillea millefolium, Agrostis capillaris, Alchemilla sp., Festuca rubra	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Rhytidiadelphus squarrosus	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV

Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Deschampsia caespitosa</i> 40% <i>Hypericum maculatum</i> 10% <i>Rubus idaeus</i> 2%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Picea abies</i> <1% <i>Sorbus aucuparia</i> <1%	FV
Wysokość runi	20 cm (15 - 20 cm)	--
Wojłok	3 cm (2 - 3 cm)	U1
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie średnie (25-50% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonego wypasu	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój 09.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Jodłowcowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 59.01 E 19 18 07.13	
Wysokość n.p.m.	1185 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum deschampsietosum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 5%, C - 100%, D-0%	
Liczba gatunków	12	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Agrostis capillaris, Festuca rubra	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Deschampsia caespitosa 40% Hypericum maculatum 10% Rubus idaeus 3% Vaccinium myrtillus 20%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Picea abies <1%	FV
Wysokość runi	25 cm (20 - 25 cm)	FV
Wojłok	4 cm (3 - 4 cm)	U1

Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie średnie (25- 50 % pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój 09.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Jodłowcowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 54.32 E 19 18 11.07	
Wysokość n.p.m.	1155 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mietczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum deschampsietosum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-10%	
Liczba gatunków	17	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Achillea millefolium, Agrostis capillaris, Alchemilla sp., Festuca rubra, Taraxacum officinale	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Pleurozium schreberii, Rhytidiadelphus squarrosus	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Deschampsia caespitosa 30% Hypericum maculatum 30% Rubus idaeus <1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	30 cm (25 - 30 cm)	--
Wojtek	3 cm (3 - 3 cm)	U1
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój 09.09.2012	

Fot. Jodłowcowa, poletko nr 1 (Agnieszka Hulbój, 09.09.2012)

Fot. Jodłowcowa, poletko nr 2 (Agnieszka Hulbój, 09.09.2012)

Fot. Jodłowcowa, poletko nr 3 (Agnieszka Hulbój, 09.09.2012)

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Jodłowcowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	4	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 51.27 E 19 18 11.13	
Wysokość n.p.m.	1155 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-10%	
Liczba gatunków	13	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Rhytidiadelphus squarrosus	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV

Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Agrostis capillaris</i> 40% <i>Festuca rubra</i> 10% <i>Holcus mollis</i> 20% <i>Vaccinium myrtillus</i> 20% <i>Hypericum maculatum</i> 5% <i>Rubus idaeus</i> 3%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Picea abies</i> 1%	U1
Wysokość runi	25 cm (20 - 30 cm)	--
Wojłok	4 cm (3 - 4 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas natężenie średnie (25-50% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój 09.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Jodłowcowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	5	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 50.15 E 19 18 12.09	
Wysokość n.p.m.	1155 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-10%	
Liczba gatunków	11	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Nardus stricta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 40% Deschampsia caespitosa 30% Festuca rubra 5% Holcus mollis 10% Rubus idaeus <1% Vaccinium myrtillus 5%	U2

Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Sorbus aucuparia</i> <1%	FV
Wysokość runi	23 cm (20 - 30 cm)	--
Wojłok	3 cm (2 - 3 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój 09.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Jodłowcowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	6	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 51.02 E 19 18 09.21	
Wysokość n.p.m.	1155 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-15%	
Liczba gatunków	12	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Nardus stricta,	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Sphagnum girgensohnii, Polytrichum commune	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Festuca rubra 40% Agrostis capillaris 20% Holcus mollis 3% Hypericum maculatum 3% Rubus idaeus 3% Vaccinium myrtillus 3%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Sorbus aucuparia 3%	FV
Wysokość runi	20 cm (15 - 20 cm)	--

Wojłok	4 cm (3 - 4 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas natężenie silne (50-75% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu, ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Agnieszka Hulbój, 09.09.2012	

Fot. Jodłowcowa, poletko nr 4 (Agnieszka Hulbój, 09.09.2012)

Fot. Jodłowcowa, poletko nr 5 (Agnieszka Hulbój, 09.09.2012)

Fot. Jodłowcowa, poletko nr 6 (Agnieszka Hulbój, 09.09.2012)

III.2.4. Krawców Wierch

Nazwa obiektu	Krawców Wierch		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid Żywiecki		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	FV	U1	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	0,2	0,2	0,1
<i>Agrostis capillaris</i>	3	3	3
<i>Alchemilla acutiloba</i>	1	0,4	
<i>Alchemilla crinita</i>	0,4	2	
<i>Alchemilla monticola</i>	5	2	
<i>Alchemilla xantochlora</i>	0,2		
<i>Campanula serrata</i>	0,1		
<i>Carex pallescens</i>	0,2		
<i>Carex sylvatica</i>	0,2		
<i>Centaurea oxylepis</i>	0,2		
<i>Chaerophyllum aromaticum</i>	0,2		
<i>Chaerophyllum hirsutum</i>	0,2		
<i>Cirsium palustre</i>		0,2	
<i>Crepis tectorum</i>	0,1		
<i>Cruciata glabra</i>	0,1		
<i>Dactylis glomerata</i>	2	4	5
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,4	0,2	1
<i>Epilobium montanum</i>			0,1
<i>Epipactis helleborine</i>	0,1		
<i>Equisetum arvense</i>	0,2		
<i>Festuca pratensis</i>	0,2	0,2	
<i>Festuca rubra</i>	0,2	0,4	0,2
<i>Galeopsis speciosa</i>		1	4
<i>Galium molugo</i>	0,2		
<i>Heracleum sphondylium</i>			0,1
<i>Hypericum maculatum</i>	0,2	1	
<i>Hypochoeris radicata</i>	0,2		
<i>Listera ovata</i>	0,1		
<i>Myosotis palustris</i>	0,2		
<i>Picea abies</i>	0,1		
<i>Poa pratensis</i>	0,2	0,4	0,2
<i>Poa trivialis</i>		0,2	0,2
<i>Potentilla erecta</i>	0,2		
<i>Ranunculus acris</i>	0,2		
<i>Ranunculus repens</i>		0,4	0,2
<i>Rubus idaeus</i>	0,1	0,2	6
<i>Rumex acetosa</i>		1	1
<i>Rumex obtusifolius</i>			0,1
<i>Senecio ovatus</i>		0,4	0,4
<i>Senecio subalpinus</i>	0,2		
<i>Stellaria graminea</i>	0,1		
<i>Trausteinera globosa</i>	0,1		

<i>Trifolium repens</i>	0,1		
<i>Urtica dioica</i>		0,2	0,2
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,2	0,4	0,2
Mszaki:			
<i>Brachthecium rivulare</i>	1	0,4	0,2
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	3		
Ekspert	Zbigniew Wilczek		
Data obserwacji	5.07.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Krawców Wierch	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontroln)	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49, 47829° E 19,22079°	
Wysokość n.p.m.	1053 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D - 30%	
Liczba gatunków	37	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	<i>Achillea millefolium</i> , <i>Agrostis capillaris</i> , <i>Alchemilla acutiloba</i> , <i>A. crinita</i> , <i>A. monticola</i> , <i>A. xantochlora</i> , <i>Centaurea oxylepis</i> , <i>Chaerophyllum hirsutum</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>F. rubra</i> , <i>Galium mollugo</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Ranunculus acris</i>	FV
Gatunki chronione i rzadkie	<i>Epipactis helleborine</i> <1% <i>Listera ovata</i> <1% <i>Trausteinera globosa</i> <1%	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Deschampsia caepistosa</i> 5% <i>Hypericum maculatum</i> 1% <i>Chaerophyllum aromaticum</i> 1% <i>Rubus idaeus</i> 1%	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Picea abies</i> < 1%	FV
Wysokość runi	66 cm (28-104 cm)	--
Wojłok	1 cm (0,5-4 cm)	FV
Wykonywane zabiegi	Wypas, nateżenie bardzo silne (75-100% pow.)	

(rodzaj, powierzchnia i natężenie)		
Negatywne wpływy z otoczenia	Brak	
Perspektywy ochrony	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym w perspektywie 10-20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne jeżeli wprowadzi się koszenie oraz będzie kontynuowany umiarkowany wypas	U1
Ocena ogólna	FV	
Ekspert/Data obserwacji	Zbigniew Wilczek 5.07.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Krawców Wierch	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49, 47820° E 19,22053°	
Wysokość n.p.m.	1052 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mietczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D - 5%	
Liczba gatunków	21	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	<i>Achillea millefolium</i> , <i>Agrostis capillaris</i> , <i>Alchemilla acutiloba</i> , <i>A. crinita</i> , <i>A. monticola</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>F. rubra</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>P. trivialis</i> , <i>Rumex acetosa</i>	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Hypericum maculatum</i> 10% <i>Senecio ovatus</i> 5% <i>Urtica dioica</i> 2% <i>Rubus idaeus</i> 2% <i>Deschampsia caespitosa</i> 2%	U1
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	89 cm (47-118 cm)	--
Wojłok	2 cm (0-4cm)	U1
Wykonywane zabiegi	Wypas, natężenie bardzo silne (75 - 100% pow.)	

(rodzaj, powierzchnia i natężenie)		
Negatywne wpływy z otoczenia	Brak	
Perspektywy ochrony	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym w perspektywie 10-20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne jeżeli wprowadzi się koszenie, pozyskiwanie siana oraz będzie kontynuowany umiarkowany wypas	U1
Ocena ogólna	U1	
Ekspert/Data obserwacji	Zbigniew Wilczek 5.07.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Krawców Wierch	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontroln)	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25 m	
Współrzędne geograficzne	N 49, 47789° E 19,22101°	
Wysokość n.p.m.	1066 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	<i>Gladiolo-Agrostietum</i> zdegenerowane w postaci zbiorowiska <i>Rubus idaeus- Galeopsis speciosa</i>	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D - 1%	
Liczba gatunków	18	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	<i>Achillea millefolium</i> , <i>Agrostis capillaris</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Heracleum sphondylium</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>P. trivialis</i> , <i>Rumex acetosa</i>	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Rubus idaeus</i> 60% <i>Galeopsis speciosa</i> 40% <i>Deschampsia caespitosa</i> 10% <i>Senecio ovatus</i> 5% <i>Urtica dioica</i> 2%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV

Wysokość runi	81 cm (52-110 cm)	--
Wojłok	1 cm (0,5-4 cm)	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie bardzo silne (75 -100% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	
Perspektywy ochrony	Poprawa siedliska w perspektywie 10-20 lat jest możliwa jeżeli wprowadzi się koszenie, pozyskiwanie siana oraz będzie kontynuowany umiarkowany wypas	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Zbigniew Wilczek 5.07.2012	

Fot. Krawców Wierch. Poletko nr 1 (Zbigniew Wilczek, 5.07.2012)

Fot. Krawców Wierch. Poletko nr 2 (Zbigniew Wilczek, 5.07.2012)

Fot. Krawców Wierch. Poletko nr 3 (Zbigniew Wilczek, 5.07.2012)

Nazwa obiektu	Krawców Wierch		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid Żywiecki		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U1	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	1	0,2	0,2
<i>Agrostis capillaris</i>	7	4	3
<i>Alchemilla acutiloba</i>			0,2
<i>Alchemilla crinita</i>	1	1	2
<i>Alchemilla monticola</i>	7	2	2
<i>Campanula serrata</i>	3	0,1	0,2
<i>Centaurea oxylepis</i>	0,1		
<i>Chaerophyllum aromaticum</i>	0,1	3	
<i>Chaerophyllum hirsutum</i>			1
<i>Crepis tectorum</i>			0,1
<i>Cirsium palustre</i>			0,1
<i>Cruciata glabra</i>			0,2
<i>Dactylis glomerata</i>	1	2	4
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,2	0,2	0,2
<i>Equisetum sylvaticum</i>			0,1
<i>Festuca rubra</i>	0,1	0,2	
<i>Festuca pratensis</i>	0,1		
<i>Galeopsis bifida</i>		0,2	
<i>Galeopsis speciosa</i>	0,1		1
<i>Heracleum sphondylium</i>		0,2	
<i>Hypericum maculatum</i>	1	2	1
<i>Poa pratensis</i>	0,4	0,2	0,2
<i>Potentilla erecta</i>			0,1
<i>Prunella vulgaris</i>	0,1		
<i>Ranunculus repens</i>	1	0,2	0,2
<i>Rubus hirtus</i>		0,1	
<i>Rubus idaeus</i>			4
<i>Rumex acetosa</i>	0,1	1	1
<i>Senecio ovatus</i>		0,2	1
<i>Senecio subalpinus</i>			0,2
<i>Stellaria graminea</i>	0,1		
<i>Taraxacum officinale</i>	0,1		
<i>Trifolium repens</i>	0,1		
<i>Urtica dioica</i>			0,1
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,1	1	1
<i>Vicia cracca</i>			0,1
Mszaki:			
<i>Brachthecium rivulare</i>	0,1	0,1	1
Ekspert	Zbigniew Wilczek		
Data obserwacji	4.07.2012, 5.07.2012		

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Krawców Wierch	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		badawcze	
Numer poletka		1	
Powierzchnia		25 m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49, 47606° E 19,21904°	
Wysokość n.p.m.		1037 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		04.07.2012 rok	
Ekspert		Zbigniew Wilczek	
Nazwa gatunku		Campanula serrata	
OCENA STANU POPULACJI			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	974 (600 generat. + 374 weg.)	U2
	Zagęszczenie	39 osobników/ m ²	FV
	Struktura rozwojowa	62 % pędów generatywnych 38% pędów wegetatywnych	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	42 cm (30-56 cm)	--
	Stan zdrowotny	Brak chorób i pasożytów	FV
	Uwagi	Płat do opisu wybrano na podstawie wyróżniającej się w terenie liczebności Campanula serrata, płat ten położony jest w sąsiedztwie schroniska i można podejrzewać, że był w niedalekiej przeszłości koszony, zaobserwowano kopiec kreta Talpa europea	
OCENA STANU SIEDLISKA			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa	
	Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum	
	Pokrycie powierzchni	95%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 95%, D - 0%	
	Liczba gatunków	22	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	Achillea millefolium, Agrostis capillaris, Alchemilla crinita, A. monticola, Centaurea oxylepis, Dactylis glomerata, Festuca rubra, F. pratensis, Prunella vulgaris, Rumex acetosa, Taraxacum officinale	FV
	Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Hypericum maculatum 10% Chaerophyllum aromaticum 1%	U1
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	58 cm (31-120cm)	--
	Miejsca do kiełkowania	obecne, 5%, powstały na wskutek żerowania kreta Talpa europea	FV
	Wojłok	95%, 4 cm (1,5-7,5cm)	U1

	Wykonywane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas w czerwcu, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	--
	Perspektywy ochrony	Stanowisko zagrożone jeżeli nie wprowadzi się dodatkowo koszenia i pozyskiwania siana	U1
	Informacje dodatkowe	Pomimo dużej liczebności osobników stan populacji został oceniony jako zły U2 ze względu na zmniejszenie się liczebności dzwonka na stanowisku	

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Krawców Wierch	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		badawcze	
Numer poletka		2	
Powierzchnia		25 m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49, 47643° E 19,21965°	
Wysokość n.p.m.		1048 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		4.07.2012 rok	
Ekspert		Zbigniew Wilczek	
Nazwa gatunku		Campanula serrata	
OCENA STANU POPULACJI			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	21 (9 generat. + 12 weg.)	U2
	Zagęszczenie	1 osobnik/ m ²	U2
	Struktura rozwojowa	43 % pędów generatywnych 57 % pędów wegetatywnych	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	45,5 cm (41-51 cm)	--
	Stan zdrowotny	Brak chorób i pasożytów	FV
	Uwagi	Płat do opisu wybrano na podstawie przeciętnej liczebności Campanula serrata, płat ten położony jest w centralnej części polany	
OCENA STANU SIEDLISKA			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa	
	Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum	
	Pokrycie powierzchni	95%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 95%, D - <1%	
	Liczba gatunków	19	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	Achillea millefolium, Agrostis capillaris, Alchemilla crinita, A. monticola, Dactylis glomerata, Festuca rubra, Heraleum sphondylium, Poa pratensis, Rumex acetosa	FV
	Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV

Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Chaerophyllum aromaticum</i> 30% <i>Hypericum maculatum</i> 20% <i>Senecio ovatus</i> 2% <i>Rubus hirtus</i> 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	65 cm (42 -94 cm)	U2
Miejsca do kielkowania	Brak	U2
Wojłok	100%, 2,5 cm (1 – 4 cm)	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas w czerwcu, natężenie bardzo silne (75 - 100% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	--
Perspektywy ochrony	Stanowisko zagrożone jeżeli nie wprowadzi się dodatkowo koszenia i pozyskiwania siana	U1
Informacje dodatkowe	stan populacji został oceniony jako zły U2	

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Krawców Wierch	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		badawcze	
Numer poletka		3	
Powierzchnia		25 m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49, 47655° E 19,21821°	
Wysokość n.p.m.		1042 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		5.07.2012 rok	
Ekspert		Zbigniew Wilczek	
Nazwa gatunku		Campanula serrata	
OCENA STANU POPULACJI			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	11 (9 generat. + 2 weg.)	U2
	Zagęszczenie	0,5 osobnika/ m ²	U2
	Struktura rozwojowa	82 % pędów generatywnych 18 % pędów wegetatywnych	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	41 cm (36-45 cm)	--
	Stan zdrowotny	Brak chorób i pasożytów	FV
	Uwagi	Płat do opisu wybrano na podstawie stanu zachowania siedliska Campanula serrata, płat ten położony jest na obrzeżu polany	
OCENA STANU SIEDLISKA			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa	
	Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum	
	Pokrycie powierzchni	100%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D - 5%	

Liczba gatunków	26	
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	<i>Achillea millefolium</i> , <i>Agrostis capillaris</i> , <i>Alchemilla acutiloba</i> , <i>A. crinita</i> , <i>A. monticola</i> , <i>Chaerophyllum hirsutum</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Rumex acetosa</i> , <i>Vicia cracca</i>	FV
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Rubus idaeus</i> 40% <i>Hypericum maculatum</i> 10% <i>Senecio ovatus</i> 10% <i>Urtica dioica</i> 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	93 cm (42 -137 cm)	U2
Miejsca do kielkowania	Brak	U2
Wojłok	100%, 3 cm (1 – 5 cm)	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas w czerwcu, natężenie bardzo silne (75 - 100% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	--
Perspektywy ochrony	Stanowisko zagrożone jeżeli nie wprowadzi się dodatkowo koszenia i pozyskiwania siana	U1
Informacje dodatkowe	stan populacji został oceniony jako zły U2,	

Fot. Krawców Wierch. Poletko nr 1 (Zbigniew Wilczek, 4.07.2012)

Fot. Krawców Wierch. Poletko nr 2 (Zbigniew Wilczek, 4.07.2012)

Fot. Krawców Wierch. Poletko nr 3 (Zbigniew Wilczek, 4.07.2012)

III.2.5. Lipowska

Nazwa obiektu	Hala Lipowska		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki		
Numer poletka	NS1	NS2	NS3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Agrostis capillaris</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Carex ovalis</i>	0,2	0,1	0,1
<i>Deschampsia caespitosa</i>			0,1
<i>Deschampsia flexuosa</i>	4	3	0,2
<i>Festuca rubra</i>	0,1	0,1	
<i>Holcus mollis</i>	0,1	0,1	
<i>Juncus conglomeratus</i>	0,2		
<i>Juncus filiformis</i>	0,1		
<i>Nardus stricta</i>	4	3	7
<i>Polygonum bistorta</i>	0,2	0,1	2
<i>Rumex acetosella</i>	0,1		0,1
<i>Rumex alpinus</i>		0,1	
<i>Vaccinium myrtillus</i>	0,2	4	
Mszaki:			
<i>Dicranum scoparium</i>		0,1	
<i>Pleurozium schreberii</i>		0,1	
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>		0,1	
Ekspert	Parusel J., Sokół K.		
Data obserwacji	20.09.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego	
Nazwa obiektu	Hala Lipowska
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki
Typ stanowiska	Badawcze
Numer poletka	NS1
Powierzchnia	25m ² (3x8,3 m)
Współrzędne geograficzne	N 49,52981, E19,22431
Wysokość n.p.m.	1229
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki
Ekspert	Parusel J., Sokół K.
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
Zbiorowisko roślinne	<i>Hieracio (vulgati)-Nardetum</i>
Pokrycie powierzchni	95%
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 0%
Liczba gatunków	11

Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	<i>Carex ovalis</i> , <i>Nardus stricta</i>	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Deschampsia flexuosa</i> 40%, <i>Vaccinium myrtillus</i> 3%, <i>Agrostis capillaris</i> 1%, <i>Festuca rubra</i> 1%, <i>Holcus mollis</i> 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	32 cm (16-55 cm)	--
Wojłok	3 cm (1-7 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Koszenie mechaniczne, natężenie silne 75-100% powierzchni.	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, powierzchnia użytkowana w zimie jako stok narciarski	--
Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem kontynuowania prowadzonych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Informacje dodatkowe	Intensywnie wykaszana jedynie górna część polany, prawdopodobnie na potrzeby stoku narciarskiego.	
Ekspert/Data obserwacji	Parusel J., Sokół K./20.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Hala Lipowska	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	NS2	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,52971 E 19,22455	
Wysokość n.p.m.	1236	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Parusel J., Sokół K.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 5%	
Liczba gatunków	12	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Nardus stricta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Dicranum scoparium, Rhytidiadelphus squarrosus, Pleurozium schreberii	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV

Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Vaccinium myrtillus</i> 40%, <i>Deschampsia flexuosa</i> 30%, <i>Agrostis capillaris</i> 1%, <i>Festuca rubra</i> 1%, <i>Holcus mollis</i> 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	40 cm (12-70 cm)	--
Wojłok	3 cm (0-7 cm)	-
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wykaszanie borówczysk, średnio intensywne do 50%	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, powierzchnia użytkowana w zimie jako stok narciarski	--
Perspektywy ochrony	Znaczny udział <i>Vaccinium myrtillus</i> , zatrzymanie ekspansji pod warunkiem dalszego wykaszania	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Parusel J., Sokół K. 20.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Hala Lipowska	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	NS3	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,52900 E19,22323	
Wysokość n.p.m.	1236	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Parusel J., Sokół K.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	95%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 0%	
Liczba gatunków	7	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Nardus stricta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Deschampsia flexuosa 3%, Agrostis capillaris 1%, Deschampsia caespitosa 1%	U1
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV

Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	43 cm (15-86 cm)	--
Wojłok	2,5 cm (1,5-4 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Brak	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Powierzchnia użytkowana w zimie jako stok narciarski	--
Perspektywy ochrony	Złe, nie zaobserwowano śladów prowadzonych zabiegów, obserwowany spadek bogactwa gatunkowego	U2
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Parusel J., Sokół K. 20.09.2012	

Fot. Lipowska, poletko nr NS1 (Jerzy Parusel, 20.09.2012)

Fot. Lipowska, poletko nr NS2 (Jerzy Parusel, 20.09.2012)

Fot. Lipowska, poletko nr NS3 (Jerzy Parusel, 20.09.2012)

Nazwa obiektu	Hala Lipowska	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki	
Numer poletka	Cs1	Cs2
Stan siedliska	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]	
<i>Achillea millefolium</i>	0,1	
<i>Agrostis capillaris</i>	3	0,2
<i>Alchemilla crinita</i>		0,2
<i>Athyrium distentifolium</i>		0,1
<i>Carex nigra</i>		0,1
<i>Carex ovalis</i>	0,1	0,2
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,4	
<i>Deschampsia flexuosa</i>		5
<i>Festuca rubra</i>	0,4	0,2
<i>Hieracium pilosella</i>	0,1	
<i>Hypericum maculatum</i>	0,2	
<i>Luzula sylvatica</i>	0,2	
<i>Nardus stricta</i>	0,2	6
<i>Polygonum bistorta</i>	2	
<i>Potentilla aurea</i>	0,1	0,1
<i>Ranunculus repens</i>		0,1
<i>Rumex acetosella</i>	0,1	
<i>Rumex alpinus</i>	0,1	0,2
<i>Rumex alpestris</i>	0,1	0,1
<i>Stellaria graminea</i>	0,1	0,1
<i>Vaccinium myrtillus</i>	2	0,2
<i>Veronica officinalis</i>	0,2	
Mszaki:		
<i>Ceratodon purpureus</i>	0,1	
<i>Hypnum cupressiforme</i>	0,1	
<i>Plagiothecium curvifolium</i>	0,1	
<i>Pohlia nutans</i>	0,1	
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>		0,1
Ekspert	Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M., Sokół K.	
Data obserwacji	10.05.2012, 20.09.2012	

Karta obserwacji gatunku	
Nazwa obiektu	Hala Lipowska
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki
Typ stanowiska	Badawcze
Numer poletka	Cs1
Powierzchnia	25m ²
Współrzędne geograficzne	N 49,52922 E 19,22387
Wysokość n.p.m.	1233

Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		10.05.2012, 20.09.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M., Sokół K.	
Nazwa gatunku		<i>Crocus scepusiensis</i>	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	632 (74 gen. + 269 weget. + 289 juv.)	FV
	Zagęszczenie	25,3 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	11,7% pędów generatywnych 89,3% pędów wegetatywnych (w tym 51,8% juvenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie losowe	
	Wysokość pędów generatywnych	-	--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak chorób i pasożytów	FV
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
	Zbiorowisko roślinne	Zb. z <i>Agrostis capillaris</i>	
	Pokrycie powierzchni	95%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 1%	
	Liczba gatunków	21	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	<i>Carex ovalis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Nardus stricta</i> , <i>Potentilla aurea</i> , <i>Veronica officinalis</i> ,	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Agrostis capillaris</i> 30%, <i>Vaccinium myrtillus</i> 20%, <i>Deschampsia caespitasa</i> 5%, <i>Festuca rubra</i> 5%, <i>Hypericum maculatum</i> 3%	U1
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	37,5 cm (9-78 cm)	--
	Miejsce do kiełkowania	3%	FV
	Wojłok	2,5 cm (0-7 cm)	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Nie zaobserwowano śladów zabiegów	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, powierzchnia użytkowana w zimie jako stok narciarski	--
	Perspektywy ochrony	Złe, brak śladów wykonywanych zabiegów, duży udział gatunków ekspansywnych	U2
	Informacje dodatkowe	-	

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Hala Lipowska	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		Cs2	
Powierzchnia		24m ² (4x6m)	
Współrzędne geograficzne		N 49,52854, E 19,22412 (powierzchnia odtworzona)	
Wysokość n.p.m.		1207	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		10.05.2012, 20.09.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M., Sokół K.	
Nazwa gatunku		<i>Crocus scepusiensis</i>	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	290 (65 gen. + 118 weget. + 107 juv.)	FV
	Zagęszczenie	11,6 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	22,4% pędów generatywnych 78,6% pędów wegetatywnych (w tym 47,6% juvenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowo-losowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	-	--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak chorób i pasożytów	FV
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
	Zbiorowisko roślinne	<i>Hieracio(vulgati)–Nardetum</i>	
	Pokrycie powierzchni	95%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 1%	
	Liczba gatunków	15	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	<i>Carex ovalis</i> , <i>Potentilla aurea</i> , <i>Nardus stricta</i>	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Deschampsia flexuosa</i> 50%, <i>Agrostis capillaris</i> 3%, <i>Festuca rubra</i> 3%, <i>Vaccinium myrtillus</i> 3%	U2
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	17,5 cm (8-44 cm)	--
	Miejsce do kiełkowania	5%	FV
	Wojłok	2,5 cm (1-4 cm)	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Koszenie mechaniczne 100% powierzchni	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, powierzchnia użytkowana w zimie jako stok narciarski	--
	Perspektywy ochrony	Stanowisko zagrożone jeżeli nie wprowadzi się kontrolowanego wypasu	U2
	Informacje dodatkowe	-	

Fot. Lipowska, poletko nr Cs1 (Jerzy Parusel, 20.09.2012)

Fot. Lipowska, poletko nr Cs2 (Jerzy Parusel, 20.09.2012)

III.2.6. Mała i Wielka Racza

Nazwa obiektu	Mała i Wielka Racza			
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki			
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki			
Numer poletka	1	2	3	4
Stan siedliska	U1	U2	U2	U1
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]			
<i>Agrostis capillaris</i>	2	0,1	1	0,2
<i>Athyrium distentifolium</i>				0,2
<i>Carex ovalis</i>	0,1		0,2	0,1
<i>Carex pilulifera</i>	0,2	0,1		0,2
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,4	0,1		
<i>Deschampsia flexuosa</i>		0,2	0,2	0,2
<i>Fagus sylvatica</i>				0,1
<i>Festuca rubra</i>	0,2	0,1	0,2	
<i>Galeopsis bifida</i>	0,1			
<i>Hieracium lachenalii</i>				0,1
<i>Holcus mollis</i>	0,2	0,1		
<i>Nardus stricta</i>	5	1	1	9
<i>Populus tremula</i>				0,1
<i>Potentilla erecta</i>		0,1		
<i>Rumex acetosella</i>	0,1		0,1	0,1
<i>Sorbus aucuparia</i>				0,1
<i>Vaccinium myrtillus</i>	0,1	5	2	0,1
Mszaki:				
<i>Brachythecium rutabulum</i>			0,1	
<i>Ceratodon purpureus</i>	0,1			
<i>Pleurozium schreberii</i>				0,1
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.			
Data obserwacji	7.09.2012			

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego	
Nazwa obiektu	Mała Racza
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki
Typ stanowiska	Badawcze
Numer poletka	1 (powierzchnia odtworzona)
Powierzchnia	25m ²
Współrzędne geograficzne	N 49,40562 E 18,97888
Wysokość n.p.m.	1078
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
Zbiorowisko roślinne	<i>Hieracio (vulgati)-Nardetum</i>

Pokrycie powierzchni	95%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 1%	
Liczba gatunków	11	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	<i>Carex ovalis</i> , <i>Carex pilulifera</i> , <i>Nardus stricta</i>	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Agrostis capillaris</i> 20%, <i>Deschampsia caespitosa</i> 5%, <i>Festuca rubra</i> 3%, <i>Holcus mollis</i> 3%, <i>Vaccinium myrtillus</i> 1%	U1
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	32 cm (10-60 cm)	--
Wojłok	1,15 cm (0,5-2 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie średnie (25-50% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	--
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem utrzymania dotychczasowej formy użytkowania	U1
Ocena ogólna	U1	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M. 7.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Mała Racza	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,40572 E 18,97883	
Wysokość n.p.m.	1071	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	70%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 70% D – 0%	
Liczba gatunków	9	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex pilulifera, Nardus stricta, Potentilla erecta	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--

Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Vaccinium myrtillus</i> 50%, <i>Deschampsia flexuosa</i> 3%, <i>Agrostis capillaris</i> 1%, <i>Deschampsia caespitosa</i> 1%, <i>Festuca rubra</i> 1%, <i>Holcus mollis</i> 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	32 cm (10-60 cm)	--
Wojłok	1,15 cm (0,5-2 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wykaszenie, natężenie średnie 25-50% pow. (zwłaszcza <i>Vaccinium myrtillus</i>) Wypas, natężenie średnie 25-50% pow., Widoczne ślady wypalania	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, wypalanie skoszonych osobników/fragmentów borówki czarnej	--
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem utrzymania wypasu i ewentualnego wykaszania borówki.	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M. 7.09.2012	

Fot. Mała i Wielka Racza, poletko nr 1 (Agata Kloczkowska, 7.09.2012)

Fot. Mała i Wielka Racza, poletko nr 2 (Agata Kloczkowska, 7.09.2012)

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Mała Racza	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,40603 E 18,97945	
Wysokość n.p.m.	1073	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	60%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 60% D – 1%	
Liczba gatunków	8	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Nardus stricta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Vaccinium myrtillus 20%, Agrostis capillaris 10%, Deschampsia flexuosa 3%, Festuca rubra 3%	U2

Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	15 cm (5-34 cm)	--
Wojłok	1,65 cm (0,5-2,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, ślady przesuszenia	--
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem utrzymania dotychczasowych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M. 7.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Mała Racza	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	4	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,404701 E 18,973544	
Wysokość n.p.m.	1137	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	95%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 1%	
Liczba gatunków	13	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Carex pilulifera, Hieracium lachenalii, Nardus stricta	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Pleurozium schreberii	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 3%, Deschampsia flexuosa 3%, Vaccinium myrtillus 1%	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Fagus sylvatica 1%, Populus tremula 1%, Sorbus aucuparia 1%	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	26 cm (13-69 cm)	--
Wojłok	1,55 cm (0,5-2,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV

Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie słabe (0-25% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin drzewiastych, wydeptywanie (sąsiedztwo szlaku turystycznego)	--
Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem regularnego wypasu	U1
Ocena ogólna	U1	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M. 7.09.2012	

Fot. Mała i Wielka Racza, poletko nr 3 (Agata Kloczkowska, 7.09.2012)

Fot. Mała i Wielka Racza, poletko nr 4 (Agata Kloczkowska, 7.09.2012)

III.2.7. Miziowa

Nazwa obiektu	Miziowa		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Aconitum firmum subsp. moravicum</i>	0,2	-	-
<i>Agrostis capillaris</i>	-	2	4
<i>Alchemilla</i> sp.	1	-	-
<i>Calamagrostis villosa</i>	3	-	-
<i>Carex nigra</i>	-	0,2	-
<i>Carex ovalis</i>	-	0,2	0,4
<i>Chaerophyllum hirsutum</i>	0,2	-	-
<i>Cirsium palustre</i>	0,1	-	-
<i>Deschampsia caespitosa</i>	4	1	2
<i>Doronicum austriacum</i>	0,2	-	-
<i>Dryopteris carthusiana</i>	0,1	-	-
<i>Festuca rubra</i>	0,2	-	0,4
<i>Geranium sylvaticum</i>	0,2	-	-
<i>Homogyne alpina</i>	0,2	-	-

<i>Hypericum maculatum</i>	1	-	-
<i>Luzula sylvatica</i>	2	-	0,1
<i>Nardus stricta</i>	-	3	4
<i>Mutellina purpurea</i>	0,2	-	-
<i>Oxalis acetosella</i>	0,2	-	-
<i>Poa pratensis</i>	-	0,4	-
<i>Polygonum bistorta</i>	0,2	-	-
<i>Rubus idaeus</i>	1	0,1	-
<i>Rumex acetosella</i>	-	0,2	0,1
<i>Rumex alpestris</i>	0,2	0,4	0,4
<i>Rumex alpinus</i>	-	3	-
<i>Salix caprea</i>	0,4	-	-
<i>Senecio subalpinus</i>	0,4	-	-
<i>Sorbus aucuparia</i>	0,4	-	-
<i>Vaccinium myrtillus</i>	2	-	0,1
Mszaki:			
<i>Brachythecium reflexum</i>	0,2		
<i>Polytrichum formosum</i>			0,2
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	0,4		0,2
Ekspert	Paweł Nejfeld, Agnieszka Hulbój		
Data obserwacji	10.08.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Miziowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 19.01 E 19 19 10.03	
Wysokość n.p.m.	1315 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki Użytek Ekologiczny Hala Miziowa	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum deschampsietosum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-5%	
Liczba gatunków	24	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Festuca rubra, Alchemilla sp., Chaerophyllum hirsutum, Polygonum bistorta	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Aconitum firmum subsp. moravicum Doronicum austriacum, Rhytidiadelphus squarrosus	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV

Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Deschampsia caespitosa</i> 40% <i>Hypericum maculatum</i> 10% <i>Rubus idaeus</i> 10% <i>Vaccinium myrtillus</i> 25%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Salix caprea</i> 5% <i>Sorbus aucuparia</i> 5%	U2
Wysokość runi	30 cm (25 - 35 cm)	--
Wojtek	Brak	FV
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie średnie (25-50% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, ruch turystyczny	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem kontynuacji prowadzonego użytkowania	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Paweł Nejfeld, Agnieszka Hulbój 10.08.2012 r	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Miziowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 30.08 E 19 19 14.01	
Wysokość n.p.m.	1226 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki Użytek Ekologiczny Hala Miziowa	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mietczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum deschampsietosum	
Pokrycie powierzchni	80%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 80%, D-0%	
Liczba gatunków	10	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Agrostis capillaris, Poa pratensis	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Rumex alpinus 30% Nardus stricta 30% Deschampsia caespitosa 10% Rubus idaeus <1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Wysokość runi	25 cm (20 - 25 cm)	--
Wojłok	5 cm (4- 5 cm)	U1

Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas, natężenie silne (50-75 % pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, ruch turystyczny	
Perspektywy ochrony	Perspektywy zachowania siedliska dobre pod warunkiem kontynuowania prowadzonego wypasu	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Paweł Nejfeld, Agnieszka Hulbój 10.08.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Miziowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska (badawcze/kontrolne)	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25 m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49 32 26.06 E 19 19 12.02	
Wysokość n.p.m.	1255 m n.p.m.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki Użytek Ekologiczny Hala Miziowa	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa	
Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum deschampsietosum	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0%, C - 100%, D-5%	
Liczba gatunków	11	
OCENA STANU SIEDLISKA		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Agrostis capillaris, Festuca rubra	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Rhytidiadelphus squarrosus	--
Obce gatunki inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Nardus stricta 40% Deschampsia caespitosa 20% Vaccinium myrtillus <1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i naloty)	Brak	FV
Wysokość runi	25 cm (20 - 25 cm)	--
Wojłok	4 cm (3 - 4 cm)	U1
Wykonywane zabiegi (rodzaj, powierzchnia i natężenie)	Wypas natężenie silne (50-75% pow.)	
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, ruch turystyczny, zaśmiecanie terenu	
Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem kontynuowania prowadzonego wypasu	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Paweł Neifeld, Agnieszka Hulbój 10.08.2012	

Fot. Miziowa, poletko nr 1 (Paweł Nejfeld, Agnieszka Hulbój 10.08.2012)

Fot. Miziowa, poletko nr 2 (Paweł Nejfeld, Agnieszka Hulbój 10.08.2012)

Fot. Miziowa, poletko nr 3 (Paweł Nejfeld, Agnieszka Hulbój 10.08.2012)

III.2.8. Muńcoł

Nazwa obiektu	Muńcoł		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Acer pseudoplatanus</i>		0,1	0,1
<i>Achillea millefolium</i>	0,2	0,1	0,1
<i>Agrostis capillaris</i>	-	1	2
<i>Alchemilla sp.</i>	0,1	0,1	
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	0,1		
<i>Athyrium filix-femina</i>		0,1	
<i>Carex ovalis</i>		0,1	0,1
<i>Carex pallescens</i>	0,1		0,1
<i>Carex pilulifera</i>			0,1
<i>Carlina acaulis</i>			0,2
<i>Cruciata glabra</i>	0,2		
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,1	0,2	
<i>Festuca rubra</i>	3	0,4	0,1

<i>Fragaria vesca</i>	0,1		
<i>Galeopsis bifida</i>		1	0,1
<i>Galeopsis pubescens</i>	0,1		
<i>Hieracium lachenalii</i>	0,1	0,1	
<i>Holcus mollis</i>		0,4	
<i>Hypericum maculatum</i>	0,4	0,1	0,1
<i>Luzula multiflora</i>			0,1
<i>Nardus stricta</i>	1	1	6
<i>Picea abies</i>		0,1	
<i>Poa pratensis</i>			0,1
<i>Potentilla erecta</i>	0,1	0,2	0,4
<i>Ranunculus repens</i>	0,1		
<i>Rubus hirtus</i>		0,4	
<i>Rubus idaeus</i>	0,2	0,1	
<i>Rumex acetosella</i>		0,2	0,4
<i>Rumex alpestris</i>	0,1	0,2	0,4
<i>Stellaria graminea</i>	0,1		0,1
<i>Vaccinium myrtillus</i>	0,2	3	0,1
<i>Veronica officinalis</i>	0,1	0,1	0,2
Mszaki:			
<i>Rhytidadelphus squarrosus</i>	0,2	2	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.		
Data obserwacji	15.08.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Muńcoł	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,45264 E 19,10700 (korekta współrzędnych)	
Wysokość n.p.m.	1109	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	95%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 2%	
Liczba gatunków	19	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex pallescens, Hieracium lachenalii, Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Festuca rubra 30%, Hypericum maculatum 5%, Rubus idaeus 3%, Vaccinium myrtillus 3%, Deschampsia caespitosa 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV

Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	37 cm (5-70 cm)	--
Wojłok	2 cm (1-3,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie słabe (0-25% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	--
Perspektywy ochrony	Złe, konieczność wprowadzenia/ zwiększenia natężenia wypasu	U2
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./15.08.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Muńcoł	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,45341 E 19,10764 (korekta współrzędnych)	
Wysokość n.p.m.	1108	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	80%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 80% D – 20%	
Liczba gatunków	22	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Hieracium lachenalii, Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Rhytidiadelphus squarrosus	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Vaccinium myrtillus 30%, Agrostis capillaris 10%, Festuca rubra 5%, Holcus mollis 5%, Rubus hirtus 5%, Deschampsia caespitosa 3%, Hypericum maculatum 1%, Rubus idaeus 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Acer pseudoplatanus 1% Picea abies 1%	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	25 cm (6-66 cm)	--
Wojłok	1 cm (0-2 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie średnie (25-50% pow.)	--

Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, przesuszenie płatu	--
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem utrzymania realizowanych zabiegów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./15.08.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Muńcoł	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,45605 E 19,11070 (powierzchnia odtworzona)	
Wysokość n.p.m.	1109	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 0%	
Liczba gatunków	20	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Carex pallescens, Carex pilulifera, Carlina acaulis, Luzula multiflora, Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Carlina acaulis, Rhytidiadelphus squarrosus	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 20%, Festuca rubra 1%, Hypericum maculatum 1%, Vaccinium myrtillus 1%	U1
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Acer pseudoplatanus 1%	FV
Ocienienie	Średnie	U1
Wysokość runi	24 cm (12-42 cm)	--
Wojłok	4 cm (3-4,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Nie zaobserwowano śladów zabiegów	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, ocienienie, izolacja od głównego kompleksu wypasowego	--
Perspektywy ochrony	Złe, konieczność wprowadzenia/ zwiększenia intensywności wypasu	U2
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./15.08.2012	

Fot. Muńcoł, poletko nr 1 (Michał Romańczyk, 15.08.2012)

Fot. Muńcoł, poletko nr 2 (Michał Romańczyk, 15.08.2012)

Fot. Muńcoł, poletko nr 3 (Michał Romańczyk, 15.08.2012)

Nazwa obiektu	Muńcoł		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki		
Numer poletka	4	5	6
Stan siedliska	U1	U1	U1
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	0,2	0,2	0,1
<i>Agrostis capillaris</i>	6	0,2	
<i>Alchemilla crinita</i>	1	1	
<i>Campanula serrata</i>	0,1	1	0,2
<i>Carex ovalis</i>		0,1	0,1
<i>Carex pallescens</i>	0,1		
<i>Cirsium palustre</i>	0,1		
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Festuca rubra</i>	1	0,1	-
<i>Galeopsis pubescens</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Galium mollugo</i>		0,1	
<i>Hieracium lachenalii</i>	0,1		
<i>Holcus mollis</i>			0,1
<i>Hypericum maculatum</i>	0,1	2	0,1
<i>Leontodon autumnalis</i>	0,1	0,1	
<i>Nardus stricta</i>	0,4	0,2	0,1

<i>Phyteuma spicatum</i>	0,2		
<i>Plantago lanceolata</i>	0,2	0,1	
<i>Poa pratensis</i>	0,2		
<i>Potentilla aurea</i>	0,1		
<i>Potentilla erecta</i>	0,2	0,4	0,1
<i>Prunella vulgaris</i>	0,1		
<i>Ranunculus acris</i>	0,1		
<i>Ranunculus repens</i>	0,1		
<i>Rubus idaeus</i>	0,1	0,1	
<i>Rumex acetosella</i>		0,4	0,2
<i>Rumex alpestris</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Stellaria graminea</i>	0,1		
<i>Trifolium repens</i>	0,4		
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,2	0,1	0,1
<i>Veronica officinalis</i>	0,1	1	
<i>Viola tricolor</i>		0,1	
Mszaki:			
<i>Brachythecium albicans</i>		0,2	
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>		0,1	0,1
Ekspert	Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.		
Data obserwacji	12.07.2012		

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Muńcoł	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		4	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,45340 E 19,10932	
Wysokość n.p.m.		1060	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		12.07.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		Campanula serrata	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	22 (21 generatywne+1 wegetatywne)	FV
	Zagęszczenie	0,88 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	99,5% pędów generatywnych	U2
		0,5% pędów wegetatywnych	
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	24 cm (19-28 cm)	--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak chorób, pasożytów, śladów zgryzania	FV
Uwagi		Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mietzykowo-mietlicowa	
	Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum	
	Pokrycie powierzchni	85%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 85% D – 1%	

	Liczba gatunków	27	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	<i>Agrostis capillaris</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Alchemilla crinita</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Prunella vulgaris</i> , <i>Ranunculus acris</i>	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Deschampsia caespitosa</i> 1%, <i>Hypericum maculatum</i> 1%, <i>Rubus idaeus</i> 1%	FV
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	22 cm (14-34 cm)	FV
	Miejsce do kiełkowania	1%	U1
	Wojłok	2 cm (0-3 cm)	U1
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Nieznaczne przesuszenie powierzchni	--
	Perspektywy ochrony	Dobry pod warunkiem utrzymania dotychczasowych zabiegów	FV
	Informacje dodatkowe	-	

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Muńcoł	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		5	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,45363 E 19,10791	
Wysokość n.p.m.		1105	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		12.07.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		Campanula serrata	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	2059 (1737 generatywne+322 wegetatywne)	FV
	Zagęszczenie	82 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	84% pędów generatywnych	FV
		16% pędów wegetatywnych	
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	21 cm (12-31 cm)	--
	Stan zdrowotny	20% osobników zgryzionych, pojedynczy przypadek żerowania gąsienicy	U1
Uwagi		Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mietlikowo-mietlicowa	
	Zbiorowisko roślinne	Gladiolo-Agrostietum	
	Pokrycie powierzchni	75%	

	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 75% D – 3%	
	Liczba gatunków	22	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	<i>Agrostis capillaris</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Alchemilla crinita</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Galium mollugo</i> , <i>Plantago lanceolata</i>	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Hypericum maculatum</i> 20%, <i>Deschampsia caespitosa</i> 1%, <i>Rubus idaeus</i> 1%	U1
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	21 cm (8-47 cm)	FV
	Miejsce do kiełkowania	1%	U1
	Wojłok	1,5 cm (0-2 cm)	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Przesuszenie powierzchni, ekspansja <i>Hypericum maculatum</i>	--
	Perspektywy ochrony	Korzystny, lecz zachowanie populacji silnie uzależnione od wpływu wypasu (zgryzania osobników gener.) na jej dynamikę – zmiany liczebności, wpływ na owocowanie, kiełkowanie. Konieczny monitoring dynamiki populacji <i>Campanula serrata</i> .	U1
	Informacje dodatkowe	Brak	

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Muńcoł	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		6	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,45369 E 19,10842	
Wysokość n.p.m.		1100	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		12.07.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		Campanula serrata	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	527 (274 generatywne+253 wegetatywne)	FV
	Zagęszczenie	21 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	52% pędów generatywnych 48% pędów wegetatywnych	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	17 cm (9-22 cm)	--
	Stan zdrowotny	Osobniki generatywne częściowo zgryzione	U1
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			

Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510.3 Regłowa łąka mietlicowo-mietlicowa	
	Zbiorowisko roślinne	<i>Gladiolo-Agrostietum</i>	
	Pokrycie powierzchni	15%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 15% D – 1%	
	Liczba gatunków	13	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	<i>Carex ovalis</i> , <i>Nardus stricta</i> , <i>Potentilla erecta</i>	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Hypericum maculatum</i> 1%, <i>Deschampsia caespitosa</i> 1%, <i>Holcus mollis</i> 1%	FV
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	18 cm (0-40 cm)	-
	Miejsce do kiełkowania	1%	U1
	Wojłok	2,5 cm (0,5-4 cm)	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie słabe (0-25% pow.)	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Silne przesuszenie powierzchni	--
	Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem realizacji zabiegów. Konieczny monitoring wpływu wypasu (zgryzania osobników gener.) na dynamikę populacji dzwonka – zmiany liczebności, wpływ na owocowanie, kiełkowanie.	U1
	Informacje dodatkowe	--	

Fot. Muńcoł, poletko nr 4 (Jerzy Parusel, 12.07.2012)

Fot. Muńcoł, poletko nr 5 (Jerzy Parusel, 12.07.2012)

Fot. Muńcoł, poletko nr 6 (Jerzy Parusel, 12.07.2012)

III.2.9. Rycerzowa

Nazwa obiektu	Rycerzowa		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U2	U1	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	0,2		
<i>Agrostis capillaris</i>	1	0,2	0,2
<i>Alchemilla monticola</i>	0,2		
<i>Athyrium filix-femina</i>	0,1		
<i>Briza media</i>	0,1		
<i>Campanula patula</i>	0,1		
<i>Carex ovalis</i>		0,1	
<i>Carex pilulifera</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Festuca rubra</i>	3	0,1	0,2
<i>Holcus mollis</i>		1	7
<i>Hypericum maculatum</i>	0,2	0,1	0,1
<i>Leucanthemum vulgare</i>	0,1		
<i>Lotus corniculatus</i>	0,1		
<i>Luzula multiflora</i>	0,1		
<i>Nardus stricta</i>	0,4	8	1
<i>Plantago lanceolata</i>	0,2		
<i>Poa pratensis</i>	0,1		
<i>Potentilla erecta</i>	1	0,1	0,1
<i>Prunella vulgaris</i>	0,1		
<i>Ranunculus acris</i>	0,1		
<i>Rubus idaeus</i>	0,2	0,1	0,1
<i>Rumex acetosella</i>	0,1	0,2	1
<i>Rumex alpestris</i>	0,2	0,2	0,4
<i>Thymus pulegioides</i>	3		
<i>Vaccinium myrtillus</i>	0,2	0,1	
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,1	0,1	
<i>Veronica officinalis</i>	0,2		
Mszaki:			
<i>Brachythecium albicans</i>	0,1	0,2	0,1
<i>Brachythecium rutabulum</i>		0,2	
<i>Ceratodon purpureus</i>	0,1		
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.		
Data obserwacji	15.08.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Rycerzowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,42220 E 19,09883	
Wysokość n.p.m.	1143	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 1%	
Liczba gatunków	28	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex pilulifera, Luzula multiflora, Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Festuca rubra 30%, Agrostis capillaris 10%, Hypericum maculatum 3%, Rubus idaeus 3%, Vaccinium myrtillus 3%, Deschampsia caespitosa 1%.	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	20 cm (7-40 cm)	--
Wojtek	1,6 cm (0-3,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja Festuca rubra i Agrostis capillaris	--
Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem utrzymania dotychczasowej formy użytkowania	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M., 15.08.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Rycerzowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,41995 E 19,09848	
Wysokość n.p.m.	1101	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Romańczyk M., Kloczkowska A.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	95%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 2%	
Liczba gatunków	16	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Carex pilulifera, Nardus stricta, Potentilla erecta	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	FV
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Holcus mollis 10%, Agrostis capillaris 3%, Deschampsia caespitosa 1%, Festuca rubra 1%, Hypericum maculatum 1%, Rubus idaeus 1%, Vaccinium myrtillus 1%	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	33 cm (9-78 cm)	--
Wojłok	1,15 cm (0-3,5 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Ślady wypasu, natężenie słabe (0 – 25% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja Holcus mollis	--
Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem utrzymania dotychczasowej formy użytkowania	U1
Ocena ogólna	U1	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./15.08.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Rycerzowa	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,41978 E 19,09823	
Wysokość n.p.m.	1107	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 1%	
Liczba gatunków	12	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex pilulifera, Nardus stricta, Potentilla erecta	U1
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	FV
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Holcus mollis 70%, Agrostis capillaris 3%, Deschampsia caespitosa 3%, Festuca rubra 3%, Hypericum maculatum 1%, Rubus idaeus 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	24 cm (5-76 cm)	--
Wojłok	1,25 cm (0,5-2 cm)	--
Eutrofizacja	Holcus mollis 70%	U2
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	--
Perspektywy ochrony	Dobre, możliwość poprawy stanu siedliska w wyniku realizacji wypasu	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Kloczkowska A., Romańczyk M./ 15.08.2012	

Fot. Rycerzowa, poletko nr 2 (Michał Romańczyk, 15.08.2012)

Fot. Rycerzowa, poletko nr 3 (Michał Romańczyk, 15.08.2012)

Nazwa obiektu	Rycerzowa		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki		
Numer poletka	CS1	CS2	CS3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Agrostis capillaris</i>	0,2	3	1
<i>Campanula serrata</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Carex ovalis</i>		0,1	0,2
<i>Carex pallescens</i>		0,1	0,1
<i>Carex pilulifera</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Cirsium palustre</i>		0,1	
<i>Dactylis glomerata</i>			0,1
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,2	0,1	0,1
<i>Deschampsia flexuosa</i>	0,1	0,1	
<i>Festuca rubra</i>	0,2	3	6
<i>Galeopsis bifida</i>			0,1
<i>Holcus mollis</i>	6		
<i>Hypericum maculatum</i>	0,1	0,4	0,1
<i>Nardus stricta</i>	1	2	1
<i>Poa pratensis</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Potentilla erecta</i>	0,2	0,2	0,1
<i>Rubus idaeus</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Rumex acetosella</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Rumex alpestris</i>	1	0,2	0,2
<i>Senecio rivularis</i>			0,1
<i>Stellaria graminea</i>			0,1
<i>Vaccinium myrtillus</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Veronica chamaedrys</i>			0,1
<i>Veronica officinalis</i>	0,1	0,1	
Mszaki:			
<i>Brachythecium albicans</i>	0,1		
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>		0,1	1
Ekspert	Kloczkowska A., Romańczyk M.		
Data obserwacji	15.08.2012		

Karta obserwacji gatunku	
Nazwa obiektu	Rycerzowa
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki
Typ stanowiska	Badawcze
Numer poletka	CS1
Powierzchnia	25m ²
Współrzędne geograficzne	N 49,41880 E 19,09475
Wysokość n.p.m.	1138
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki
Data obserwacji	12.07.2012, 15.08.2012

Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		Campanula serrata	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	840 (261 generatywne+579 wegetatywne)	FV
	Zagęszczenie	37 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	31% pędów generatywnych 69% pędów wegetatywnych	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	13 cm (8-17 cm)	--
	Stan zdrowotny	Zły, 80% osobników generatywnych zgryzione	U2
	Uwagi	Płat położony jest na grzbiecie w sąsiedztwie szlaku turystycznego.	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
	Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
	Pokrycie powierzchni	90%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 1%	
	Liczba gatunków	18	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	Carex pilulifera, Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Holcus mollis 60%, Agrostis capillaris 3%, Deschampsia caespitosa 3%, Festuca rubra 3%, Deschampsia flexuosa 1%, Hypericum maculatum 1%. Rubus idaeus 1%, Vaccinium myrtillus 1%	U2
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	31 cm (9-82 cm)	FV
	Miejsce do kiełkowania	1%	U1
	Wojłok	2 cm (1-3 cm)	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, potencjalne wpływy sąsiadującego szlaku	--
	Perspektywy ochrony	Niekorzystne, populacja liczna, lecz zmniejszeniu uległa liczba osobników generatywnych. Pomimo dużej liczby osobników stan populacji należy ocenić jako zły, ze względu na stan zdrowotny populacji (liczne zgryzienia osobników generatywnych i brak możliwości wydania nasion).	U1
	Informacje dodatkowe		

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Rycerzowa	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		CS2	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,42094 E 19,09665 (korekta współrzędnych)	
Wysokość n.p.m.		1147	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		12.07.2012, 15.08.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		Campanula serrata	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	67 (22 generatywne+45 wegetatywne)	FV
	Zagęszczenie	2,68 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	33% pędów generatywnych 67% pędów wegetatywnych	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	18 cm (11-30 cm)	--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak chorób, pasożytów, śladów zgryzania	FV
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
	Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
	Pokrycie powierzchni	90%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 1%	
	Liczba gatunków	20	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Carex pallescens, Carex pilulifera, Nardus stricta, Potentilla erecta, Veronica officinalis	FV
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 30%, Festuca rubra 30%, Hypericum maculatum 5%, Deschampsia caespitosa 1%, Deschampsia flexuosa 1%, Rubus idaeus 1%, Vaccinium myrtillus 1%	U2
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	35 cm (12-77 cm)	FV
	Miejsce do kiełkowania	Brak	U2
	Wojłok	3 cm (1-4 cm)	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie słabe (0-25% pow.)	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	--

	Perspektywy ochrony	Korzystne, dobry stan zdrowotny (brak zgryzionych osobników generatywnych) zwiększa szansę wydania owoców. Konieczność obserwacji liczebności populacji dzwonka i dynamiki gatunków ekspansywnych.	U1
	Informacje dodatkowe	-	

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Rycerzowa	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		CS3	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,41890 E 19,09417	
Wysokość n.p.m.		1134	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		12.07.2012, 15.08.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		Campanula serrata	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	44 (11 generatywne+33 wegetatywne)	FV
	Zagęszczenie	1,76 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	25% pędów generatywnych 75% pędów wegetatywnych	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	12 cm (9-16 cm)	--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak chorób, pasożytów, śladów zgryzania	FV
	Uwagi		
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
	Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
	Pokrycie powierzchni	95%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 10%	
	Liczba gatunków	22	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Carex pallescens, Carex pilulifera, Nardus stricta, Potentilla erecta	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Festuca rubra 60%, Agrostis capillaris 10%, Rubus idaeus 3%, Deschampsia caespitosa 1%, Hypericum maculatum 1%, Vaccinium myrtillus 1%	U2
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	30 cm (9-57 cm)	FV

	Miejsce do kiełkowania	Brak	U2
	Wojłok	3 cm (2-4 cm)	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych	--
	Perspektywy ochrony	Korzystne, dobry stan zdrowotny (brak zgryzionych osobników generatywnych) zwiększa szansę wydania owoców. Konieczność obserwacji liczebności populacji dzwonka i dynamiki gatunków ekspansywnych	U1
	Informacje dodatkowe	-	

Fot. Rycerzowa, poletko nr CS1 (Michał Romańczyk, 15.08.2012)

Fot. Rycerzowa, poletko nr CS2 (Michał Romańczyk, 15.08.2012)

Fot. Rycerzowa, poletko nr CS3 (Jerzy Parusel, 12.07.2012)

III.2.10. Rysianka

Nazwa obiektu	Hala Rysianka		
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki		
Numer poletka	HN1	HN2	HN3/Cs3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Agrostis capillaris</i>	0,2	0,4	0,1
<i>Alchemilla sp.</i>			0,1
<i>Carex nigra</i>	0,1		
<i>Carex ovalis</i>	0,1	0,4	
<i>Deschampsia caespitosa</i>	0,1	0,1	
<i>Deschampsia flexuosa</i>	0,1	1	
<i>Festuca rubra</i>	0,1	0,2	
<i>Galeopsis tetrahit</i>	0,1		0,1
<i>Holcus mollis</i>		2	9
<i>Juncus conglomeratus</i>	0,1		
<i>Luzula sylvatica</i>		0,1	
<i>Nardus stricta</i>	8	3	0,1
<i>Polygonum bistorta</i>	0,1		
<i>Potentilla aurea</i>			0,1
<i>Rumex acetosella</i>	0,1	0,2	
<i>Rumex alpinus</i>		1	
<i>Rumex alpestris</i>	0,1	0,2	0,2
<i>Sorbus aucuparia</i>	0,1		
<i>Vaccinium myrtillus</i>	0,1	1	
Mszaki:			
<i>Brachythecium albicans</i>	0,1		
<i>Dicranella heteromalla</i>	0,1		
Ekspert	Parusel J., Sokół K.		
Data obserwacji	19.09.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego	
Nazwa obiektu	Hala Rysianka
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki
Typ stanowiska	Badawcze
Numer poletka	NH1
Powierzchnia	25m ²
Współrzędne geograficzne	N 49,53393 E19,23643 (powierzchnia odtworzona)
Wysokość n.p.m.	1214
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki
Ekspert	Parusel J., Sokół K.

Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio (vulgati)-Nardetum	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 1%	
Liczba gatunków	16	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Carex ovalis, Nardus stricta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Agrostis capillaris 3%, Deschampsia caespitosa 1%, Deschampsia flexuosa 1%, Festuca rubra 1%, Vaccinium myrtillus 1%	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Sorbus aucuparia <1%	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	20,5 cm (8-38 cm)	--
Wojłok	3 cm (0,5-4 cm)	--
Eutrofizacja	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie średnie (25-50% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Możliwe wydeptywanie przez turystów	--
Perspektywy ochrony	Złe, konieczność wprowadzenia/ zwiększenia natężenia wypasu	U2
Ocena ogólna	U2	
Informacje dodatkowe	Na niewielkich obszarach hali wykaszanie borówki z pozostawieniem skoszonej biomasy	
Ekspert/Data obserwacji	Parusel J., Sokół K. 19.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego	
Nazwa obiektu	Hala Rysianka
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki
Typ stanowiska	Badawcze
Numer poletka	NH2
Powierzchnia	25m ²
Współrzędne geograficzne	N 49,53237 E 19,23959
Wysokość n.p.m.	1161
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki
Ekspert	Parusel J., Sokół K.
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
Zbiorowisko roślinne	<i>Hieracio (vulgati)-Nardetum</i>
Pokrycie powierzchni	95%
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 0%
Liczba gatunków	12

Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	<i>Carex ovalis</i> , <i>Nardus stricta</i>	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Holcus mollis</i> 20%, <i>Deschampsia flexuosa</i> 10%, <i>Vaccinium myrtillus</i> 10%, <i>Rumex alpinus</i> 10%, <i>Agrostis capillaris</i> 5%, <i>Festuca rubra</i> 3%, <i>Deschampsia caespitosa</i> 1%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	47 cm (28-95cm)	--
Wojłok	3 cm (1,5-6 cm)	--
Eutrofizacja	<i>Rumex alpinus</i> 10%	U1
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie słabe (0-25% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, nadmierna eutrofizacja siedliska	--
Perspektywy ochrony	Złe jeśli nie wprowadzi się regularnego wykaszania i umiarkowanego spasanania	U2
Ocena ogólna	U2	
Informacje dodatkowe	Na niewielkich obszarach hali wykaszanie borówki z pozostawieniem skoszonej biomasy	
Ekspert/Data obserwacji	Parusel J., Sokół K./19.09.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Hala Rysianka	
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	NH3/Cs3	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 49,53480 E19,23513	
Wysokość n.p.m.	1229	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB240002 Beskid Żywiecki	
Ekspert	Parusel J., Sokół K.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
Zbiorowisko roślinne	Hieracio(vulgati) –Nardetum facja z Holcus mollis	
Pokrycie powierzchni	100%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 100% D – 0%	
Liczba gatunków	7	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Nardus stricta	U2
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Holcus mollis 90%, Agrostis capillaris 1%	U2

Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	37 cm (22-68 cm)	--
Wojtek	4,5 cm (3-7 cm)	--
Eutrofizacja	Wysoki udział <i>Holcus mollis</i> 90% wskazuje na zwiększoną zawartość azotu w glebie.	U2
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, nadmierna eutrofizacja siedliska	--
Perspektywy ochrony	Złe, jeśli nie wprowadzi się/ zwiększy intensywność wypasu	U2
Ocena ogólna	U2	
Informacje dodatkowe	Na niewielkich obszarach hali wykaszanie borówki z pozostawieniem skoszonej biomasy	
Ekspert/Data obserwacji	Parusel J., Sokół K./19.09.2012	

Fot. Rysianka, poletko nr NH1 (Jerzy Parusel, 19.09.2012)

Fot. Rysianka, poletko nr NH2 (Jerzy Parusel, 19.09.2012)

Fot. Rysianka, poletko nr NH3/Cs3 (Jerzy Parusel, 19.09.2012)

Nazwa obiektu	Hala Rysianka			
Obszar geograficzny	Beskid Żywiecki			
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Żywiecki Park Krajobrazowy Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH 240006 Beskid Żywiecki Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki			
Numer poletka	Cs1	Cs2	HN3/Cs3	Cs4
Stan siedliska	U2	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]			
<i>Agrostis capillaris</i>	0,2	0,1	0,1	0,1
<i>Alchemilla millefolium</i>		0,1		
<i>Alchemilla sp.</i>		0,1	0,1	
<i>Carex nigra</i>				0,1
<i>Carex pilulifera</i>		0,1		0,1
<i>Carex ovalis</i>	0,1	0,1		0,2
<i>Deschampsia caespitosa</i>	4	0,1		0,1
<i>Festuca rubra</i>	0,1	0,1		
<i>Galeopsis tetrahit</i>			0,1	
<i>Hieracium lachenalii</i>				0,1
<i>Holcus mollis</i>	5	9	9	7
<i>Homogyne alpina</i>	0,2			
<i>Hypericum maculatum</i>	0,1	0,4		
<i>Luzula luzuloides</i>	0,1			
<i>Luzula sylvatica</i>	1			
<i>Maianthemum bifolium</i>	0,1			
<i>Nardus stricta</i>	0,2		0,1	1
<i>Poa pratensis</i>		0,1		0,1
<i>Populus tremula</i>		0,1		
<i>Potentilla aurea</i>		0,1	0,1	
<i>Potentilla erecta</i>	0,1			
<i>Ranunculus repens</i>		0,1		
<i>Rubus idaeus</i>	0,1			
<i>Rumex acetosella</i>		0,1		
<i>Rumex alpinus</i>	0,2	0,1		
<i>Rumex alpestris</i>	0,2	0,4	0,2	0,4
<i>Senecio ovatus</i>	0,4	0,1		
<i>Senecio subalpinus</i>	0,2			
<i>Stellaria gramminea</i>				0,1
<i>Urtica dioica</i>		0,1		
<i>Vaccinium myrtillus</i>		0,1		0,1
<i>Veronica officinalis</i>		0,1		
Mszaki				
<i>Brachythecium albicans</i>				0,1
<i>Pohlia nutans</i>				0,1
Ekspert	Parusel J., Sokół K.			
Data obserwacji	19.09.2012			

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Hala Rysianka	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		Cs1	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,53606, E 19,23337	
Wysokość n.p.m.		1262	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		10.05.2012, 19.09.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M., Sokół K.	
Nazwa gatunku		<i>Crocus scepusiensis</i>	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	735 (230 gen. + 323 weget. + 182 juv.)	FV
	Zagęszczenie	29,4 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	31,3% pędów generatywnych 68,7% pędów wegetatywnych (w tym 36% juvenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowo-losowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	-	--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak chorób i pasożytów	FV
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
	Zbiorowisko roślinne	<i>Hieracio(vulgati) –Nardetum facja z Holcus mollis</i>	
	Pokrycie powierzchni	95%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 95% D – 0%	
	Liczba gatunków	17	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	<i>Carex ovalis</i> , <i>Nardus stricta</i> , <i>Potentilla erecta</i>	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Holcus mollis</i> 50%, <i>Deschampsia caespitosa</i> 40%, <i>Agrostis capillaris</i> 3%, <i>Festuca rubra</i> 1%, <i>Hypericum maculatum</i> 1%, <i>Rubus idaeus</i> 1%	U2
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	71,5 cm (26-120 cm)	--
	Miejsce do kiełkowania	3%	FV
	Wojłok	3,5 cm (2-7 cm)	U1
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas o słabym natężeniu	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, nadmierna eutrofizacja siedliska (<i>Holcus mollis</i> i <i>Rumex alpinus</i>)	--
	Perspektywy ochrony		U1

Korzystne, brak śladów niszczenia powierzchni przez pojazdy samochodowe. Obserwacji wymaga

		wpływ gatunków ekspansywnych na badaną populację.	
	Informacje dodatkowe	Na niewielkich obszarach hali wykaszanie borówki z pozostawieniem skoszonej biomasy	

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Hala Rysianka	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		Cs2	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,53558, E 19,23335	
Wysokość n.p.m.		1250	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		10.05.2012, 19.09.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M., Sokół K.	
Nazwa gatunku		<i>Crocus scepusiensis</i>	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	360 (36 gen. + 128 weget. + 196 juv.)	FV
	Zagęszczenie	14,4 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	10% pędów generatywnych 90% pędów wegetatywnych (w tym 60,5% juvenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowo-losowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	-	--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak chorób i pasożytów	FV
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
	Zbiorowisko roślinne	<i>Hieracio(vulgati) –Nardetum facja z Holcus mollis</i>	
	Pokrycie powierzchni	100%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 100% D – 0%	
	Liczba gatunków	20	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	<i>Carex pilulifera</i> , <i>Carex ovalis</i> , <i>Potentilla aurea</i> , <i>Veronica officinalis</i>	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Holcus mollis</i> 90%, <i>Hypericum maculatum</i> 5%, <i>Agrostis capillaris</i> 1%, <i>Deschampsia caespitosa</i> 1%, <i>Festuca rubra</i> 1%, <i>Vaccinium myrtillus</i> 1%	U2
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Populus tremula</i> 1%	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	41 cm (12-106 cm)	--

	Miejsce do kiełkowania	0%	U2
	Wojłok	3 cm (0,5-5 cm)	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas o słabym natężeniu	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, nadmierna eutrofizacja siedliska	--
	Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem prowadzenia wypasu. Obserwacji wymaga wpływ gatunków ekspansywnych na badaną populację.	U1
	Informacje dodatkowe	Na niewielkich obszarach hali wykaszanie borówki z pozostawieniem skoszonej biomasy	

Fot. Rysianka, poletko nr Cs1 (Jerzy Parusel, 19.09.2012)

Fot. Rysianka, poletko nr Cs2 (Jerzy Parusel, 19.09.2012)

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Hala Rysianka	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		HN3/Cs3	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,53480, E 19,23513	
Wysokość n.p.m.		1229	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		10.05.2012, 19.09.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M., Sokół K.	
Nazwa gatunku		<i>Crocus scepusiensis</i>	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	531 (31 gen. + 219 weget. + 281 juv.)	U1
	Zagęszczenie	21,2 [os/m ²]	U1
	Struktura rozwojowa	5,8% pędów generatywnych 94,2% pędów wegetatywnych (w tym 56,2% juvenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowo-losowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	-	--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak chorób i pasożytów	FV
	Uwagi	Brak	

Ocena stanu siedliska		
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe
	Zbiorowisko roślinne	<i>Hieracio(vulgati) –Nardetum facja z Holcus mollis</i>
	Pokrycie powierzchni	100%
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 100% D – 0%
	Liczba gatunków	7
		Opis
	Gatunki charakterystyczne	<i>Nardus stricta</i>
	Gatunki obce inwazyjne	Brak
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Holcus mollis</i> 90%, <i>Agrostis capillaris</i> 1%
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak
	Ocienienie	Brak
	Wysokość runi	37 cm (22-68 cm)
	Miejsce do kiełkowania	0%
	Wojłok	4,5 cm (3-7 cm)
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, nadmierna eutrofizacja siedliska
	Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem prowadzenia wypasu. Obserwacji wymaga wpływ gatunków ekspansywnych na badaną populację.
	Informacje dodatkowe	Na niewielkich obszarach hali wykaszanie borówki z pozostawieniem skoszonej biomasy

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Hala Rysianka	
Obszar geograficzny		Beskid Żywiecki	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		Cs4	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 49,53465, E 19,23485	
Wysokość n.p.m.		1229	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Żywiecki Park Krajobrazowy; Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki; Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 PLB 240002 Beskid Żywiecki	
Data obserwacji		10.05.2012, 19.09.2012	
Ekspert		Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M., Sokół K.	
Nazwa gatunku		<i>Crocus scepusiensis</i>	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
ja	Liczebność	1287 (169 gen. + 333 weget. + 785 juv.)	FV

	Zagęszczenie	51,5 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	13,1% pędów generatywnych 86,9% pędów wegetatywnych (w tym 70,2% juwenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowo-losowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	-	--
	Stan zdrowotny	Dobry, brak chorób i pasożytów	FV
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6230.2 Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe	
	Zbiorowisko roślinne	<i>Hieracio(vulgati) –Nardetum facja z Holcus mollis</i>	
	Pokrycie powierzchni	80%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 80% D – 1%	
	Liczba gatunków	14	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	<i>Carex pilulifera</i> , <i>Carex ovalis</i> , <i>Hieracium lachenalii</i> , <i>Nardus stricta</i>	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Holcus mollis</i> 70%, <i>Agrostis capillaris</i> 1%, <i>Deschampsia caespitosa</i> 1%, <i>Vaccinium myrtillus</i> 1%	U2
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	26,5 cm (9-76 cm)	--
	Miejsce do kiełkowania	5%	FV
	Wojłok	3,5 cm (2-5 cm)	U1
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas o słabym natężeniu	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych, nadmierna eutrofizacja siedliska	--
	Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem prowadzenia wypasu. Obserwacji wymaga wpływ gatunków ekspansywnych na badaną populację.	U1
	Informacje dodatkowe	Na niewielkich obszarach hali wykaszanie borówki z pozostawieniem skoszonej biomasy	

Fot. Rysianka, poletko nr NH3/Cs3 (Jerzy Parusel, 19.09.2012)

Fot. Rysianka, poletko nr Cs4 (Jerzy Parusel, 19.09.2012)

III.3. Jura Krakowsko-Częstochowska

III.3.1. Golizna

Nazwa obiektu	Golizna		
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd		
Numer poletka	GOL_1	GOL_2	GOL/AnSyl_1
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Agrimonia eupatoria</i>	0,2		0,4
<i>Allium oleraceum</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Anemone sylvestris</i>		0,1	1
<i>Arrhenatherum elatius</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Asperula cynanchica</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Betonica officinalis</i>	2		
<i>Brachypodium pinnatum</i>	5	8	8
<i>Briza media</i>		0,1	0,1
<i>Campanula rapunculoides</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Carlina acaulis</i>	0,1		0,1
<i>Centaurea jacea</i>		0,1	0,1
<i>Convolvulus arvensis</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Coronilla varia</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Crataegus monogyna</i>			0,1
<i>Dactylis glomerata</i>	0,1		0,1
<i>Elymus repens</i>			0,1
<i>Euphorbia cyparissias</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Fragaria viridis</i>	0,1	0,1	1
<i>Galium boreale</i>	0,2	0,1	0,1
<i>Galium verum</i>	0,2	0,1	0,2
<i>Hypericum perforatum</i>	0,1		0,1
<i>Juniperus communis</i>		0,2	
<i>Knautia arvensis</i>	0,1		
<i>Linum catharticum</i>	0,1	0,1	
<i>Malus sp.</i>		0,1	
<i>Medicago falcata</i>	0,2	0,2	0,4
<i>Peucedanum cervaria</i>		0,4	
<i>Pimpinella saxifraga</i>	0,1	0,1	
<i>Plantago lanceolata</i>		0,1	
<i>Plantago media</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Poa angustifolia</i>	0,2		0,1
<i>Polygala comosa</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Potentilla heptaphylla</i>	0,1	0,1	
<i>Primula veris</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Prunus spinosa</i>	3	0,2	0,1
<i>Pyrus communis</i>			0,2
<i>Quercus petraea</i>	0,1	0,2	0,1
<i>Rhamnus catharticus</i>	0,1	0,1	

<i>Rosa canina</i>		0,2	
<i>Rumex acetosella</i>			0,1
<i>Salvia pratensis</i>	0,4	1	2
<i>Sanguisorba minor</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Taraxacum officinale</i>		0,1	
<i>Viola hirta</i>	0,4	0,1	0,2
Mszaki:			
<i>Homalothecium lutescens</i>	2	2	1
<i>Hypnum cupressiforme</i>			0,2
Ekspert	Bula R., Kloczkowska A., Romańczyk M.		
Data obserwacji	13.07.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Golizna	
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	GOL_1	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 50,81807 E 19,29832	
Wysokość n.p.m.	283	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	
Ekspert	Bula R., Kloczkowska A., Parusel J.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
Zbiorowisko roślinne	Adonido-Brachypodietum pinnati / Origano-Brachypodietum pinnati	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 30% C – 90% D – 20%	
Liczba gatunków	33	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Agrimonia eupatoria, Allium oleraceum, Asperula cynanchica, Brachypodium pinnatum, Euphorbia cyparissias, Galium boreale, Plantago media	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Carlina acaulis, Primula veris	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brachypodium pinnatum 50%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Prunus spinosa 30%, Quercus petraea 1%, Rhamnus catharticus 1%	U2
Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	52 cm (25-90 cm)	--
Wojłok	0,25 cm (0-1 cm)	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślinności krzewiastej (gł. Prunus spinosa), obsiewanie dębu (Quercus petraea), rozprzestrzenianie się gatunku ekspansywnego	--

Perspektywy ochrony	Dobre, konieczność zachowania dotychczasowej formy użytkowania i kontrolowania rozwoju podrostów drzew i krzewów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Bula R., Kloczkowska A., Parusel J. 13.07.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Golizna	
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	GOL_2	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 50,81794 E 19,29865	
Wysokość n.p.m.	274	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	
Ekspert	Bula R., Kloczkowska A., Parusel J.	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
Zbiorowisko roślinne	Adonido-Brachypodietum pinnati / Origano-Brachypodietum pinnati	
Pokrycie powierzchni	95%	
Zwarcie w warstwach	B – 10% C – 95% D – 20%	
Liczba gatunków	35	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Allium oleraceum, Asperula cynanchica, Brachypodium pinnatum, Euphorbia cyparissias, Galium boreale, Plantago media	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Anemone sylvestris, Primula veris	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brachypodium pinnatum 80%	U2
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Juniperus communis 3%, Pyrus communis 3%, Rosa canina 3%, Quercus petraea 3%, Malus sp. 1%, Rhamnus catharticus 1%	U1
Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	31 cm (21-45 cm)	--
Wojłok	0,2 cm (0-0,5 cm)	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Możliwe obsiewanie się dębu i zarastanie przez gatunki krzewiaste; rozprzestrzenianie się gatunku ekspansywnego	--
Perspektywy ochrony	Dobre, konieczność zachowania dotychczasowej formy użytkowania i kontrolowania rozwoju podrostów drzew i krzewów	U1
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Bula R., Kloczkowska A., Parusel J. 13.07.2012	

Fot. Golizna, poletko nr GOL_1 (Jerzy Parusel, 13.07.2012)

Fot. Golizna, poletko nr GOL_2 (Jerzy Parusel, 13.07.2012)

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Golizna	
Obszar geograficzny		Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		GOL/AnSyl_1	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 50,81789 E 19,29858	
Wysokość n.p.m.		268	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, użytek ekologiczny „Golizna”	
Data obserwacji		23.05.2012, 13.07.2012	
Ekspert		Bula R., Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.,	
Nazwa gatunku		Anemone sylvestris	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	821 (17 generat. + 749 weg. + 55 juv.)	U2
	Zagęszczenie	32,8 [os/m ²]	U2
	Struktura rozwojowa	2,1 % pędów generatywnych 97,9 % pędów wegetatywnych (w tym 6,7% juvenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowo-losowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	30 cm (22-34 cm)	--
	Stan zdrowotny	Dobry (brak chorób i śladów zgryzania)	FV
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
	Zbiorowisko roślinne	Adonido-Brachypodietum pinnati / Origano-Brachypodietum pinnati	
	Pokrycie powierzchni	95%	
	Zwarcie w warstwach	B – 5% C – 95% D – 10%	
	Liczba gatunków	34	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	Agrimonia eupatoria, Allium oleraceum, Asperula cynanchica, Brachypodium pinnatum, Euphorbia cyparissias, Galium boreale, Plantago media	FV
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brachypodium pinnatum 80% Elymus repens 1%	U2
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Pyrus communis 3%, Prunus spinosa 1%, Quercus petraea 1%	FV
	Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	43 cm (30-60 cm)	--
	Miejsce do kiełkowania	1%	U1
	Wojłok	1 cm (0-2 cm)	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--

	Negatywne wpływy z otoczenia	Możliwe obsiewanie dębu i zarastanie przez gatunki krzewiaste, rozprzestrzenianie się gatunku ekspansywnego	--
	Perspektywy ochrony	Dobre przy zachowaniu dotychczasowej formy użytkowania i kontrolowaniu rozwoju podrostów drzew i krzewów	U1
	Informacje dodatkowe	-	

Fot. Golizna, poletko nr GOL/AnSyl_1 (Jerzy Parusel, 23.05.2012)

III.3.2. Góra Skarzawa

Nazwa obiektu	Góra Skarzawa (tereny muraw Mstów-Małusy)		
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd		
Numer poletka	GS/ANESYL_1	GS/ANESYL_2	GS/ANESYL_3
Stan siedliska	U2	FV	FV
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Acinos arvensis</i>	0,1	0,1	
<i>Agrimonia eupatoria</i>	1	1	2
<i>Anemone sylvestris</i>	0,4	0,4	0,2
<i>Anthoxanthum odoratum</i>		0,1	0,1

<i>Anthyllis vulneraria</i>	0,1	0,2	
<i>Arrhenatherum elatius</i>	0,4	0,2	1
<i>Artemisia campestris</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Asperula cynanchica</i>	0,1	0,2	0,1
<i>Avenula pubescens</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Briza media</i>	0,1	0,4	0,1
<i>Calamagrostis epigejos</i>	2		
<i>Campanula persicifolia</i>			0,1
<i>Carex caryophyllea</i>	0,1	0,1	
<i>Carlina vulgaris</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Centaurea scabiosa</i>		0,1	
<i>Cerastium arvense</i>	0,1		
<i>Cirsium arvense</i>	0,1		
<i>Coronilla varia</i>	0,1	0,1	
<i>Crategus monogyna</i>		0,1	0,1
<i>Dactylis glomerata</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Daucus carota</i>	0,1		0,1
<i>Erigeron acris</i>	0,1		0,1
<i>Euphorbia cyparissias</i>	0,1	0,2	0,2
<i>Euphrasia sp.</i>			0,1
<i>Festuca rubra</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Festuca pratensis</i>			0,1
<i>Fragaria viridis</i>	0,4	1	4
<i>Galium mollugo</i>			0,1
<i>Galium verum</i>		1	0,2
<i>Geum urbanum</i>	0,4		
<i>Hieracium pilosella</i>	0,1	0,4	0,1
<i>Hypericum perforatum</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Juniperus communis</i>		0,2	0,1
<i>Knautia arvensis</i>		0,1	
<i>Leontodon hispidus</i>		0,1	0,1
<i>Linum catharticum</i>		0,1	0,1
<i>Lotus corniculatus</i>	0,1		
<i>Medicago lupulina</i>	0,1	0,1	
<i>Myosotis arvensis</i>			0,1
<i>Phleum phleoides</i>	0,1	0,1	
<i>Picris hieracioides</i>	0,1	0,1	
<i>Pinus sylvestris</i>		0,2	
<i>Plantago lanceolata</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Plantago media</i>		0,1	0,1
<i>Poa compressa</i>		0,1	0,1
<i>Polygala comosa</i>			0,1
<i>Potentilla sp.</i>	0,1		
<i>Potentilla heptaphylla</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Primula veris</i>	0,1		
<i>Prunus spinosa</i>		0,1	
<i>Pyrus communis</i>			0,1
<i>Rhamnus catharticus</i>	0,1		0,1
<i>Rosa canina</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Sanguisorba minor</i>	0,1		0,1
<i>Senecio jacobaea</i>	0,1		0,1
<i>Seseli annuum</i>		0,1	0,1

<i>Thymus pulegioides</i>	0,4	0,2	0,1
<i>Trifolium campestre</i>			0,1
<i>Trifolium pratense</i>		0,1	0,1
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Vicia hirsuta</i>		0,1	0,1
<i>Vicia tenuifolia</i>		0,1	
<i>Viola hirta</i>	0,1		
Mszaki:			
<i>Abietinella abietina</i>		0,2	
<i>Campyllum chrysophyllum</i>		0,4	
<i>Brachythecium albicans</i>			0,1
<i>Eurhynchium hians</i>	0,2		
<i>Homalothecium lutescens</i>	1	0,4	
<i>Oxyrrhynchium hians</i>			0,1
Ekspert	Bula R., Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.		
Data obserwacji	13.07.2012		

Karta obserwacji gatunku			
Nazwa obiektu		Góra Skarzawa	
Obszar geograficzny		Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		GS/ANESYL_1	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 50,80674 E 19,28997	
Wysokość n.p.m.		319	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	
Data obserwacji		23.05.2012, 13.07.2012	
Ekspert		Bula R., Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		<i>Anemone sylvestris</i>	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	2575 (160 generat. + 2013 weg. + 402 juv.)	U1
	Zagęszczenie	103 [os/m ²]	U1
	Struktura rozwojowa	6,2% pędów generatywnych 93,8% pędów wegetatywnych (w tym 16,6% juvenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowo-losowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	24 cm (16-37 cm)	--
	Stan zdrowotny	Zły, znaczna część populacji (ok. 40%) porażona grzybem, zgryzanie przez zwierzęta.	U2
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
	Zbiorowisko roślinne	<i>Adonido-Brachypodietum pinnati</i> / <i>Origano-Brachypodietum pinnati</i>	
	Pokrycie powierzchni	60%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 60% D – 10%	
	Liczba gatunków	42	
		Opis	Ocena

	Gatunki charakterystyczne	<i>Acinos arvensis, Agrimonia eupatoria, Artemisia campestris, Asperula cynanchica, Carex caryophylla, Carlina vulgaris, Euphorbia cyparissias, Phleum phleoides</i>	FV
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Calamagrostis epigejos</i> 20%	U1
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Rhamnus catharticus</i> <1%, <i>Rosa canina</i> <1%	FV
	Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	45 cm (25-70 cm)	--
	Miejsce do kiełkowania	5%	FV
	Wojłok	Brak	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie średnie (25-50% pow.)	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślin zielnych i gatunków krzewiastych.	--
	Perspektywy ochrony	Niekorzystne, ekspansja trzcinnika piaskowego	U2
	Informacje dodatkowe	-	

		Karta obserwacji gatunku	
Nazwa obiektu		Góra Skarzawa	
Obszar geograficzny		Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska		Badawcze	
Numer poletka		GS/ANESYL_2	
Powierzchnia		25m ²	
Współrzędne geograficzne		N 50,80682 E 19,28926	
Wysokość n.p.m.		318	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko		Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	
Data obserwacji		23.05.2012, 13.07.2012	
Ekspert		Bula R., Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		<i>Anemone sylvestris</i>	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	1433 (42 generat. + 1236 weg. + 155 juv.)	FV
	Zagęszczenie	57,3 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	2,9% pędów generatywnych 97,1% pędów wegetatywnych (w tym 12,5% juvenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowo-losowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	22,5 cm (13-37 cm)	--
	Stan zdrowotny	Znaczna część populacji (ok. 40%) porażona grzybem, zgryzanie przez zwierzęta.	U2
	Uwagi	Brak	

Ocena stanu siedliska		
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne
	Zbiorowisko roślinne	<i>Adonido-Brachypodietum pinnati</i> / <i>Origano-Brachypodietum pinnati</i>
	Pokrycie powierzchni	80%
	Zwarcie w warstwach	B – 5% C – 80% D – 10%
	Liczba gatunków	47
		Opis
	Gatunki charakterystyczne	<i>Acinos arvensis</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Artemisia campestris</i> , <i>Asperula cynanchica</i> , <i>Carex caryophyllea</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Centaurea scabiosa</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Phleum phleoides</i> , <i>Plantago media</i> , <i>Poa compressa</i> , <i>Seseli annuum</i>
	Gatunki obce inwazyjne	Brak
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brak
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Juniperus communis</i> 3%, <i>Pinus sylvestris</i> 3%, <i>Rosa canina</i> 1%, <i>Prunus spinosa</i> 1%, <i>Crataegus</i> sp. 1%
	Liczba gatunków storczykowatych	Brak
	Ocienienie	5%
	Wysokość runi	47 cm (20-95 cm)
	Miejsce do kielkowania	5%
	Wojłok	0,55 cm (0-3 cm)
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie bardzo silne (75-100% pow.)
	Negatywne wpływy z otoczenia	Obsiewanie i ekspansja gatunków krzewiastych i drzewiastych.
	Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem utrzymania dotychczasowej formy użytkowania
	Informacje dodatkowe	-

Karta obserwacji gatunku	
Nazwa obiektu	Góra Skarzawa
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska
Typ stanowiska	Badawcze
Numer poletka	GS/ANESYL_3
Powierzchnia	25m ²
Współrzędne geograficzne	N 50,80699 E 19,28910
Wysokość n.p.m.	318
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd
Data obserwacji	23.05.2012, 13.07.2012
Ekspert	Bula R., Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.
Nazwa gatunku	<i>Anemone sylvestris</i>
Ocena stanu populacji	
	Opis
	Ocena

Populacja gatunku	Liczebność	825 (23 generat. + 735 weg. + 67 juv.)	FV
	Zagęszczenie	33 [os/m ²]	FV
	Struktura rozwojowa	2,8% pędów generatywnych 97,2% pędów wegetatywnych (w tym 9,1% juvenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowo-losowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	20,7 cm (15-35 cm)	--
	Stan zdrowotny	Znaczna część populacji (ok. 40%) porażona grzybem, zgryzanie przez zwierzęta.	U2
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
	Zbiorowisko roślinne	<i>Adonido-Brachypodietum pinnati</i> / <i>Origano-Brachypodietum pinnati</i>	
	Pokrycie powierzchni	90%	
	Zwarcie w warstwach	B – 5% C – 90% D – 1%	
	Liczba gatunków	46	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	<i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Artemisia campestris</i> , <i>Asperula cynanchica</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Plantago media</i> , <i>Poa compressa</i> , <i>Seseli annuum</i>	FV
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brak	FV
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Rosa canina</i> 3%, <i>Crataegus monogyna</i> 1%, <i>Juniperus communis</i> 1%, <i>Pyrus communis</i> 1%, <i>Rhamnus catharticus</i> 1%	FV
	Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	49,5 cm (20-80 cm)	--
	Miejsce do kiełkowania	5%	FV
	Wojłok	0,85 cm (0-3)	
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Wypas, natężenie silne (50-75% pow.)	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Obsiewanie i ekspansja gatunków krzewiastych i drzewiastych.	--
	Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem utrzymania dotychczasowej formy użytkowania	FV
	Informacje dodatkowe	-	

Fot. Góra Skarzawa, poletko nr GS/ANESYL_1 (Jerzy Parusel, 13.07.2012)

Fot. Góra Skarzawa, poletko nr GS/ANESYL_2 (Jerzy Parusel, 23.05.2012)

Fot. Góra Skarzawa, poletko nr GS/ANESYL_3 (Jerzy Parusel, 23.05.2012)

III.3.3. Góra Ossona

Nazwa obiektu	Góra Ossona
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Obszar Chronionego Krajobrazu "Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki"
Numer poletka	1
Stan siedliska	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]
<i>Achillea collina</i>	0,1
<i>Achillea millefolium</i>	0,1
<i>Agrimonia eupatoria</i>	1
<i>Anemone sylvestris</i>	0,4
<i>Arrhenatherum elatius</i>	1
<i>Avenula pubescens</i>	0,2
<i>Carex spicata</i>	0,1
<i>Centaurea scabiosa</i>	0,1
<i>Cirsium arvense</i>	0,1
<i>Convolvulus arvensis</i>	0,1
<i>Coronilla varia</i>	0,1
<i>Dactylis glomerata</i>	0,1

<i>Dacus carota</i>	0,1
<i>Erigeron acris</i>	0,1
<i>Euphorbia cyparissias</i>	0,2
<i>Euphrasia stricta</i>	0,1
<i>Festuca rubra</i>	0,1
<i>Fragaria viridis</i>	4
<i>Galium mollugo</i>	0,4
<i>Geranium dissectum</i>	0,1
<i>Hypericum perforatum</i>	0,2
<i>Knautia arvensis</i>	0,1
<i>Linum catharticum</i>	0,1
<i>Lolium perenne</i>	0,1
<i>Pimpinella saxifraga</i>	0,1
<i>Plantago lanceolata</i>	0,1
<i>Poa angustifolia</i>	0,2
<i>Polygala comosa</i>	0,1
<i>Potentilla heptaphylla</i>	0,1
<i>Prunus spinosa</i>	0,2
<i>Sanguisorba minor</i>	0,1
<i>Senecio jacobaea</i>	0,1
<i>Seseli annuum</i>	0,1
<i>Thalictrum minus</i>	0,1
<i>Thymus pulegioides</i>	0,1
<i>Trifolium campestre</i>	0,1
<i>Verbascum lychnitis</i>	0,1
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,1
<i>Vicia tetrasperma</i>	0,1
<i>Vincetoxicum hirsutaria</i>	0,2
Mszaki:	
<i>Homalothecium lutescens</i>	0,1
Ekspert	Bula R., Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.
Data obserwacji	13.07.2012

Karta obserwacji gatunku	
Nazwa obiektu	Góra Ossona
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska
Typ stanowiska	Kontrolne
Numer poletka	1
Powierzchnia	25m ²
Współrzędne geograficzne	N 50,80173 E 19,20936
Wysokość n.p.m.	310
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Obszar Chronionego Krajobrazu "Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki"
Data obserwacji	23.05.2012, 13.07.2012

Ekspert		Bula R., Kloczkowska A., Parusel J., Romańczyk M.	
Nazwa gatunku		Anemone sylvestris	
Ocena stanu populacji			
		Opis	Ocena
Populacja gatunku	Liczebność	1335 (757 generat. + 548 weg. + 30 juv.)	U1
	Zagęszczenie	53,4 [os/m ²]	U1
	Struktura rozwojowa	56,7% pędów generatywnych 43,3% pędów wegetatywnych (w tym 5,5% juvenilnych)	FV
	Struktura przestrzenna	Rozmieszczenie skupiskowo-losowe	--
	Wysokość pędów generatywnych	b.d.	--
	Stan zdrowotny	Pojedyncze osobniki porażone grzybem	U1
	Uwagi	Brak	
Ocena stanu siedliska			
Siedlisko	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
	Zbiorowisko roślinne	Adonido-Brachypodietum pinnati / Origano-Brachypodietum pinnati	
	Pokrycie powierzchni	60%	
	Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 1%	
	Liczba gatunków	41	
		Opis	Ocena
	Gatunki charakterystyczne	Achillea collina, Agrimonia eupatoria, Centaurea scabiosa, Euphorbia cyparissias, Seseli annuum	U1
	Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brak	FV
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Prunus spinosa 3%	FV
	Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
	Ocienienie	Brak	FV
	Wysokość runi	58,2 cm (25-110 cm)	--
	Miejsce do kielkowania	1%	FV
	Wojłok	1,5 cm (0-3 cm)	FV
	Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Brak	--
	Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja gatunków krzewiastych (gł. Prunus spinosa)	--
	Perspektywy ochrony	Złe, brak użytkowania i ekspansja ciepłolubnych zarośli grożą zanikiem siedliska	U2
	Informacje dodatkowe	-	

Fot. Góra Ossona, poletko nr 1 (Jerzy Parusel, 23.05.2012)

III.3.4. Morsko

Nazwa obiektu	Morsko		
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	FV	FV	U1
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Agrimonia eupatoria</i>	1	1	0,1
<i>Allium vineale</i>	0,1		
<i>Anthoxanthum odoratum</i>		0,1	0,1
<i>Anthyllis vulneraria</i>			0,1
<i>Arrhenatherum elatius</i>		0,1	0,1
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	0,1		0,2
<i>Calamagrostis epigejos</i>			0,2
<i>Carex caryophylla</i>	0,1	0,1	
<i>Carex hirta</i>	0,4	2	
<i>Carlina vulgaris</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Centaurea scabiosa</i>		0,1	0,1
<i>Cerastium arvense</i>		0,1	
<i>Cirsium arvense</i>	0,1		
<i>Clinopodium vulgare</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Convolvulus arvensis</i>		0,1	0,1

<i>Cornus sanuginea</i>	0,1		0,1
<i>Coronilla varia</i>	0,2	0,2	0,2
<i>Crepis biennis</i>	0,1	0,2	0,1
<i>Dactylis glomerata</i>		0,1	
<i>Echium vulgare</i>			0,1
<i>Elymus repens</i>	0,1	0,1	
<i>Erigeron acris</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Euphorbia cyparissias</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Euphrasia sp.</i>	0,1		
<i>Festuca rubra</i>	0,1	1	
<i>Fragaria viridis</i>	1	2	4
<i>Galium mollugo</i>	1	2	2
<i>Gentiana cruciata</i>	0,1		
<i>Geum urbanum</i>		0,1	0,1
<i>Hieracium pilosella</i>	0,4		0,1
<i>Holcus lanatus</i>		0,1	0,1
<i>Juniperus communis</i>			0,1
<i>Knautia arvensis</i>	0,1		0,1
<i>Leontodon hispidus</i>	0,1		0,1
<i>Luzula campestris</i>	0,4		0,2
<i>Medicago falcata</i>		0,4	
<i>Medicago lupulina</i>		0,1	
<i>Mentha arvensis</i>		0,1	
<i>Myosotis arvensis</i>			0,1
<i>Nonea pulla</i>		0,1	
<i>Picris hieracioides</i>	0,1		
<i>Pinus sylvestris</i>	0,1		0,1
<i>Plantago lanceolata</i>	0,1	0,4	0,1
<i>Plantago media</i>	0,1		
<i>Poa angustifolia</i>	0,1		0,2
<i>Poa compressa</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Polygala comosa</i>		0,1	
<i>Potentilla argentea</i>			0,1
<i>Ranunculus bulbosus</i>	0,1	0,1	
<i>Rosa canina</i>			0,1
<i>Rubus ceasius</i>	0,1		0,2
<i>Sanguisorba minor</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Senecio jacobaea</i>		0,1	0,1
<i>Seseli annuum</i>			0,2
<i>Silene vulgaris</i>			0,1
<i>Thalictrum minus</i>		0,4	
<i>Thymus pulegioides</i>	0,1	1	
<i>Tragopogon pratensis</i>		0,1	0,1
<i>Trifolium arvense</i>	0,1	0,1	
<i>Trifolium pratense</i>		0,1	
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,1		0,1
<i>Veronica spicata</i>		0,1	
<i>Vicia angustifolia</i>			0,1
<i>Vicia tetrasperma</i>		0,1	
<i>Vicia sp.</i>	0,1		
Mszaki:			
<i>Brachythecium albicans</i>	0,1		

<i>Brachythecium rutabulum</i>		0,1	
<i>Eurhynchium hians</i>		0,1	
<i>Lophocolea heterophylla</i>	0,1		
<i>Plagiomnium affine</i>	0,1		0,1
<i>Plagiomnium cuspidatum</i>	0,1		
Ekspert	Bula R., Kloczkowska A., Romańczyk M.		
Data obserwacji	26.06.2012		

Fot. Morsko, widok ogólny (Agata Kloczkowska, 26.06.2012)

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Morsko	
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 50,55502 E 19,50479	
Wysokość n.p.m.	b.d.	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
Zbiorowisko roślinne	Trudne do zdiagnozowania - obecne nieliczne gatunki charakterystyczne dla <i>Adonio-Brachypodietum pinnati</i> oraz <i>Origano-Brachypodietum pinnati</i> w zubożałej postaci	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 3%	
Liczba gatunków	41	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	<i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Carex caryophyllea</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Clinopodium vulgare</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Gentiana cruciata</i> , <i>Plantago media</i> , <i>Poa compressa</i>	FV
Gatunki chronione i rzadkie	<i>Gentiana cruciata</i>	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<i>Elymus repens</i> 1%, <i>Rubus ceasius</i> 1%	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Cornus sanuginea</i> 1%, <i>Pinus sylvestris</i> 1%	FV
Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	27 cm (14-45 cm)	--
Wojłok	0,2 cm (0-0,5 cm)	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Nie zaobserwowano śladów prowadzonych zabiegów	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Możliwe obsiewanie się sosny zwyczajnej oraz ekspansja jeżyn i trzcinnika piaskowego	--
Perspektywy ochrony	Niekorzystne, konieczność realizacji/ zwiększenia intensywności wypasu	U1
Ocena ogólna	FV	
Ekspert/Data obserwacji	Bula R., Kloczkowska A., Romańczyk M. 26.06.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Morsko	
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 50,55455 E 19,50481	
Wysokość n.p.m.	362	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
Zbiorowisko roślinne	Adonido-Brachypodietum pinnati / Origano-Brachypodietum pinnati	
Pokrycie powierzchni	80%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 80% D – 1%	
Liczba gatunków	41	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Agrimonia eupatoria, Carex caryophyllea, Carlina vulgaris, Centaurea scabiosa, Clinopodium vulgare, Euphorbia cyparissias, Poa compressa, Veronica spicata	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Nonnea pulla	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Elymus repens 1%	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Brak	FV
Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	31 cm (24-46 cm)	--
Wojłok	0,2 cm (0-1 cm)	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Nie zaobserwowano śladów prowadzonych zabiegów	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Powierzchnia w sąsiedztwie ugoru, możliwe wnikanie gatunków z ugoru	--
Perspektywy ochrony	Niekorzystne, konieczność realizacji/ zwiększenia intensywności wypasu	U1
Ocena ogólna	FV	
Ekspert/Data obserwacji	Bula R., Kloczkowska A., Romańczyk M. 26.06.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Morsko	
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 50,55533 E 19,50462	
Wysokość n.p.m.	362	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
Zbiorowisko roślinne	Adonido-Brachypodietum pinnati	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 0% C – 90% D – 1%	
Liczba gatunków	42	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Agrimonia eupatoria, Carlina vulgaris, Centaurea scabiosa, Clinopodium vulgare, Euphorbia cyparissias, Poa compressa, Seseli annuum	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Brak	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Calamagrostis epigejos 3%, Rubus caesius 3%	U1
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Cornus sanuginea 1%, Juniperus communis 1%, Pinus sylvestris 1%, Rosa canina 1%	FV
Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	39 cm (10-82 cm)	--
Wojłok	0,2 cm (0-0,5 cm)	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Nie zaobserwowano śladów prowadzonych zabiegów	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Rozprzestrzenianie się gatunków ekspansywnych: Calamagrostis epigejos i Rubus caesius oraz gatunków krzewiastych	--
Perspektywy ochrony	Niekorzystne, konieczność realizacji/ zwiększenia intensywności wypasu, kontroli gatunków ekspansywnych	U1
Ocena ogólna	U1	
Ekspert/Data obserwacji	Bula R., Kloczkowska A., Romańczyk M. 26.06.2012	

III.3.5. Skały Rzędkowickie

Nazwa obiektu	Skały Rzędkowickie		
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska		
Obszary chronione na których znajduje się obiekt	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd		
Numer poletka	1	2	3
Stan siedliska	U2	U2	U2
Gatunki roślin:	Pokrycie [skala dziesiętna wg Londo]		
<i>Achillea millefolium</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Acinos arvensis</i>			0,1
<i>Agrimonia eupatoria</i>	0,4	1	
<i>Agrostis capillaris</i>		0,1	1
<i>Anthoxanthum odoratum</i>		0,1	0,1
<i>Anthyllis vulneraria</i>	2	0,2	
<i>Arrhenatherum elatius</i>	0,1	0,2	
<i>Artemisia campestris</i>			0,1
<i>Avenula pubescens</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Briza media</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Carex caryophylla</i>	0,2	0,2	0,1
<i>Carex hirta</i>			1
<i>Carlina acaulis</i>	0,1		
<i>Centaurea scabiosa</i>	0,1		
<i>Cerastium arvense</i>			0,1
<i>Cirsium arvense</i>			0,1
<i>Convolvulus arvensis</i>		0,1	
<i>Cornus sanuginea</i>	0,1		0,1
<i>Coronilla varia</i>	2	0,1	
<i>Cruciata glabra</i>			0,1
<i>Dactylis glomerata</i>	0,2	0,2	0,1
<i>Danthonia decumbens</i>		0,1	
<i>Dianthus deltoides</i>		0,1	0,1
<i>Erigeron acris</i>	0,1		
<i>Euonymus europaeus</i>			0,1
<i>Euonymus verrucosus</i>			0,1
<i>Euphorbia cyparissias</i>	1	0,1	0,1
<i>Euphrasia stricta</i>		0,1	
<i>Festuca pratensis</i>	0,1		
<i>Festuca rubra</i>	0,1	0,2	0,2
<i>Fragaria vesca</i>	0,2	0,2	
<i>Fragaria viridis</i>		0,1	
<i>Galium mollugo</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Hieracium pilosella</i>		0,2	0,1
<i>Hypericum perforatum</i>		0,1	
<i>Juniperus communis</i>	0,4	0,4	
<i>Knautia arvensis</i>	0,1		
<i>Leontodon hispidus</i>	0,2	0,1	0,1
<i>Libanotis pyrenaica</i>	5	1	3
<i>Linum catharticum</i>	0,1	0,1	
<i>Lolium perenne</i>			0,1
<i>Lotus corniculatus</i>	0,1		0,1

<i>Luzula campestris</i>		0,1	0,1
<i>Medicago falcata</i>		0,1	
<i>Medicago lupulina</i>	0,1	0,1	
<i>Orobancha bartlingii</i>	0,2		0,1
<i>Phleum pratense</i>			0,1
<i>Picris hieracioides</i>		0,1	
<i>Pinus sylvestris</i>	1	0,1	
<i>Plantago lanceolata</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Plantago media</i>	0,1		
<i>Poa angustifolia</i>	0,1	0,2	0,1
<i>Poa compressa</i>	0,1	0,1	
<i>Polygala comosa</i>	0,1	0,1	
<i>Potentilla tabernaemontani</i>		0,1	
<i>Primula veris</i>	0,1	0,4	
<i>Prunus spinosa</i>	0,4		0,1
<i>Quercus robur</i>		0,1	
<i>Ranunculus bulbosus</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Rhamnus cathartica</i>	0,1		
<i>Rosa canina</i>	0,1	0,1	
<i>Rubus ceasius</i>	0,1		
<i>Rumex acetosa</i>			0,1
<i>Rumex acetosella</i>			0,1
<i>Sanguisorba minor</i>		0,2	0,1
<i>Sanguisorba officinalis</i>	0,1		
<i>Sedum acre</i>			0,1
<i>Sedum sexangulare</i>		0,1	
<i>Seseli annuum</i>		0,1	
<i>Silene nutans</i>	0,2		0,1
<i>Silene vulgaris</i>	0,1		
<i>Solidago virgaurea</i>			0,1
<i>Thymus pulegioides</i>	0,1	0,2	0,1
<i>Tragopogon pratensis</i>		0,1	
<i>Trifolium campestre</i>			0,1
<i>Trifolium medium</i>		0,1	
<i>Trifolium pratense</i>	0,1		
<i>Trifolium repens</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Verbascum lychnitis</i>			0,1
<i>Veronica chamaedrys</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Veronica spicata</i>		0,2	0,1
<i>Vicia dasycarpa</i>			2
<i>Viola collina</i>	0,1		
Mszaki:			
<i>Abietinella abietina</i>	2	2	0,1
<i>Bryum caespitium</i>	1		
<i>Ceratodon purpureus</i>			0,1
<i>Homalothecium lutescens</i>		1	0,1
<i>Hypnum cupressiforme</i>	3		0,1
<i>Plagiomnium cuspidatum</i>	1	0,4	
<i>Syntrichia ruralis</i>			0,1
Ekspert	Bula R., Kloczkowska A., Romańczyk M.		
Data obserwacji	26.06.2012		

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Skały Rzędkowickie	
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	1	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N50.57434 E19.48862	
Wysokość n.p.m.	398	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
Zbiorowisko roślinne	Obecne gatunki charakterystyczne dla Adonio-Brachypodietum pinnati oraz Origano-Brachypodietum pinnati. Fitocenoza w zubożałej postaci	
Pokrycie powierzchni	90%	
Zwarcie w warstwach	B – 10% C – 90% D – 70%	
Liczba gatunków	50	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Agrimonia eupatoria, Carex caryophyllea, Centaurea scabiosa, Euphorbia cyparissias, Plantago media, Poa compressa	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Abietinella abietina, Carlina acaulis, Orobanche bartlingii, Primula veris	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Rubus ceasius 1%	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Pinus sylvestris 10%, Juniperus communis 5%, Prunus spinosa 5%, Cornus sanuginea 1%, Rhamnus cathartica 1%, Rosa canina 1%	U1
Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
Ocienienie	5%	U1
Wysokość runi	48 cm (29-81 cm)	--
Wojłok	Brak	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Nie zaobserwowano śladów realizowanych zabiegów	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślinności krzewiastej i drzewiastej	--
Perspektywy ochrony	Złe, konieczność wprowadzenia/ zwiększenia natężenia wypasu i ograniczenia udziału gatunków krzewiastych i drzewiastych	U2
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Bula R., Kloczkowska A., Romańczyk M. 26.06.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Skały Rzędkowickie	
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	2	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N50.57485 E19.48746	
Wysokość n.p.m.	394	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
Zbiorowisko roślinne	Obecne gatunki charakterystyczne dla Adonio-Brachypodietum pinnati oraz Origano-Brachypodietum pinnati. Fitocenoza w zubożałej postaci	
Pokrycie powierzchni	95%	
Zwarcie w warstwach	B – 10% C – 95% D – 30%	
Liczba gatunków	52	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	Agrimonia eupatoria, Carex caryophylla, Euphorbia cyparissias, Poa compressa, Seseli annuum, Veronica spicata	FV
Gatunki chronione i rzadkie	Abietinella abietina, Primula veris	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brak	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	Juniperus communis 5%, Pinus sylvestris 1%, Rosa canina 1%, Quercus robur 1%	FV
Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
Ocienienie	10%	U1
Wysokość runi	46,8 cm (22-102 cm)	--
Wojłok	0,2 cm (0-0,5 cm)	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Nie zaobserwowano śladów realizowanych zabiegów	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślinności krzewiastej i drzewiastej	--
Perspektywy ochrony	Złe, konieczność wprowadzenia/ zwiększenia natężenia wypasu i kontroli gatunków krzewiastych i drzewiastych	U2
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Bula R., Kloczkowska A., Romańczyk M. 26.06.2012	

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego		
Nazwa obiektu	Skały Rzędkowickie	
Obszar geograficzny	Wyżyna Częstochowska	
Typ stanowiska	Badawcze	
Numer poletka	3	
Powierzchnia	25m ²	
Współrzędne geograficzne	N 50,57259, E 19,49326 (powierzchnia nowa)	
Wysokość n.p.m.	409	
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210.3 Kwietne murawy kserotermiczne	
Zbiorowisko roślinne	Fitocenoza murawowa silnie przekształcona, duży udział gatunków łąkowych oraz <i>Carex hirta</i>	
Pokrycie powierzchni	95%	
Zwarcie w warstwach	B – 1% C – 95% D – 1%	
Liczba gatunków	50	
Ocena stanu siedliska		
	Opis	Ocena
Gatunki charakterystyczne	<i>Acinos arvensis</i> , <i>Artemisia campestris</i> , <i>Carex caryophyllea</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Veronica spicata</i>	U1
Gatunki chronione i rzadkie	<i>Abietinella abietina</i> , <i>Orobanche bartlingii</i>	--
Gatunki obce inwazyjne	Brak	FV
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brak	FV
Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot)	<i>Cornus sanuginea</i> 1%, <i>Euonymus europaeus</i> 1%, <i>Euonymus verrucosus</i> 1%, <i>Prunus spinosa</i> 1%	FV
Liczba gatunków storczykowatych	Brak	U2
Ocienienie	Brak	FV
Wysokość runi	41,4 cm (22-70 cm)	--
Wojłok	0,2 cm (0-0,5 cm)	FV
Wykonane zabiegi (rodzaj, natężenie i powierzchnia)	Nie zaobserwowano śladów realizowanych zabiegów	--
Negatywne wpływy z otoczenia	Ekspansja roślinności krzewiastej i drzewiastej	--
Perspektywy ochrony	Złe, konieczność wprowadzenia/ zwiększenia natężenia wypasu i kontroli gatunków krzewiastych i drzewiastych	U2
Ocena ogólna	U2	
Ekspert/Data obserwacji	Bula R., Kloczkowska A., Romańczyk M. 26.06.2012	

Rozdział IV

BIBLIOGRAFIA

1. Korzeniak J. 2010. Dzwonek piłkowany *Campanula serrata*. W: Perzanowska J. (red.) 2010.
2. Kucharski L. 2004. Łąka rajgrasowa W: Herbich J. Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 3. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, s. 194-198.
3. Matuszkiewicz W. 2002. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
4. Perzanowska J. 2004A. Regłowa łąka mieczykowo-mietlicowa. W: Herbich J. Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 3. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, s. 203-207.
5. Perzanowska J. 2004B. Zachodniokarpackie murawy bliźniczkowe. W: Herbich J. Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 3. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, s. 146-150.
6. Piękoś-Mirkowa H. 2004. *Campanula serrata* (Kit.) Hendrych Dzwonek piłkowany. Dzwonek lancetowaty W: Sudnik-Wojcikowskiej B., Werblan-Jakubiec H. (red.) Gatunki roślin. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 9. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, s. 92-95.
7. Piękoś-Mirkowa H., Mirek Z. 2006. Flora Polski. Rośliny chronione. Multico O. W., s. 417.